

Sven Winnell 050522+050605:
De borgerliga partiernas skatteförslag.
Och annat om skatter, bidrag och moral.
Bostadsbidrag. TV-licens.

Innehåll

- 3 De borgerliga partiernas skatteförslag. Och kommentarer till det.
- 4 Inkomst efter skatt 2004 och partiernas skatteförslag. Översikt.
- 6 Borgerliga motioner.
- 6 Levnadskostnader.
- 7 Skatt i procent av inkomsten.
- 7 Att leva på sin lön.
- 7 De borgerliga partierna slösar med pengar i sina skatteförslag.
- 8 Konsumentverkets hushållsbudgetar för 2004.
- 10 Månadskostnader, förvärvsarbete icke-pensionärer:
- 11 Hushållsbudgetar för pensionärer.
- 12 Sammanfattning om levnadskostnaderna.
- 13 Lönestatistisk årsbok 2002.
- 20 Skatteförslag.
- 20 Centerpartiet.
- 25 Folkpartiet.
- 28 Kristdemokraterna.
- 29 Moderaterna.
- 31 Statens utgifter.
- 32 Partiernas budgetförslag.
- 32 Centerpartiets budgetförslag.
- 34 Folkpartiets budgetförslag.
- 38 Kristdemokraternas budgetförslag.
- 40 Moderaternas budgetförslag.
- 44 Folkpartiets rapport den 9 april 2005: "Rädda sjukförsäkringen".
- 50 Något om kostnader för datorer.
- 53 Platt skatt.
- 55 Att leva på sin lön.
- 59 Bostadsbidrag för icke-pensionärer. Princip.
- 61 Bostadsbidrag till ensamma icke-pensionärer utan barn.
- 62 Några utdrag från Socialstyrelsen.
- 64 Kostnader för barn, barnbidrag, bobidrag för barn mm.
- 68 TV-licensen.
- 72 Partiernas vårbudgetmotioner 2005. Innehållsförteckningar.
- 72 Centerpartiets vårbudgetmotion 2005.
- 73 Folkpartiets vårbudgetmotion 2005.
- 76 Kristdemokraternas vårbudgetmotion 2005.
- 78 Moderaternas vårbudgetmotion 2005.
- 80 Moralen.
- 82 Arbetslösheten.
- 83 Arbetslöshet och ohälsa.
- 85 Arbetslöshet och ohälsa störst i norr.
- 86 Tillägg 050605.**
- 87 Partiernas förslag. Genomsnittliga skattesänkningar.
- 88 Partiledardebatten i TV.
- 88 Partiernas politik.
- 90 Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.
- 90 Ersätt för privathushåll TV-licensen med en kollektivlicens
- 91 Barnfamiljer.
- 91 Moderaterna avskaffar bostadsbidragen.
- 92 Centerledaren vill bilda borgerlig regering.
- 92 Folkomröstningarna.
- 93 Riksdagen och EU-konstitutionen.
- 93 Demokratiskt underskott i EU
- 94 Högsta domstolen och Lagrådet.
- 95 Den livstidsdömda svenskan i Kalifornien
- 96 Marknadskrafterna.
- 96 De borgerliga partierna
- 97 Konjunkturinstitutet.
- 97 Arbetsmarknadsstyrelsen.
- 98 Statistiska centralbyrån.
- 99 Löneökningar.
- 99 Svenskt Näringsliv.
- 100 Produktionens Betydelse. Från IVA
- 101 Företagarna. <http://www.foretagarna.se>
- 102 Småföretagen dominerar samtliga branscher.
- 103 Sex av tio företag är verksamma inom tjänstesektorn
- 104 Småföretagen – en viktig arbetsgivare

**De borgerliga partiernas skatteförslag.
Och kommentarer till det.**

Inkomst efter skatt 2004.

Förvärvsarbetande. Inkomst efter preliminärskatt. Enligt tabell 32 för månadslön, kolumn 1.

Lön kr/ Prel. Disp. efter skatt Överskott (för ensam utan barn, årskostnader 110 000 kr. exklusive semester och dator) månad skatt per månad per år per år.

	Överskott för makar med lika inkomst, utan barn, årskostnad tillsammans 166 000 kr.					Årslön	Skattelättnader i förslag vårbudget 2005			
	c	fp	kd	m	(i motioner)					
6001	1503	4498	53976	-56024	-58048 (53976x 2 - 166000)	72 000	370	900	1452	3300
7001	1770	5231	62772	-47228	-40456	84 000	370	2600	1932	3300
8001	2037	5964	71568	-38432	-22864	96 000	370	2600	1932	3300
9001	2315	6686	80232	-29768	-5536	108 000	370	2600	2256	7600
10001	2652	7349	88188	-21812	<u>10376 krisgräns</u>	120 000	490	2600	3000	7600
11001	3016	7985	95820	-14180	25640	132 000	490	3800	5340	7600
12001	3379	8622	103464	-6536	40928	144 000	490	3800	5340	7600
13001	3742	9259	111108	1108	56216	156 000	1320	3800	5340	7600
14001	4106	9895	118740	<u>8740 krisgräns</u>	71480	168 000	1320	3800	5340	10700
15001	4469	10532	126384	16384	86768	180 000	1320	3800	7764	10700
16001	4832	11169	134028	24028	102056	192 000	3530	4800	7764	10700
17001	5196	11805	141660	31660	117320	204 000	3530	4800	7764	10700
18001	5559	12442	149304	39304	132608	216 000	5720	4800	9684	10700
19001	5922	13079	156948	46948	147896	228 000	5720	5500	9684	13700
20001	6326	13675	164100	54100	162200	240 000	5720	5500	10656	13700
21001	6689	14312	171744	61744	177488	252 000	7910	6400	10656	13700
22001	7053	14948	179376	69376	192752	264 000	7910	6400	10656	14700
23001	7392	15609	187308	77308	208616	276 000	7910	6400	10656	14700
24001	7723	16278	195336	85336	224672	288 000	9220	7100	10656	15800
25001	8055	16946	203352	93352	240704	300 000	9220	7100	12444	15800
26001	8478	17523	210276	100276	254552	312 000	9220	7100	12444	16200
27001	9006	17995	215940	105940	265880	324 000	8690	7200	12444	16200
29001	10058	18943	227316	117316	288632	348 000	8690	7200	12444	16200
30001	10578	19423	233076	123076	300152	360 000	8690	7200	12444	16100
35001	13178	21823	261876	151876	357752	420 000	6910	7200	12444	16100
40001	15875	24126	289512	179512	413024	480 000	6910	7200	12444	16000
45001	18725	26276	315312	205312	464624	540 000	6910	7200	12444	16000
50001	21575	28426	341112	231112	516224	600 000	6910	7200	12444	16000
55001	24425	30576	366912	256912	567824	660 000	6910	7200	12444	16000
60001	27275	32726	392712	282712	619424	720 000-	6910	7200	12444	16000

Kolumn 1 Kolumnen gäller för den som ska betala allmän pensionsavgift på inkomsten. Sådan avgift ska betalas av löntagare som är födda 1938 eller senare. Avgiften ingår i de angivna skattebeloppen. **Skattelättnader i partiernas motioner: partierna anger genomsnittliga lättnader för vissa inkomstintervall. I tabellen här har samma lättnader antagits för alla inkomster i intervallen vilket innebär att lättnaderna i tabellen vanligen blir något för höga i underkanten på intervallen och något för låga i överkanten av intervallen.**

Inkomst efter skatt 2004.

Förvärvsarbetande. Inkomst efter preliminärskatt. Enligt tabell 32 för månadslön, kolumn 1.

Lön kr/ månad	Prel. skatt	Disp. efter skatt per månad per år	Överskott (för ensam utan barn, årskostnader 110 000 kr. exklusive semester och dator)				Ensamstående utan barn. Överskott i hushålls- budget efter skattesänkning enligt partimotioner				
skatt i % av inkomst			Överskott för makar med lika inkomst, utan barn, års- kostnad tillsammans 166 000 kr.			Årslön	våren 2005	c	fp	kd	m
6001	25,1	1503	4498	53976	-56024	-58048 (53976x 2 - 166000)	72 000	-55654	-55124	-54572	-52724
7001	25,3	1770	5231	62772	-47228	-40456	84 000	-46858	-44628	-54092	-43928
8001	25,5	2037	5964	71568	-38432	-22864	96 000	-38062	-34832	-36500	-35132
9001	25,7	2315	6686	80232	-29768	-5536	108 000	-29398	-27168	-27512	-22168
10001	26,5	2652	7349	88188	-21812	<u>10376 krisgräns</u>	120 000	-21322	-19212	-18812	-14212
11001	27,4	3016	7985	95820	-14180	25640	132 000	-13690	-10380	-8840	-6580
12001	28,2	3379	8622	103464	-6536	40928	144 000	-6046	-2736	-1196	1064
13001	28,8	3742	9259	111108	1108	56216	156 000	2428	4908	6448	8708
14001	29,3	4106	9895	118740	<u>8740 krisgräns</u>	71480	168 000	10060	12540	14080	19440
15001	29,8	4469	10532	126384	16384	86768	180 000	17704	20184	24148	27084
16001	30,2	4832	11169	134028	24028	102056 *)	192 000	27558	28828	31792	34728
17001	30,6	5196	11805	141660	31660	117320	204 000	35190	36460	39424	42360
18001	30,9	5559	12442	149304	39304	132608	216 000	45024	44104	48988	50004
19001	31,2	5922	13079	156948	46948	147896	228 000	52668	52448	56632	60648
20001	31,6	6326	13675	164100	54100 *)	162200	240 000	59820	59600	64756	67800
21001	31,8	6689	14312	171744	61744	177488	252 000	69654	68144	72400	75444
22001	32,1	7053	14948	179376	69376	192752	264 000	77286	75776	80032	84076
23001	32,1	7392	15609	187308	77308	208616	276 000	85218	83708	87964	92008
24001	32,2	7723	16278	195336	85336	224672	288 000	94556	92436	95992	101136
25001	32,2	8055	16946	203352	93352	240704	300 000	102572	100452	105796	109152
26001	32,6	8478	17523	210276	100276	254552	312 000	109496	107376	112720	116476
27001	33,4	9006	17995	215940	105940	265880	324 000	114630	113140	118384	122140
29001	34,7	10058	18943	227316	117316	288632	348 000	126006	124516	129760	133516
30001	35,3	10578	19423	233076	123076	300152	360 000	131766	130276	135520	139176
35001	37,7	13178	21823	261876	151876	357752	420 000	158786	159076	164320	167976
40001	39,7	15875	24126	289512	179512	413024	480 000	186422	186712	191956	195512
45001	41,6	18725	26276	315312	205312	464624	540 000	212222	215512	217756	221312
50001	43,2	21575	28426	341112	231112	516224	600 000	238022	238312	243556	247112
55001	44,4	24425	30576	366912	256912	567824	660 000	263822	264112	269356	272912
60001	45,5	27275	32726	392712	282712	619424	720 000-	289622	289912	295156	298712

Kolumn 1 Kolumnen gäller för den som ska betala allmän pensionsavgift på inkomsten. Sådan avgift ska betalas av löntagare som är födda 1938 eller senare. Avgiften ingår i de angivna skattebeloppen. *) Vårbudgetpropositionen 2005. Bil 3 Fördelningspolitisk redogörelse. Sid 24: "För att en ensamstående ska ha samma ekonomiska standard som två samboende med vardera en månadslön på 16 000 kronor krävs att den ensamstående har en månadslön på 19 960 kronor, allt annat lika." Stämmer: Ensam 54100, sambor 102056.

Borgerliga motioner.

De borgerliga partierna, centerpartiet, folkpartiet, kristdemokraterna och moderaterna har lämnat motioner till riksdagen med anledning av regeringens vårbudgetproposition. Motionerna innehåller mycket och bl a förslag om skatteförändringar.

Partierna föreslår stora sänkningar av inkomstskatterna i alla inkomstlägen. De har ungefär samma upplägg, men har olika storlekar på sänkningarna. Sänkningarna innebär sänkningar på tillsammans många miljarder kr, enligt partierna:

Centerpartiet 31,8

Folkpartiet 23

Kristdemokraterna 37 och

Moderaterna 53 miljarder kr.

Folkpartiet håller styvt på att ersättningsnivån i sjukförsäkringen o d ska vara 80%, men moderaterna vill sänka, vilket innebär att skattesänkningarna kommer att betalas av sjuka och arbetslösa.

Man påstår, att det ska löna sig att arbeta och att man ska kunna leva på sin lön. Man antyder att man därför sänker inkomstskatterna för låg- och medelinkomsttagare.

I artikel i DN den 17 maj 2005 sid 16 refereras uttalande av moderaten Per Westerberg: "Fler stannar hemma om ersättningsnivåerna är höga. De tjänar inte tillräckligt på att börja arbeta. Vi vill sänka ersättningsnivåerna något och istället sänka skatten med 10 000-15 000 kr för de låg- och medelinkomsttagare som arbetar." Men han nämner inte att moderaterna också föreslår stora skattesänkningar för dem med löner över medelinkomster, och sänker dem då mer än för dem med lägre inkomster. Skattesänkningarna för de lägsta inkomsterna är inte så stora att det går att leva på lönen.

Partierna har olika sätt att tekniskt sett genomföra ändringarna, det ska redovisas i det följande. Moderaterna inför ett arbetsavdrag som

sänker marginals-katten vid låga inkomster. Det innebär att skatten sjunker vid dessa inkomster, men skatten sjunker samtidigt vid högre inkomster. Vill man undvika att skatten inte sjunker vid högre inkomster måste man öka marginals-katten vid högre inkomster och det föreslår inte moderaterna. Deras förslag medför att skattesänkningarna blir större vid höga inkomster än vid lägre. Något skäl att sänka skatten vid höga inkomster finns inte. Man kan misstänka, att månadet om skattesänkningar för de lägre inkomsterna har till syfte att sänka skatterna för de höga inkomsterna. De orimligt stora skattesänkningarna för höga inkomster kommer att betalas av försämringarna för sjuka och arbetslösa.

Moderaterna anger att den genomsnittliga skattesänkningen är 12700 kr och att knappt 75% av skattesänkningarna tillfaller låg- och medelinkomster, men det kan inte vara sant. Medellönen ligger ungefär på samma nivå som medianen, dvs den mittersta löntagaren.

Skattelättnaderna för den nedre hälften av löntagarna ligger mellan ca 3300 kr och 13700, säg i genomsnitt ca 9500 och för den övre hälften mellan ca 13700 och 16200 kr, säg ca 15600. Då tillfaller ca 38% av skattesänkningarna låg- och medelinkomster och ca 62% höginkomsterna.

Mer än hälften av moderaternas sänkningar, cirka 33 miljarder kr, går till höginkomsterna. För de andra partierna blir det på liknande sätt..

Levnadskostnader.

Lägsta rimliga levnadskostnader kan räknas fram med ledning av Konsumentvekets hushållsbudgetar o d. För en ensam förvärvsarbetande blir kostnaden cirka 110 000 kr per år och för makar cirka 150% av det, dvs cirka 166 000 kr, detta räknat utan kostnader för semester, som kan gå till säg 5000-10 000 kr per person.

År 2004 måste en ensam ha en lön på minst cirka 14 000 kr per månad för att komma upp i rimlig lägsta standard. Makar/ sambor med lika inkomst klarade detta med inkomst vardera på cirka 10 000-11 000. Detta exklusive kostnader för dator.

Skatt i procent av inkomsten.

De borgerliga partierna gör stor affär av marginaleffekter, men som Gunnar Sträng påpekade redan inför 1970 års skattereform: Det viktiga är att skatternas storlek, inte marginalsatterna.

De borgerliga partierna menar att inkomstskatterna är orimligt höga vid höga inkomster. Men om man ser på hur stora skatterna är i procent av inkomsterna blir slutsatsen en annan. Av tabell i det föregående framgår att inkomstskatten för ensam är cirka 30% vid en lön som räcker till lägsta rimliga levnadsstandard, cirka 32% vid medellön och cirka 40 % vid en lön på en halv miljon kr per år, då personen har disponibelt cirka 200 000 kr mer än vad som behövs för den lägsta standarden. Jämfört med 30% skatt för den som bara får ihop till lägsta standard och 40% skatt för den som har 200 000 kr mer disponibelt är 40% mycket lågt och inte något som motiverar skattesänkning.

Att leva på sin lön.

Ensam som har lön 720 000 kr per år betalar ca 45% i skatt och har disponibelt efter skatt nära 300 000 kr mer än den som har lön som bara räcker till lägsta standard. Det finns inga goda skäl varför den med lön 720 000 kr ska få en skattesänkning med 16 000 kr som i moderaternas förslag. Man kan inte hävda, att den som tjänar en halv miljon eller 720 000 kr inte kan leva på sin lön.

Ensam med deltid kan ha lön på 12 000 kr per månad och har det då svårt att leva på lönen. Ensam sjuk eller arbetslös som haft låg lön kan med 80% ersättning från försäkringar ha ersättning på 10 000-12 000 kr eller lägre, och har då verkligen svårt att leva på det.

Man bör observera, att makar/sambor (utan barn) vanligen klarar sig på sådana inkomster om båda har inkomster. Ensamstående är missgynnade i skattesystemet eftersom de ensamma ska betala hela levnadsstandard. Om man sänker skatterna så att ensamma klarar sig kommer makar/sambor att bli överkompenserade.

Man kan klara detta problem bara med hjälp av lämpligt utformade

bostadsbidrag som ger ensamma så mycket att de kan leva på sin lön. Förslag till bostadsbidrag redovisas i det följande.

Skattesystemet kan inte utformas så att ensamma och makar med barn vid låga inkomster kan leva på sina löner, för dem är det nödvändigt med bostadsbidrag. Kostnader för barn ska inte behandlas nu. De borgerliga partierna har olika sätt att hantera barnkostnader med hjälp av skattelättnader och bidrag av olika slag. Det ska inte heller behandlas nu.

Bostadsbidrag bör inte ses som bidrag utan som en del av skattesystemet som justerar skattesystemets skeva utfall med hänsyn till att skatterna bör utmätas efter skatteförmåga. Den som har inkomster bara till den lägsta rimliga levnadsstandard har ingen skatteförmåga.

De borgerliga partierna slösar med pengar i sina skatteförslag.

SEB:s chefsekonom Klas Eklund skriver i DN 050515 på sid 6 att de svenska hushållen sparar drygt 7% av sina inkomster. De som sparar är naturligtvis de som har höga inkomster och disponibla inkomster större än de kan göra av med på konsumtion, de behöver inte skattesänkningar.

Det behövs mer förbättringar för dem med de lägsta inkomsterna och det finns så mycket annat som behöver mer skattepengar, bl a rehabiliteringsinsatser för drogmissbrukare och för dem i fängelserna, för att nu bara ge exempel.

Manliga byggnads- och anläggningsarbetare och byggnads-hantverkare brukar tillhöra de bäst betalda industriarbetarna. 2002 hade de lön 20 000-22 000 kr per månad, gjutare, svetsare, plåtslagare hade 19 500. Uppräknat till 2004 kan det bli 22 000-24 000 kr, ungefär lika med median och medellön i tabellen här ovan.

I det närmast följande något om hushållskostnader och löner.

Konsumentverkets hushållsbudgetar: för 2004 + bostadskostnader mm.

I Konsumentverkets broschyr "Koll på pengarna 2004" finns beräkningar för år 2004. Konsumentverket anger, för män och kvinnor 19-60 år:

Livsmedel: Bygger på en fyra veckors näringsberäknad matsedel med vanliga rätter. Både råvaror och halvfabrikat ingår, men inte sådant som godis, snacks eller vin.

Alla mål äts hemma eller matlåda: Kvinna 19-30 år 1140 kr per mån. 31-60 år 1130 kr. 61-år 1040 kr. Säg kvinna 19-60 år 1133 kr per mån. Man 19-30 år 1500 kr. 31-60 år 1440 kr. 61-år 1230 kr. Säg man 19-60 år 14601 kr per mån.

Är du ensamstående lägger du till 100 kronor per månad för mindre förpackningar och mer svinn.

Kläder, skor: Innehåller också kemtvätt, skoreparationer och tillbehör som väska, klocka, paraply. Vuxen person: kv 500, man 490 kr per mån.

Fritid, lek: Här ingår bl a leksaker, cd-skivor, böcker, skridskor, cykel, avgift till idrottsklubb. Vuxen person 370 kr per mån.

Hygien: Tvål, tandkräm, blöjor, hårklippning etc. För kvinnor till och med 49 år ingår mensskydd för ca 30 kronor i månaden. Vuxen kvinna genomsnitt ca 275 kr per mån. Vuxen man 250/ mån.

Barn- och ungdomsförsäkring: Sjuk och olycksfall.

Förbrukningsvaror: Tvätt- och rengöringsmedel, toalett- och hushållspapper m m. 1 person 110 kr per mån. 2 pers 140 kr.

Möbler, husgeråd, TV, textilier m m: Sådan utrustning som slits och ersätts. Frys, disk-, tvättmaskin ingår inte. 1 person 400 kr per mån. 2 pers 480 kr.

Dagstidning, tele, tv-licens: Innehåller även brev, kort och frimärken. 1 person 670 kr. 2 pers 760

Hemförsäkring kostar olika beroende på bostadsort. Storstad: över 200 000 inv. Mellanstor stad: 50 000 - 200 000 inv. Mindre tätort: under 50 000 inv. I person storstad 140 kr per mån. 2 pers 150 kr

El - Gäller medelförbrukning i kWh i lägenhet utan disk-, tvättmaskin. I person 140 kWh per månad, 2 personer 210 kWh. El i Stockholm fast avgift ca 50 kr per mån. kWh-pris ca 1 kr. Gör: 1 person 190 kr per mån. 2 pers 260 kr.

Kollektivresor och fackavgifter: För en 20-åring anger Konsumentverket: Kollektiva lokalresor 400 kr per månad och fackavgifter (inkl a-kassa) 320 kr per månad. Summa $720 \times 12 = 8640$

per år. I Stockholm kostar busskort 500 kr per mån (pensionär 300 kr) Ska höjas under året. För förvärsarbetande säg $530 + 320 = 850$ kr per mån = 10200 kr per år.

För åldrar 19-60 år är kostnaderna enligt punkterna 1-9 i följande uppställning. Punkten 10 är en post läkarvård och tandvård, som socialstyrelsen hade i en tidigare socialbidragsnorm, ca 70 kr per månad, men som inte finns med i Konsumentverkets budget.

För livsmedel räknas här med att alla mål äts hemma (matlåda till arbetet), för ensamboende ska läggas till 100 kr per månad.

Hemförsäkring i storstad.

Bostadshyror: Genomsnittlig hyra för hyreslägenheter i riket 2002 enligt SCBs Bostads-och hyresundersökningen 2002.

2 rok 45700 kr per år = 3808 kr per mån.

3 rok 56700 kr per år = 4725 kr per mån..

Genomsnittlig ökning jan 2002-jan 2003 Enligt SCB: 2,8% för 2 rok och 2,9% för 3 rok.

Det gör för 2003:

2 rok 46980 kr per år.

3 rok 58344 kr per år.

Ökning 2003-2004 antag 2,8%.

Det gör 2004: 2 rok 48295 kr per år = 4025 kr per mån. Säg 4000 kr per mån = 48000 kr per år.

3 rok 59978 kr per år = 4998 kr per mån. Säg 5000 kr per mån = 60000 kr per år.

Hyror 2004:

1 person 2 rok 48000 kr per år= 4000 kr per mån.

2 personer 3 rok 60000 kr per år= 5000 kr per mån.

Enligt Fob 90, tabell 3, hade samtliga hushåll med en person i genomsnitt ca 2,3rok, i småhus ca 3,2

rok och i övriga hus ca 1,9rok. Samtliga hushåll med 2 personer hade i genomsnitt ca 3,5rok, i småhus ca 4,1rok och i övriga hus 2,8rok.

Mot bakgrunden av dessa siffror är det rimligt att räkna med 2rok för ensam och 3rok för makar. Boverkets principer för bostadsytor innebär att 2rok för ensam och 3rok för makar ger likvärdig bostandard. **Konsumentverket** anger för 2004 bostadskostnad 4300 kr per månad (inkl el) för ensam 20 år som bor i egen lägenhet 2rok. Utan el 190 kr blir det 4110 kr per mån.

Socialstyrelsens rapport 9 mars 2005 "Individ- och familjeomsorg. Lägesrapport 2004"

“Ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd avser regelbundet återkommande bistånd till levnadskostnader. Det består av två delar, dels en av regeringen fastställd riksnorm, dels en av kommunen individuellt fastställd del som avser ersättning för skäliga kostnader för ett antal andra behovsposter. Riksnormen ska täcka kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, hälsa och hygien, barn- och ungdomsförsäkringar, förbrukningsvaror samt dagstidning, telefon och TV-avgift. Konsumentverkets pris- och konsumtionsundersökningar ligger till grund för regeringens beslut om riksnormens storlek. Riksnormen för 2004 uppgår till 3370 kronor per månad för ensamstående, 5640 kronor för samboende och 9 230 kronor för samboende med två barn. Behovsposter utöver riksnormen som ingår i försörjningsstödet är boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring, medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.”

Lägger man till 730 kr för möbler mm, el och hemförsäkring för ensam blir 3370: 4100 kr.

Lägger man till 890 kr för möbler mm, el och hemförsäkring för makar blir 5640: 6530 kr

Månadskostnader, förvärvsarbetande icke-pensionärer:

Enligt beloppen från konsumentverket. Åldrar 19-60 år. 2004.

Individuella respektive gemensamma kostnader:	Ensam man	Ensam kv.	Makar
1.Livsmedel	1460+100	1133+100	1460+ 1133
2.Kläder och skor	490	500	490+500
3.Lek och fritid	370	370	370+370
4 Hygien	250	275	250+275
5.Förbrukningsvaror	110	110	140
6.Möbler,husgeråd,TV, radio	400	400	480
7.Dagstidning,tel,TV-licens	670	670	760
8.Hemförsäkring	140	140	150
9.Hushålls-el	190	190	260
10.Läkarvård,tandvård	70	70	70+70
Summa per månad 2004	4250	3958	6778
Genomsnitt för ensam man +kv		4104	
2004 per år:		49248	81336
Bostadshyra per år säg :			
Ensam 2rok, 12x 4000 =		48000	
Makar 3rok, 12x 5000 =			60000
Summa per år 2004, bostad + övrigt		97248	141336
Förvärvsarbetande:arbetsresor+fackavgifter säg		10200	20400
Summa per år 2004, bostad + övrigt		107448	161736
Här är inget räknat för semesterkostnader eller andra resor än lokalresor.			
Säg för enkelhets skull, avrundat		108 000	162 000
Makar 150% av ensam.			
Extrakostnader för arbetsplatsmat en gång per vecka		+2000	+4000
Summa		110 000	166 000
För socialbidragstagare blir beloppen		103 000	156 000

Hushållsbudgetar för pensionärer.

I förhållande till förvärvsarbetande icke-pensionärer:

Livsmedel: man 230 kr lägre per månad, kvinna 93 kr lägre, genomsnitt m+kv 162 kr lägre per mån = 1944 kr per år. Personlig hygien kvinna 15 kr lägre, genomsnitt m+kv 7,50 kr lägre = 90 kr per år.

Busskort: 200 kr lägre per mån = 2400 kr per år.

Fackavgift: 320 kr lägre per månad = 3840 kr per år.

Läkare och läkemedel : 900+1800 = 2700 kr högre per år.

Hemtjänst: (lågt räknat) ensam 800 kr per år, makar 1200 högre per år.

Summa: Ensam 4774 kr lägre. Makar tillsammans 9948 kr lägre per år.

Ensam pensionär per år: 107448-4774 = 102674 kr per år.

Pensionärspar: 161736-9948 = 151788 kr per år.

Makar 147,83% av ensam.

Säg för enkelhets skull, avrundat: ensam 103000 kr, makar 152000 kr per år.

Makar 147,57% av ensam.

<u>Pensionärer 2004</u>	<u>Ensam</u>	<u>Makar</u>
Posterna 1-10 , ensam resp. makar per mån 2004.	3934,5	6439
2004 per år:	47214	77268
Bostadshyra per år säg :		
Ensam 2rok, 12x 4000 =	48000	
Makar 3rok, 12x 5000 =		60000
Summa per år 2004, bostad + övrigt	95214	137268
Läkare och läkemedel 2700, busskort 3960	6660	13320
Hemtjänst	800	1200
Summa per år 2004, bostad + övrigt	102674	151788

Här är inget räknat för semesterkostnader eller andra resor än lokalresor.

Makar 148% av ensam.

Sammanfattning om levnadskostnaderna

Ensam förvärvsarbetande icke-pensionär utan barn 2004, som ej begär socialbidrag.

Bostadskostnad	4000 kr per mån=	48 000 kr per år
Övrigt	<u>5167</u>	<u>62 000</u>
Summa	9167	110 000

Man kan vänta sig att beloppen stiger med ca ett par procent per år:

År 2005 cirka	9333	112 000
---------------	------	---------

Ensam förvärvsarbetande icke-pensionär utan barn 2004, som begär socialbidrag.

Bostadskostnad	4000 kr per mån=	48 000 kr per år
Övrigt	<u>5167</u>	<u>62 000</u>
Summa	8583	103 000

Man kan vänta sig att beloppen stiger med ca ett par procent per år:

År 2005 cirka	8750	105 000
---------------	------	---------

Makar/sambor förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn 2004, ej begär socialbidrag.

Bostadskostnad	5000 kr per mån=	60 000 kr per år
Övrigt	<u>8833</u>	<u>106 000</u>
Summa	13833	166 000

Man kan vänta sig att beloppen stiger med ca ett par procent per år:

År 2005 cirka	14083	169 000
---------------	-------	---------

Makar/sambor förvärvsarbetande icke-pensionärer utan barn 2004, begär socialbidrag.

Bostadskostnad	5000 kr per mån=	60 000 kr per år
Övrigt	<u>8000</u>	<u>96 000</u>
Summa	13000	156 000

Man kan vänta sig att beloppen stiger med ca ett par procent per år:

År 2005 cirka	13250	159 000
---------------	-------	---------

Man bör observera, att beloppen inte omfattar några kostnader för andra resor än arbetsresor och inte några extrakostnader som kan uppstå under en semester - andra kostnader än de som ryms i posten om lek och fritid.

Förvärvsinkomster 2000

enligt SCB. Medelvärden för dem som har inkomst. 1000 kr per år.

	Män	per mån ca	Kvinnor per mån ca	Män+kvinnor	Alla		
Samtliga	229,2	19,1	156,3	13,0	191,9	16,0	6 743 414
20-24 år	119,1	9,9	91,3	7,6	105,4	8,9	516 722
25-34	221,0	18,4	160,5	13,4	191,4	16,0	1 219 948
35-44	266,8	22,2	185,8	15,5	227,2	18,9	1 216 651
45-54	276,6	23,0	201,5	16,8	239,4	20,0	1 225 548
55-64	262,5	21,9	184,3	15,4	223,8	18,7	1 033 658
20-64	243,6	20,3	174,5	14,5	209,6	17,5	5 212 527
65-74	191,3	15,9	119,3	9,9	152,9	12,7	740 334
75-	151,7	12,6	93,7	7,8	116,1	9,7	790 553

Mer om inkomster i det följande

Lönestatistisk årsbok 2002

Sveriges officiella statistik
SCB, Medlingsinstitutet 2003

I denna publikation redovisas lönestatistik över arbetsmarknaden som helhet. Årsboken redovisar löner efter bl.a. kön, region, utbildning, yrkesgrupp och ålder. Den innehåller även en utförlig presentation av de metoder med vilka statistiken är framställd.

De uppgifter som ligger till grund för denna publikation är hämtade från den lönestrukturstatistik som publicerades våren 2003.

Sammanfattning

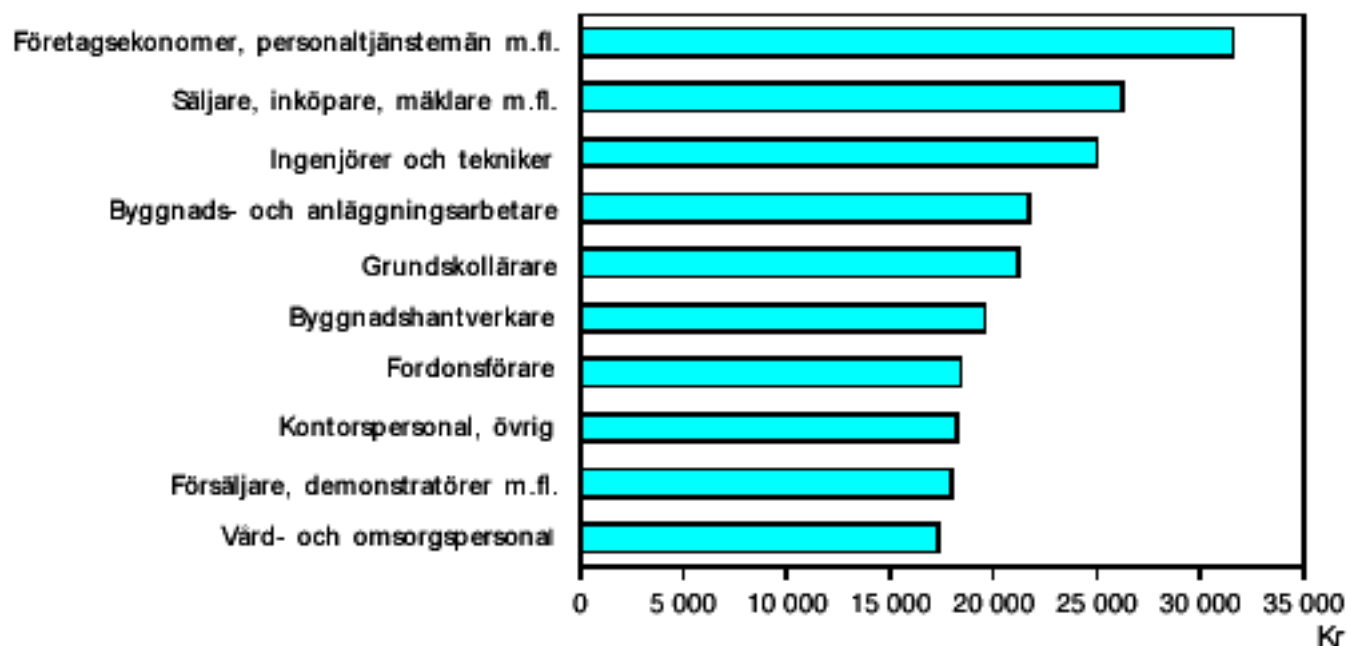
Den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda år 2002 är 22 100 kronor. Kvinnornas genomsnittliga månadslön uppgår till 20 000 kronor och männens till 24 100 kronor.

Medianlönen för samtliga anställda är 19 700 kronor. För kvinnorna är medianlönen 18 500 kronor och för männen 21 000 kronor.

Inom offentlig sektor är den genomsnittliga månadslönen 20 600 kronor och inom privat sektor 22 800 kronor.

Anställda med förgymnasial utbildning har en genomsnittlig månadslön på 19 100 kronor. De med gymnasial utbildning har 20 000 kronor och de med eftergymnasial utbildning 26 500 kronor.

Diagram 1. Genomsnittlig månadslön för de största yrkesgrupperna 2002

I Stockholmsregionen är den genomsnittliga månadslönen högst. Där är den genomsnittliga månadslönen 24 900 kronor jämfört med 22 100 kronor i hela landet eller 20 200 i regionen Småland med öarna där den genomsnittliga månadslönen är lägst.

Den genomsnittliga månadslönen för anställda i åldrarna 18–24 år är 16 800 kronor. Anställda i åldrarna 25–39 år har 21 600 kronor och de mellan 40 och 64 år har 23 300 kronor.

I diagram 1 redovisas genomsnittlig månadslön för de tio största yrkesgrupperna. I dessa tio grupper återfinns 39 % av det totala antalet anställda på arbetsmarknaden. Den största yrkesgruppen är ”vård- och omsorgspersonal”. I den gruppen återfinns 439 900 anställda, vilket motsvarar 12 % av det totala antalet anställda på arbetsmarknaden. Av dessa är 89 % kvinnor. Den genomsnittliga månadslönen i denna grupp är 17 300 kronor.

Inledning

Syftet med denna publikation är att ge en översiktlig bild av lönestrukturen på hela arbetsmarknaden.

För den enskilde har lönen stor betydelse för inkomsten och levnadsförhållandena.

Det finns därför ett stort allmänintresse av information om löner: lönenivå, löneutveckling, lönespridning och lönestruktur.

För att förklara variation i individuell lön eller variation mellan grupper används olika förklaringsfaktorer. Yrke är den faktor som har högst förklaringsvärde för löneskillnader mellan personer. En annan viktig faktor är utbildning. Även ålder har fått stort utrymme, eftersom den samvarierar med yrkeserfarenhet, något som anses påverka produktiviteten, och därmed lönen, positivt.

I boken beskrivs även löneskillnader mellan kvinnor och män. För att göra detta används faktorer som bidrar till att förklara skillnader mellan kvinnors och mäns lön. Kvinnor och män väljer t. ex. ofta olika utbildningsinriktningar, vilket leder fram till skilda yrken som återfinns inom olika sektorer på arbetsmarknaden.

För att spegla könsuppdelningen på arbetsmarknaden används

således faktorer som utbildning, yrke och sektor. I vilken grad löneskillnaderna beror på diskriminering framgår inte av statistiken. För att svara på den frågan krävs en noggrannare analys av materialet, där diskriminering kan vara en av flera tänkbara orsaker till löneskillnader.

Publikationen kan användas som underlag för beslut av arbetsmarknadens aktörer samt för utredningsarbete och forskning. Statistiken kan även användas som utvärderings- och planeringsunderlag för t.ex. lönestrukturanalyser och lönejämförelser mellan olika grupper på arbetsmarknaden, t.ex. kvinnor och män.

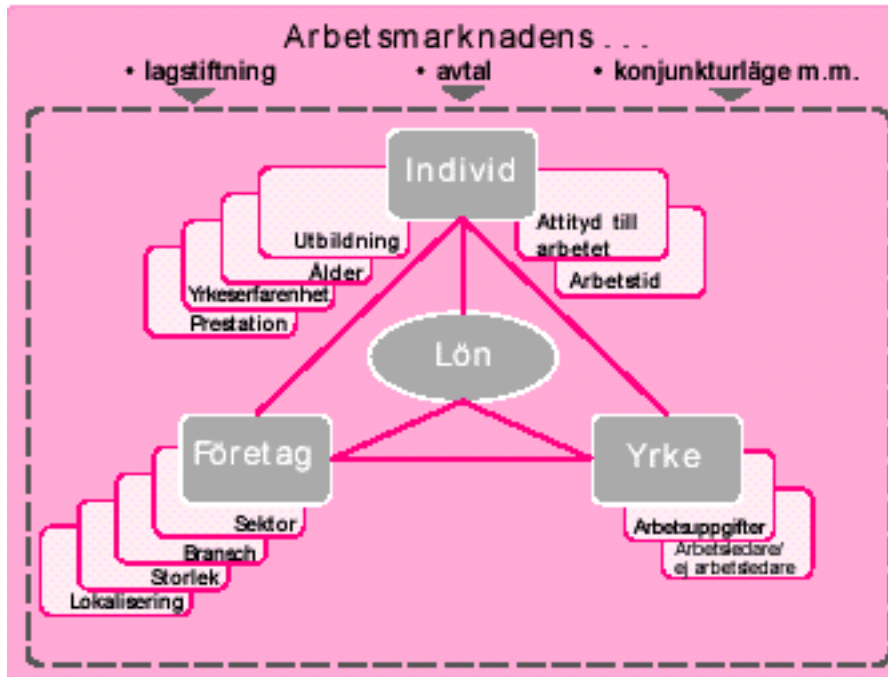
Den årliga lönestrukturstatistiken som produceras av SCB på uppdrag av Medlingsinstitutet skall vara objektiv och allmäninformativ. Huvudsakliga användare är ekonomiska bedömare, allmänheten och massmedia, företag och organisationer - även internationella genom Eurostat - samt användare av jämställdhetsstatistik och forskare.

Faktorer som påverkar lönen

I figur 1 visas en schematisk modell över viktiga förklarande faktorer i lönebildningsprocessen. Individens egenskaper, yrke och företag är faktorer som har stor inverkan på den individuella löns storlek. I anslutning till var och en av dessa har ytterligare ett antal faktorer specificerats.

I boken redovisas lön efter några av de viktigaste av dessa faktorer t.ex. utbildning, yrke och ålder.

Figur 1. Schematisk modell över lönepåverkande faktorer

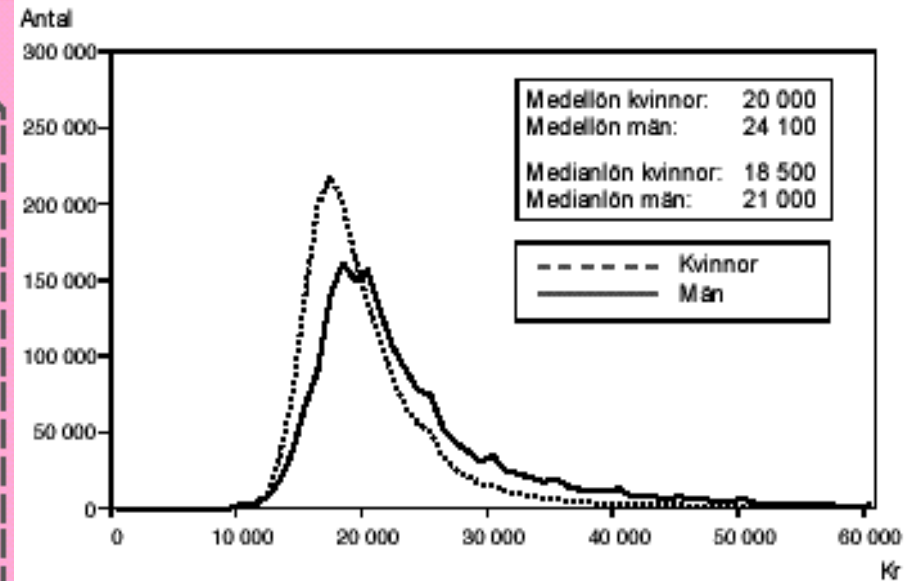

Arbetsmarknadens lönestruktur

Löneskillnader mellan anställda kan förklaras av en mängd olika faktorer som t.ex. utbildning, yrkesgrupp, ålder och sektor. Lönestatistiken saknar information om vissa faktorer som tros ha stor förklarande betydelse för lönen som arbetsledaransvar, yrkeserfarenhet, prestation och övriga individuella egenskaper.

Den faktor som förklarar störst del av variation i lön är yrkesgrupp.

Diagram 2. Lönespridning samt median och medelvärde

Av alla anställda har 84 % en lön mellan 15 000 och 30 000 kronor. 80 % av männen tjänar mellan 15 000 och 30 000 kronor och motsvarande andel av kvinnorna är 88 %.

Medianen ligger närmare den mest förekommande lönen än vad medelvärdet gör. Det beror på att medelvärdet påverkas mer av de högsta lönerna än vad medianen gör.

Diagram 4a. Andel anställda efter sektor

Diagram 8. Genomsnittlig månadslön efter region inom offentlig och privat sektor

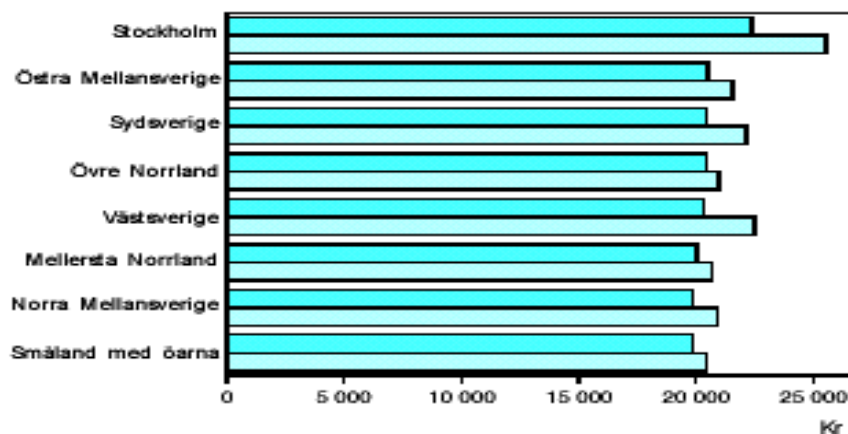

Diagram 6. Genomsnittlig månadslön efter åldersgrupp inom offentlig och privat sektor

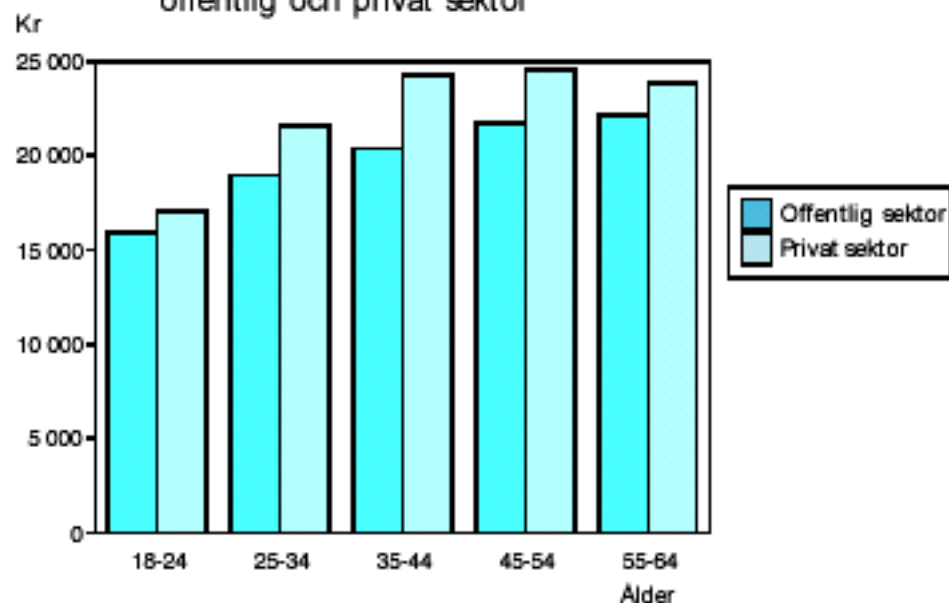
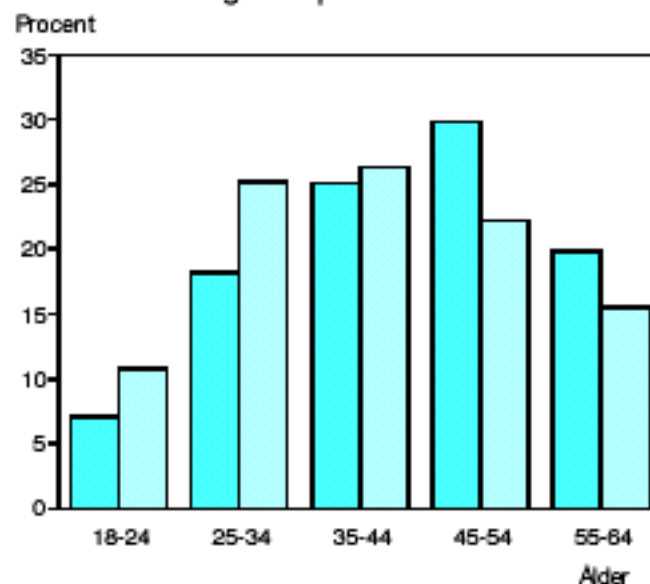

Diagram 5. Andel anställda efter åldersgrupp inom offentlig och privat sektor

Tabell 13a.

Genomsnittlig månadslön efter sektor 1992–2002

Average monthly salary by sector 1992–2002

År	Primär-kommunal sektor		Landstings-kommunal sektor		Statlig sektor		Offentlig sektor		Privat sektor		Alla sektorer	
	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M	Kv	M
1992	13 300	15 500	14 100	18 900	13 700	16 300	13 600	16 300	13 300	15 900	13 400	16 000
1993	13 500	15 800	14 300	19 200	14 500	17 300	13 800	16 900	13 400	16 100	13 700	16 400
1994	14 000	16 400	14 900	20 300	15 100	18 100	14 400	17 600	14 200	16 700	14 300	17 000
1995	14 400	16 600	15 300	21 300	15 400	18 600	14 700	18 000	14 600	17 200	14 700	17 300
1996	14 900	17 100	16 300	22 800	16 700	20 000	15 400	19 000	15 600	18 500	15 500	18 600
1997	15 500	17 500	17 200	24 100	17 500	21 000	16 100	19 800	16 300	19 500	16 200	19 600
1998	15 900	17 800	17 700	24 800	17 800	21 300	16 500	20 100	17 100	20 500	16 700	20 400
1999	16 600	18 400	18 800	26 400	18 900	22 400	17 300	21 000	17 900	21 200	17 600	21 200
2000 ¹⁾	17 000	18 900	19 600	27 500	19 800	23 600	17 900	21 900	18 700	22 300	18 300	22 200
2001	17 800	19 800	20 500	28 900	20 600	24 600	18 700	22 800	19 800	23 500	19 200	23 300
2002	18 600	20 500	21 300	30 200	21 800	25 900	19 500	23 800	20 500	24 200	20 000	24 100

Antag:

2003 cirka 19 000 21 000 22 000 31 000 22 000 26 000

2004 cirka 20 000 22 000 23 000 32 000 23 000 27 000

1) Från och med år 2000 beräknas arbetarnas månadslöner på ett nytt sätt vilket dock inte medför någon större förändring av månadslönerna på sektornivå jämfört med det gamla beräkningssättet.

Antag:

2003 cirka 21 000 25 000 21 000 25 000

2004 cirka 22 000 26 000 22 000 26 000

Löneökningen 2004 enligt DN 050521 sid Ekonomi 7. Källa SCB:

Kommuner män 4,0%, kv 3,5. Landsting m 3,1, kv 3,2. Staten m 2,3, kv 1,7. Tj.män privatanst. m 4,3, kv 4,7. Arbetare privatanst. m 3,2, kv 3,1.

Tabell 1a.
Lönespridning efter sektor och kön 2002
Salary dispersion by sector and sex 2002

Sektor		Percentil					Medellön
		10	25	50	75	90	
Primärkommunal sektor	Kvinnor	14 900	16 100	17 800	20 300	23 500	18 600
	Män	15 200	18 900	19 500	23 000	26 500	20 500
	Totalt	14 900	18 200	18 000	20 800	24 300	19 000
	% Kv lön	98	95	91	88	89	90
Landstingskommunal sektor	Kvinnor	16 100	17 200	19 800	22 600	27 300	21 300
	Män	16 700	19 100	23 500	38 900	53 100	30 200
	Totalt	16 200	17 500	20 200	23 800	32 900	23 100
	% Kv lön	96	90	84	58	51	71
Statlig sektor	Kvinnor	16 600	18 000	20 000	24 000	29 100	21 800
	Män	17 900	20 100	24 100	29 100	36 600	25 900
	Totalt	17 000	18 800	22 000	26 800	33 500	24 000
	% Kv lön	93	89	83	82	80	84
Offentlig sektor	Kvinnor	15 200	18 500	18 300	21 200	24 800	19 500
	Män	16 000	18 000	21 300	26 000	34 000	23 800
	Totalt	15 400	18 700	18 900	22 400	26 900	20 600
	% Kv lön	95	92	86	82	73	82
Privat sektor	Kvinnor	14 700	16 200	18 600	22 300	28 200	20 500
	Män	16 000	18 000	20 900	26 000	35 700	24 200
	Totalt	15 200	17 200	20 000	24 700	33 000	22 800
	% Kv lön	92	90	89	86	79	85
Samtliga sektorer	Kvinnor	14 900	16 400	18 500	21 700	26 200	20 000
	Män	16 000	18 000	21 000	26 000	35 400	24 100
	Totalt	15 300	17 000	19 700	23 900	31 000	22 100
	% Kv lön	93	91	88	83	74	83

Förklaring till percentiler i tabell 1a

Andel anställda som har lika med eller lägre lön

än vad respektive mått visar:

10:e percentilen 10 procent

25:e percentilen 25 procent

50:e percentilen 50 procent

75:e percentilen 75 procent

90:e percentilen 90 procent

Av tabellen framgår att, räknat på samtliga sektorer,

10% av kvinnorna hade lön 14 900 kr eller lägre.(2004 antag 16 000)

10% av männen hade 16 000 kr per mån eller lägre.

10% av kvinnor+män hade 15 300 kr eller lägre.(2004 antag 17 000)

90% av kvinnorna hade 26 200 kr eller lägre

90% av männen hade 35 400 kr eller lägre.

90% av kvinnor+män hade 31 000 kr eller lägre.(2004 antag 33 000)

Medellönen var

kvinnorna 20 000 kr

männen 24 100 kr.

kvinnor+män 22 100. (2004 antag 24 000)

Från
tabell 8a

Yrkesgrupp			För- gym- nasal	Gym- nasal	Efter- gymn., kortare än 3 år	Efter- gymn., 3 år el. längre	Alla nivåer
Byggnads- och anläggnings- arbetare	Lön	Kvinnor	..	17 700	18 200
		Män	21 600	21 800	21 400	22 000	21 700
		Totalt	21 600	21 800	21 400	22 000	21 700
	Antal	Totalt	19 300	53 300	2 200	..	75 600
Byggnads- hantverkare	Lön	Kvinnor	16 200	16 500	17 300	..	16 500
		Män	19 100	20 000	19 900	20 600	19 800
		Totalt	18 900	19 800	19 700	20 100	19 600
	Antal	Totalt	20 300	56 000	3 300	790	81 000

På nästa sida första och sista sidan av tabell 8a.

Tabellen redovisar utbildningsnivåer och antal personer.

Tabell 8a.

Genomsnittlig månadslön efter yrkesgrupp, utbildningsnivå och kön inom samtliga sektorer 2002

Average monthly salary by occupational group, level of education, and sex in all sectors 2002

Yrkesgrupp			För-gym-nasial	Gym-nasial	Efter-gymn., kortare än 3 år	Efter-gymn., 3 år el. längre	Alla nivåer
Administratörer i intresseorganisationer	Lön	Kvinnor	22 200	23 600	28 800	27 000	25 800
		Män	27 200	28 800	28 800	31 700	29 400
		Totalt	25 800	27 000	28 400	29 300	27 900
	Antal	Totalt	730	2 600	1 300	2 100	6 800
	% Kv lön		82	82	85	88	
	% Kv		35	53	50	43	
Administratörer i offentlig förvaltning	Lön	Kvinnor	20 100	20 500	24 000	26 500	24 100
		Män	20 700	23 200	26 100	29 600	27 000
		Totalt	20 400	21 600	24 900	27 900	25 400
	Antal	Totalt	1 700	9 100	6 600	18 700	36 100
	% Kv lön		97	88	92	89	
	% Kv		54	60	58	57	
Arbetsledare, privat sektor	Lön	Kvinnor	22 600	23 700	27 100	30 400	25 100
		Män	25 000	25 500	27 200	33 200	28 100
		Totalt	24 800	25 300	27 200	32 500	26 000
	Antal	Totalt	6 000	17 100	4 900	2 100	30 100
	% Kv lön		90	93	100	96	
	% Kv		9	11	14	12	
Arkivarier, bibliotekarier m.fl.	Lön	Kvinnor	..	19 600	21 100	21 400	21 300
		Män	..	21 200	21 800	23 000	22 600
		Totalt	20 200	20 300	21 400	21 800	21 800
	Antal	Totalt	150	680	950	7 400	9 200
	% Kv lön		..	92	97	94	
	% Kv		..	58	63	71	
Barnmorskor m.fl.	Lön	Kvinnor	23 800	23 700	23 700
		Män	25 000	25 800	25 500
		Totalt	..	24 000	23 900	23 900	23 900
	Antal	Totalt	..	150	12 800	21 700	34 800
	% Kv lön		95	93	
	% Kv		92	92	
Behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.	Lön	Kvinnor	17 700	17 700	19 500	20 700	18 900
		Män	18 400	18 600	19 100	20 300	18 900
		Totalt	18 100	18 100	19 400	20 600	18 900
	Antal	Totalt	3 100	13 600	9 000	4 400	30 200
	% Kv lön		96	95	102	100	
	% Kv		47	56	64	60	

Tabell 8a. (forts.)

Yrkesgrupp		För-gym-nasial	Gym-nasial	Efter-gymn., kortare än 3 år	Efter-gymn., 3 år el. längre	Alla nivåer	
VD, verkschefer m.fl.	Lön	Kvinnor	..	34 500	37 300	58 400	44 900
		Män	36 400	46 600	54 600	83 500	61 700
		Totalt	35 700	45 400	52 400	80 500	59 800
	Antal	Totalt	2 000	6 000	3 900	7 600	19 900
	% Kv lön		..	74	68	70	73
	% Kv		12	11	
Vård- och omsorgspersonal	Lön	Kvinnor	16 600	17 400	17 600	17 700	17 300
		Män	16 800	17 600	17 800	18 200	17 600
		Totalt	16 600	17 400	17 600	17 800	17 300
	Antal	Totalt	50 800	341 700	31 600	14 600	439 900
	% Kv lön		99	99	98	97	98
	% Kv		89	90	79	75	89
Växtodlare inom jordbruk o. trädgård	Lön	Kvinnor	15 700	16 200	16 300	..	16 200
		Män	17 300	17 500	18 800	..	17 500
		Totalt	17 000	17 300	18 100	17 500	17 200
	Antal	Totalt	3 700	7 400	580	250	12 000
	% Kv lön		91	93	87	..	93
	% Kv		14	20	28	..	19
Växtodlare o. djuruppfödare, blandad drift	Lön	Kvinnor	..	15 400	15 400
		Män	..	15 700	15 800
		Totalt	15 500	15 600	15 700
	Antal	Totalt	1 100	2 100	3 500
	% Kv lön		..	98	..	97	
	% Kv		
Alla yrkesgrupper	Lön	Kvinnor	17 400	18 300	21 400	24 700	20 000
		Män	20 300	21 700	26 800	33 100	24 100
		Totalt	19 100	20 000	23 900	28 500	22 100
	Antal	Totalt	533 800	1 801 500	524 800	659 000	3 535 200
	% Kv lön		86	84	80	75	83
	% Kv		42	49	53	54	49

Centerpartiet:

“- För att ge fler människor möjlighet att kunna leva på sin lön så att fler vill arbeta föreslår vi sänkt inkomstskatt för låg och medelinkomsttagare. Det är en viktig reform som gör att fler kan gå från bidragsberoende till arbete, säger Roger Tiefensee.”

Partimotion

Motion till riksdagen 2004/05:c011 eb
av Maud Olofsson m.fl. (c)
med anledning av prop. 2004/05:100 2005 års ekonomiska
vårproposition:

“det måste vara möjligt att leva på sin lön “
“Sänkt inkomstskatt för låg och medelinkomsttagare gör det
möjligt att gå från bidragsberoende till arbete.”

6 Ge människor möjlighet att leva på sin lön

Självbestämmande är utgångspunkten för Centerpartiets skattepolitik. Både kvinnor och män ska känna att den egna inkomsten räcker att leva på utan godtyckliga bidrag. Kommuner ska så långt som möjligt vara självförsörjande och självbestämmande utan att statliga pålagor dränerar såväl initiativrikedom som skattebaser. Den enskilda före-tagaren ska känna frihet att kunna utveckla sin idé utan att en myriad av regler lägger hinder i vägen.

Genom en omläggning av skattesystemet bygger Centerpartiet ett nytt samhälle underifrån där vanmakten ersätts av delaktighet där människor känner att det offentliga och civila samhället behöver individen – inte tvärtom. Ett skattesystem byggt på federalismens principer gör att kommunerna får behålla sina skattebaser och de kan själva utveckla sina verksamheter utan att bli förvandlade till statsmaktens lakejer.

Merparten av skatterna är ingrepp i friheten för vanliga människor och företag. Samtidigt är de nödvändiga för att finansiera våra offentliga åtaganden. Politiker har därför en skyldighet att se till att skattemedel används på ett förnuftigt sätt. Samtidigt måste även skattesystemet utformas så att det är tydligt, enkelt och förutsägbart.

6.1 Inkomstskatter

Centerpartiet har sedan länge krävt en radikal skattereform avsedd att gynna dem med normala och låga inkomster. Det finns få andra länder som likt Sverige beskattar sina låginkomsttagare lika hårt som Sverige. Idag kan många låginkomsttagare inte leva på sin lön. För många andra innebär totala margineffekter att eventuella löneökningar effektivt äts upp av exempelvis höjda skatter och sänkta bostadsbidrag. Detta orsakar de välkända fattigdomsfällorna som innebär att hur mycket man än anstränger sig genom vidareutbildning eller att gå upp i arbetstid kvarstår i stort sett samma låga disponibla inkomst efter höjda skatter och sänkta bidrag. Detta innebär en maktlöshet som är mycket skadlig för framför allt de individer som drabbas, men även för samhället i stort.

Centerpartiet vill göra det möjligt för låg- och medelinkomsttagare att leva på sin lön och för att göra det lönsamt att arbeta. Det nuvarande grundavdraget minskar skatten för alla skattepliktiga bidrag såväl som för vanliga förvärvsinkomster i de mycket låga inkomstskikten. Redan vid inkomster på ca 10 000 kronor i månaden trappas grundavdraget av vilket innebär att för dem med låga inkomster orsakar grundavdraget ständigt stigande marginalsatser. Med det nuvarande grundavdraget är incitamenten för att gå från bidrag till ett riktigt jobb låga.

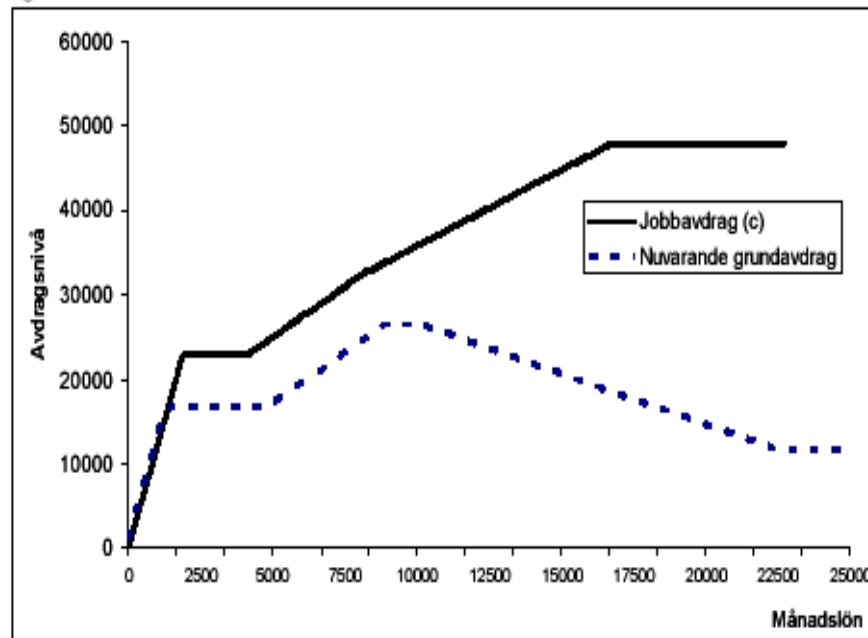
Centerpartiet föreslår istället ett jobbavdrag som utgår mot inkomster från förvärvsarbete och som påvisas i Tabell 1 nedan .

Tabell 1. Jobbavdragets storlek vid olika lönenivåer.

Årsinkomst	Jobbavdrag
- 22 900	Upp till arbetsinkomsten
23 000 – 49 900	23 000
50 000 – 99 900	23 000 + 20 % av inkomsten över 50 000
100 000 – 199 900	Som ovan + 15 % av inkomsten över 100 000
200 000 -	48 000

I figur 1 visas skillnaden mellan det nuvarande grundavdraget och Centerpartiets jobbavdrag. Infasningen av avdraget görs på inkomster upp till ungefär 16 700 kronor i månaden för att därefter ligga konstant. Vid denna nivå sänker jobbavdraget den beskattningsbara inkomsten med 48 000 kronor om året.

Figur 1.

Eftersom ingen avtrappning av avdraget sker minskar också marginalskatterna betydligt, vilket visas i Figur 2 nedan. Marginalskatterna sänks i praktiken för alla inkomstskategorier upp till 28 000 kronor i månaden. (Pga av tekniska skäl kommer individer med förvärvsinkomster mellan 47 200 – 49 900 samt 100 100 – 108 000 kr om året att få viss marginalskattehöjning, även om det i kronor räknat blir en total skattesänkning. Antalet personer som kommer att beröras av dessa marginalskattehöjningar är mycket få.)

Detta ger några mycket positiva ekonomiska effekter. För den enskilde kommer det att löna sig att gå upp från deltid till heltidsarbete, eller att vidareutbilda sig. Det får också effekter på arbetsutbudet, något som bland annat OECD har påvisat. En marginalskattesänkning leder till att fler kommer ut i arbete, antalet arbetade timmar ökar och detta får i sin tur effekter på efterfrågan och ekonomisk tillväxt o.s.v.

Samtidigt höjer Centerpartiet reseavdraget till 20 kronor per mil och tillsammans med avdrag för resekostnader, pensionssparande, kostnader i samband med tjänsteresor görs dessa avdrag om till skatterabatter lika för alla, som utgår från kommunalskattesatsen.

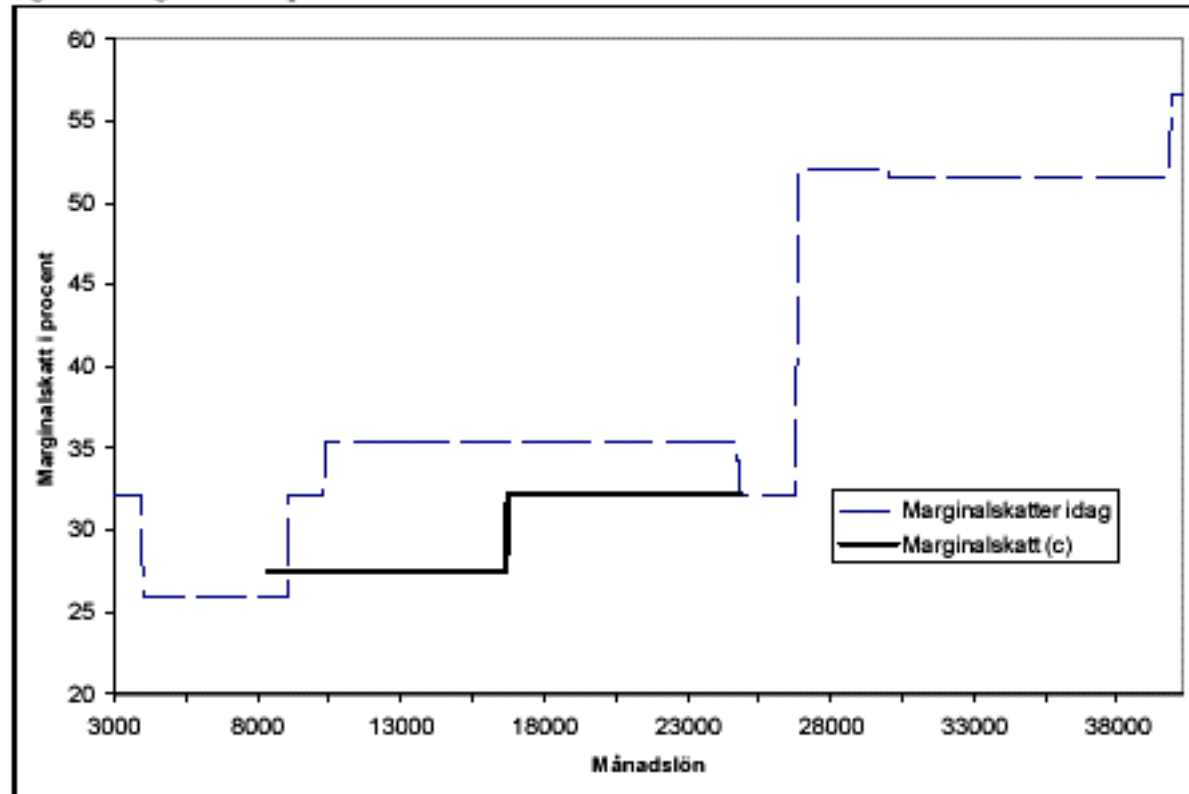
Storleken på Centerpartiets inkomstskattesänkningar framgår av tabell Tabell 2 nedan och är för år 2006 netto 31,8 miljarder kronor. En bieffekt i sammanhanget är att vår inkomstskattereform samtidigt stärker de kommunala skattebaserna med omkring 53 miljarder kronor, någonting som återkommer under kapitel 8.1.

Tabell 2. Tabell över Centerpartiets inkomstskattesänkningar, effekter för offentlig sektor år 2006.

Miljoner kr	Sänkta inkomstskatter	Rabatter i stället för avdrag	Totalt
Staten	-79 000	-6 000	- 85 000
Kommunerna	42 600	10 600	53 200
Totalt offentlig sektor	-36 400	4 600	- 31 800

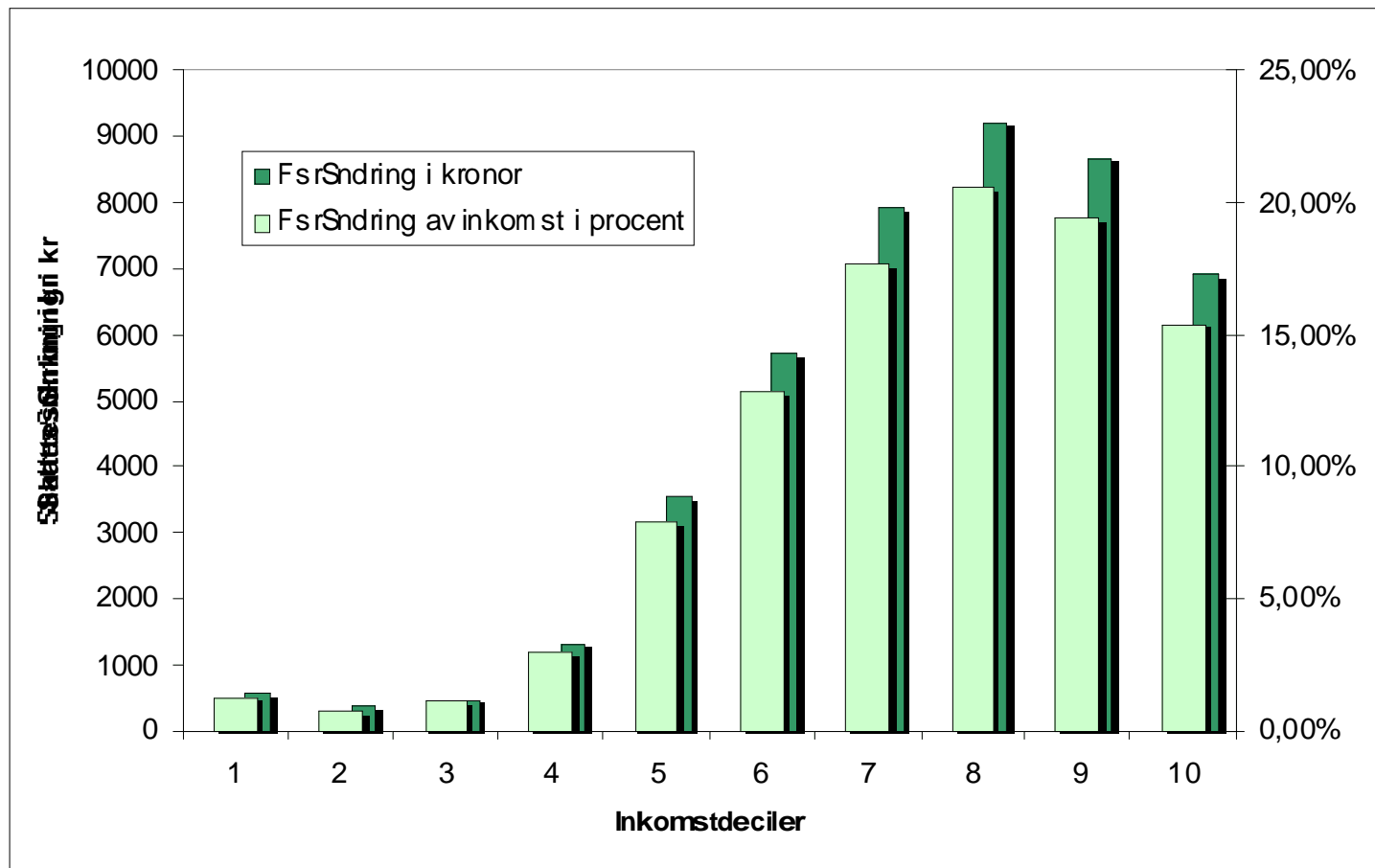
Dessa inkomstskattesänkningar når framförallt de med låga och normala inkomster vilket framgår av Tabell 3 nedan. En person med 19 000 kronor i månadslön ökar i genomsnitt sin disponibla inkomst med ca 4-500 kronor i månaden samtidigt som även marginalskatten sänks. Centerpartiets politik syftar till att stärka självbestämmandet för de med låga och normala inkomster, så att man kan klara sig på sin lön. Samtidigt vill vi göra det lönsamt att gå från bidragsberoende till arbete. Centerpartiets skattereform klarar båda delar.

Figur 2. Marginalskatt i procent vid olika månadslöner.

Tabell 3. Förändrad genomsnittlig nettoinkomst per decil av arbetsavdraget och införande av skatterabatter istället för avdrag år 2006, kronor.

Decil	Decilgränser, kronor (avser <i>bruttoinkomst</i>)	Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor.	Procent av den totala förändringen av inkomsterna
1	0 – 68 100	570	1,3%
2	68 101-109 800	370	0,8%
3	109 801-148 600	490	1,1%
4	148 601- 182 900	1320	3,0%
5	182 901 - 215 300	3530	7,9%
6	215 301 - 246 300	5720	12,8%
7	246 301 - 278 500	7910	17,7%
8	278 501 - 321 900	9220	20,6%
9	321 901 - 403 100	8690	19,4%
10	403 101 –	6910	15,4%
Totalt		4 480	100 %

Skattelättnaderna tornar upp sig i de övre inkomstlägena.

Folkpartiet.

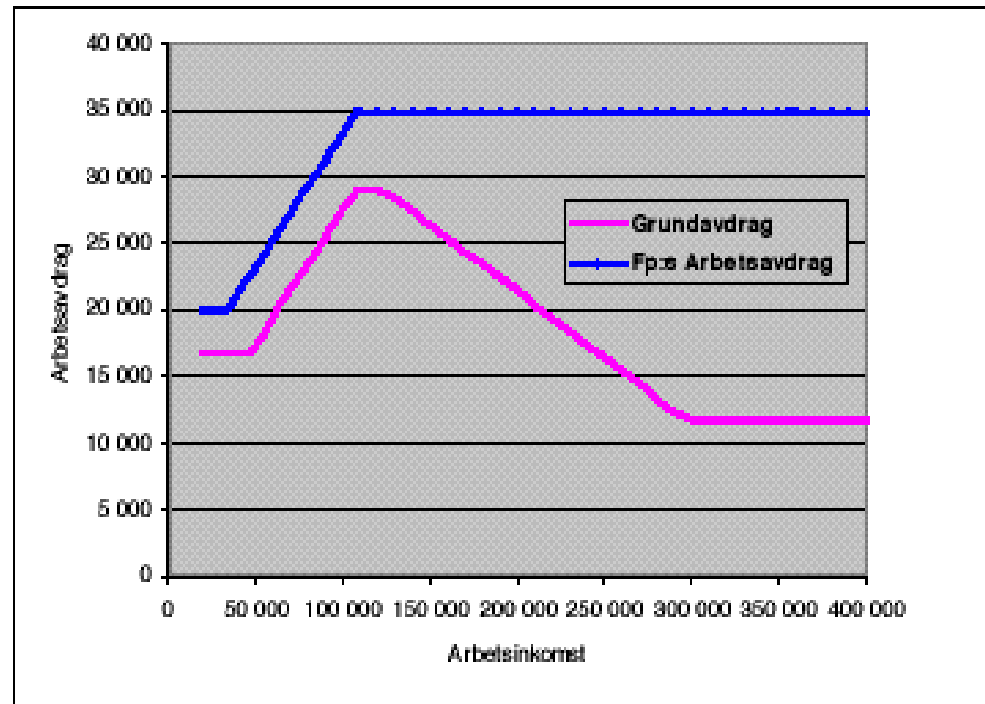
Folkpartiets ekonomisk-politiska motion 2005-05-02.

- **Sänkt skatt** för låg och medelinkomsttagare för att stimulera övergång från bidragstagande till arbete till en kostnad för det första steget av **23 miljarder kronor**
- Borttagande av värnskatten, vars införande dels var ett löftesbrott, dels hämmar tillväxten genom att duktiga människor med goda inkomster föredrar att bo i andra länder än i Sverige. Kostnad: 4 miljarder kronor.

För att sänka inkomstskatten och göra det mer lönande att arbeta för låg- och medelinkomsttagare vill vi införa ett förvärvsavdrag eller arbetsavdrag. Detta ska utformas så att det ersätter dagens grundavdrag för arbetsinkomster.

Arbetsavdraget utformas så att det på inkomster upp till 20.000 kronor utgör hela arbetsinkomsten, på inkomster mellan 20.000 och 34.000 kronor uppgår det till 20.000 kronor, för arbetsinkomster mellan 34.000 och 108.000 kronor uppgår det till 20.000 plus 20% av arbetsinkomsten minus 34.000, för arbetsinkomster över 108.000 uppgår det till 34 800 kronor.

Diagram 2. Folkpartiets förslag till arbetsavdrag och gällande grundavdrag 2006

På detta sätt elimineras de negativa marginaleffekterna av att dagens grundavdrag trappas ned för vanliga inkomstlägen. Inkomstskatten sänks för alla som har inkomster av arbete.

Som framgår av diagram 3 "hyvlas" den nuvarande marginalskattepuckeln av för inkomster mellan drygt 120 000 och knappt 300 000 kronor. Även för de allra lägsta inkomsterna sänks marginalskatten.

En klar majoritet av de arbetande, ca 3 miljoner beräknas få sänkt marginalskatt. Alla med arbetsinkomster får sänkt skatt, även de för vilka inte marginalskatten sänks. Förslaget, som i dagsläget är en skiss som vi kommer att arbeta vidare med, innebär en genomsnittlig

skattesänkning för dem som har arbetsinkomster med ca 4 500 kronor per år.

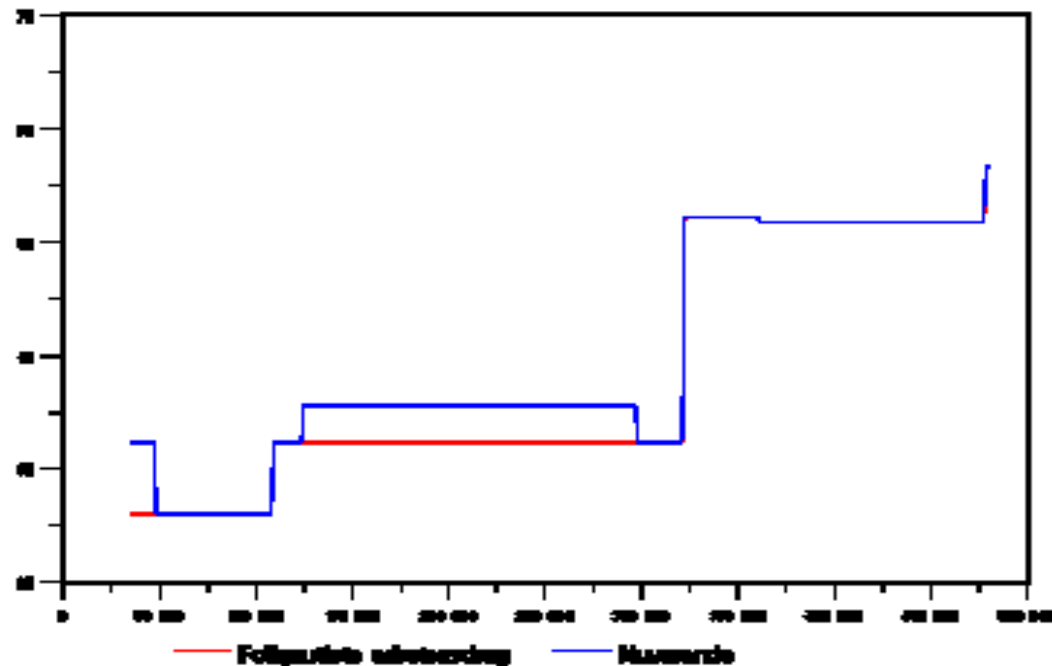
En person med ca 20 000 kronor i månadsinkomst får ca 5 000 i skattesänkning per år, eller drygt 400 kronor i månaden. Marginalskatten sjunker med drygt 3 procentenheter på inkomster mellan 10 000 och 25 000 kronor i månaden.

Förslaget är som nämnts en skiss och ett antal tekniska frågor måste lösas, bl.a. sådana som har att göra med situationer när personer har både arbetsinkomster och transfereringsinkomster.

Diagram 3. Marginalskatter med Folkpartiets förslag jämfört med gällande regler

Avser år 2006

Procent

Förslaget innebär följande inkomstökningar:

Tabell 5. Förändrad nettoinkomst med arbetsavdraget för personer med arbetsinkomst, 2006

Decil	Decilgränser, kronor (avser arbetsinkomst)	Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent
1	0 – 21 800	40 (0,0)
2	21 801 – 67 600	900 (1,1)
3	67 601 – 128 000	2 600 (2,2)
4	128 001 – 182 300	3 800 (2,7)
5	182 301 – 219 800	4 800 (2,9)
6	219 801 – 250 700	5 500 (3,0)
7	250 701 – 281 700	6 400 (3,2)
8	281 701 – 323 100	7 100 (3,2)
9	323 101 – 403 800	7 200 (2,8)
10	403 801 -	7 200 (1,9)
Totalt		4 500 (2,5)

Kristdemokraterna.

Partimotion

Motion till riksdagen 2004/05:kd100 DL
av Göran Hägglund m.fl. (kd)
med anledning av prop. 2004/05:100 Ekonomisk
vårproposition.

Drivkrafterna för arbete måste stärkas. Kristdemokraterna lägger därför fram en **inkomstskattereform som för år 2005 kostar drygt 37 miljarder kronor** och för 2007 knappt 39 miljarder kronor. Det är nästan dubbelt så mycket som partiets tidigare förslag men är avsett att ge en mycket starkare sysselsättningseffekt. En ledande princip bakom förslaget, som riktar sig till låg- och medelinkomsttagare, är att den skall stimulera till arbete.

Kristdemokraterna föreslår en inkomstskattereform för arbete enligt följande:

- Ett statligt förvärvsavdrag införs, beräknat mot kommunalt beskattningsbara inkomster av anställning eller näringsverksamhet. Det fasta grundavdraget höjs från dagens 16700 kronor till 21 000 kronor. Därefter är förvärvsavdraget 25 procent mot alla inkomster över 46 000 kronor upp till inkomster som är 107 000 kronor. Därutöver är samma förvärvsavdrag 15 procent på inkomster upp till 200 000 kronor per år. Förutom att ge hushållen ett ökat ekonomiskt utrymme minskas marginaleffekterna. Eftersom förvärvsavdraget riktar in sig på inkomster av arbete kommer arbetslinjen att stärkas genom att det blir mer lönsamt att gå från a-kasseersättning eller sjukpenning till inkomst av arbete.

Skattesänkningen som beskrivs ovan skulle falla ut enligt nedanstående tabell:

Tabell 8.1 Kristdemokraternas inkomstskattesänkning (per månad)

Inkomst	Skattesänkning
per månad	per månad
1 667	89
4 167	121
6 667	161
8 333	188
10 000	250
12 500	445
15 000	647
17 500	807
20 000	888
25 000	1 037
30 000	1 037
35 000	1 037
40 000	1 037

- Kristdemokraterna vill successivt avveckla Socialdemokraternas s.k. värnskatt.

Moderaterna

Partimotion

Motion till riksdagen 2004/05:m010 Ldn

av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)

Motion med anledning av prop. 2004/05:100 2005 års ekonomiska vårproposition

I budgetmotionen för 2005 presenterade vi moderater en inkomstskattereform, vars huvudinslag var ett s.k. arbetsavdrag, dvs. ett förvärvsavdrag enbart för arbetsinkomster.

Vi moderater har fördjupat analysen av skatteförslagen.

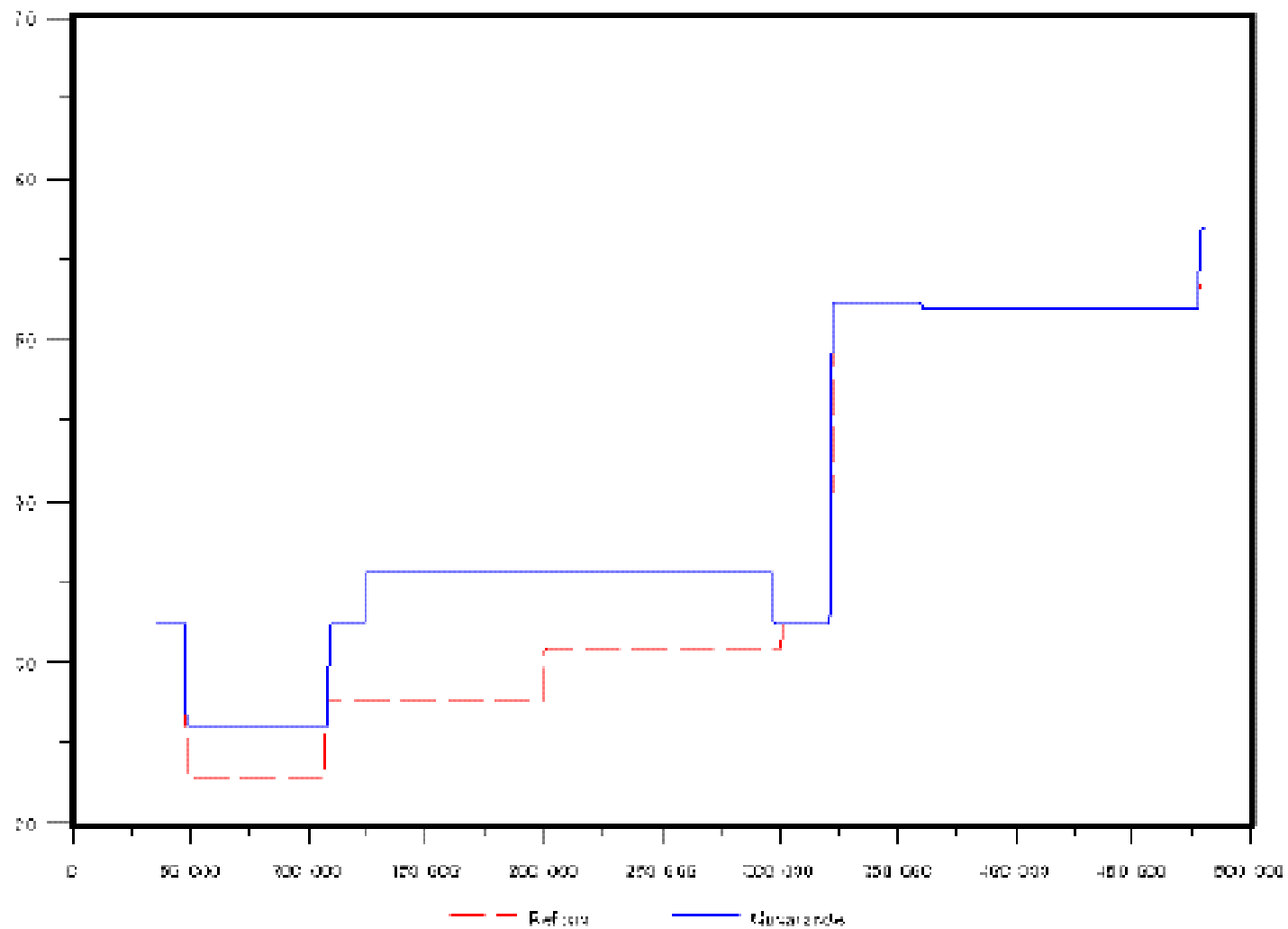
Förslaget innebär att alla får en omfattande skattesänkning. För det första slopas skatten för arbetsinkomster som underskrider 26 000 kronor. Därutöver sänks marginals-katten för inkomster upp till 300 000 kronor. Även för inkomster 200 000 kronor sänks marginalskatten betydligt, se diagram 5.1.

På lång sikt finns det principiella skäl för att avveckla värnskatten. Arbetsavdraget **minskar skatteintäkterna med cirka 53 miljarder** kronor. Merparten, knappt 75 procent, tillfaller låg- och medelinkomstagare.

Tabell 5.1 Skattesänkningar i olika inkomstskikt

Decil	Decilgränser, kronor (avser <i>arbetsinkomst</i>)	Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i procent	% av den totala förändringen av inkomsterna
1	0 – 104 500	3 300 (3,2)	2,6
2	104 501 – 158 600	7 600 (5,6)	6,0
3	158 601 – 198 200	10 700 (7,0)	8,5
4	198 201 – 227 800	12 600 (7,4)	9,9
5	227 801 – 252 400	13 700 (7,4)	10,8
6	252 401 – 277 100	14 700 (7,5)	11,6
7	277 101 – 306 800	15 800 (7,3)	12,5
8	306 801 – 348 500	16 200 (6,8)	12,7
9	348 501 – 441 300	16 100 (5,9)	12,7
10	441 301 -	16 000 (4,0)	12,7
Totalt		12 700 (6,1)	100,0

Diagram 5.1 Marginalskatt enligt gällande regler och med Moderaternas förslag

Statens utgifter. PROP. 2004/05:100, Vårbudgetpropositionen 2005. Sid 132. Utdrag ur tabell 6. Miljarder kronor.

Utgiftsområde	Prognos 2005
1 Rikets styrelse	7,9
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	11,6
3 Skatt, tull och exekution	8,7
4 Rättsväsendet	27,3
5 Internationell samverkan	1,5
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	44,0
7 Internationellt bistånd	22,4
8 Invandrare och flyktingar	6,8
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	39,2
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	131,4
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	46,4
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	56,1
13 Arbetsmarknad	69,0
14 Arbetsliv	1,2
15 Studiestöd	19,9
16 Utbildning och universitetsforskning	42,9
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	8,8
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	9,1
19 Regional utveckling	3,6
20 Allmän miljö- och naturvård	4,1
21 Energi	1,7
22 Kommunikationer	31,1
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	14,7
24 Näringsliv	3,9
25 Allmänna bidrag till kommuner	57,3
26 Statsskuldräntor m.m.	35,2
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	26,6
Minskning av anslagsbehållningar	-
Summa utgiftsområden	732,1
Summa utgiftsområden exkl. statsskuldräntor	696,9

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	172,0
Takbegränsade utgifter	868,9
Budgeteringsmarginal	1,1
Utgiftstak för staten	870,0

Centerpartiets budgetförslag.

Tabell 6. Samlad effekt av Centerpartiets anslag relativt regeringens

Miljoner kronor	2006	2007
UO 1 Rikets styrelse	-880	-880
UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	-1 099	-1 009
UO 3 Skatteförvaltning och uppbörd	-1 756	-1 972
UO 4 Rättsväsendet	2 336	2 362
UO 5 Utrikesförvaltning och internationell samv.	-7	-7
UO 6 Totalförsvaret	400	500
UO 7 Internationellt bistånd	-1 989	0
UO 8 Invandrare och flyktingar	0	0
UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	2 211	1 654
UO 10 Ekon. Trygghet vid sjukdom och handikapp	-16 040	-16 440
UO 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	500	1000
UO 12 Ekonomisk trygghet för familj och barn	-313	284
UO 13 Arbetsmarknad	-20 860	-21 760
UO 14 Arbetsliv	-290	-250
UO 15 Studiestöd	-14	-14
UO 16 Utbildning och universitetsforskning	-6 460	-5 360
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	100	100
UO 18 Samhällsplanering, bostadsförs. och byggande	-1 028	-443

UO 19	Regional utjämning och utveckling	550	550
UO 20	Allmän miljö- och naturvård	100	0
UO 21	Energi	0	0
UO 22	Kommunikationer	1 286	1 183
UO 23	Jord- och skogsbruk, fiske m.m.	450	550
UO 24	Näringsliv	-140	-147
UO 25	Allmänna bidrag till kommunerna	-44 590	-45 560
UO 26	Statsskuldräntor m.m.	-958	-1 844
UO 27	Avgiften till Europeiska gemenskapen	0	0
Minskning av anslagsbehållningar			
	Summa utgiftsområde relativt regeringen	-88491	-87503
	Summa utgiftsområden exkl. statsskuldräntor	-87533	-85659
	Ålderspensionssyst. Vid sidan av statsbudgeten	0	0
	Takbegränsande utgifter c-förslag	-87433	-85509
	Budgeteringsmarginal rel regeringen	5433	2509
	Sänkt utgiftstak för staten rel regeringen	-82 000	-83 000

Folkpartiets budgetförslag.

Tabell 10. Folkpartiets skatte- och utgiftspolitik

Miljarder kronor

	<i>2006</i>	<i>2007</i>
	<i>Miljarder kronor</i>	
Sänkt skatt		
Inkomstskatt		
Arbetsavdrag	-23,0	-23,0
Värnskatt	0,0	-1,4
Summa	-23,0	-24,4
Nej till trängselskatt	-0,5	-0,5
Företagande		
Hushållstjänster	-1,3	-1,3
Dubbelskatt individer	0,0	-0,6
Fämansbolag ägare	-1,0	-1,0
Ökade reserveringsmöjligheter	-0,5	-0,5
Återinvestering ägarkapital	-0,5	-0,5
Förmögenhetsskatt	-0,7	-1,0
Arbetsgivaravgifter	-6,3	-6,3
Summa	-10,3	-11,2

Övrigt			
	Individuellt kompetenssparande	-0,4	-0,6
	Internationella biståndsgåvor	-0,3	-0,3
	Fastighetsskatt	-2,2	-4,9
	Summa	-2,9	-5,8
	Totalt	-36,7	-41,9
	Delfinansiering		
	Slopad skattereduktion fackavgift	3,5	3,5
	Slopad subvention hemdator	0,8	1,6
	Reavinstskatt bostäder	1,6	3,2
	Slopad kommunal skatteplanering genom bolag	1,9	1,9
	Övrigt	1,5	2,7
	Summa	9,3	12,9
	Netto	-27,4	-29,0

	2006	2007
	<i>Miljarder kronor</i>	
Sänkt skatt	-27,4	-29,0
Nej till nedsättningar	7,1	5,2
Övriga inkomster	1,1	-0,5
Summa inkomstminskningar	-19,2	-24,3
<i>Satsningar</i>		
Rättssamhälle	0,8	0,8
Försvaret	0,4	0,5
Vård, handikapp, äldre	4,1	4,8
Jämställdhetsbonus	1,1	1,1
Jobbgaranti	0,5	0,5
Solidaritetsbank	0,1	0,5
Forskning och utbildning	0,7	0,8
Vägar	0,5	0,5
Kultur, miljö m.m.	0,2	0,2
Summa satsningar	8,4	9,7
Summa skattesänkningar och satsningar	27,6	34,0

Finansiering

Rikets styrelse	-0,7	-0,7
Trängselskatteutgifter	-0,9	-0,8
Receptavgift	-1,0	-1,0
Sjukförsäkring och förtidspension	-8,2	-11,3
Garantidagar, underhållsstöd	-0,4	-1,4
Omlagd arbetsmarknadspolitik	-5,3	-5,5
A-kasseavgift	-10,0	-10,0
Vuxenstudiestöd	-1,5	-1,7
Omlagd utbildningspolitik	-1,3	-1,3
Byggstöd, räntebidrag	-1,6	-0,8
Företagsstöd, regionalpolitik	-1,5	-1,3
Energi, Barsebäck	-0,8	-0,6
Myndigheter, övrigt	-1,5	-2,5
Statsskuldräntor	-0,9	-3,0
Summa finansiering	-35,6	-41,9
Ökat sparande	7,9	7,5

Kristdemokraternas budgetförslag

1.5 Förändringar sedan hösten 2004

Enligt den nya budgetordning som Riksdagen har lagt fast, ska några preciserade förslag på anslag och utgiftsområden inte föras fram i samband med vårpropositionen. Denna princip följer Kristdemokraterna. En uppdatering och framskrivning har dock gjorts av de förslag vi senast lade fram för Riksdagen (hösten 2004). Därtill har vissa preliminära ställningstaganden gjorts till socialdemokraternas nya förslag som presenteras i 2005 års ekonomisk vårproposition. Ett

antal egna preliminära förändringar har därefter gjorts i förhållande till våra förslag i höstas:

Arbete måste löna sig bättre. Drivkrafterna för arbete måste stärkas. Kristdemokraterna lägger därför fram en inkomstskattereform som för år 2005 kostar drygt 37 miljarder kronor och för 2007 knappt 39 miljarder kronor. Det är nästan dubbelt så mycket som partiets tidigare förslag men är avsett att ge en mycket starkare sysselsättnings-effekt.....

Tabell 1.1 Sammanställning av statsfinansiella försvagningar och förstärkningar jämfört med Kristdemokraternas budgetmotion för 2005.

Försvagningar	2006	2007
Ytterligare sänkt inkomstskatt (totalt 36,8 mdr)	-18 500	-18 700
Rättsväsendet	-200	-200
Bambidagsreform	-2 600	-2 600
Nystartjobb	-1 200	-1 200
Avskaffa företagens medfinansiering	-2 500	-2 600
Nej till medfinansiering av sjukfrånvaro (växling mot höjd arbetsgivaravgift)	2 500	2 600
Forskningssatsning (allians)	-200	-300
Polissatsning	-500	-500
Ökat statsbidrag till kommuner och landsting	-1 770	-1 700
Summa:	-24 970	-25 200
Anpassningar till budgetkontoret	2006	2007
Lägre beräknade statskuldränta för minskat lånebehov (från 4,95% till 3,0%)	-418	-1 852
Inga effekter av ökad kontroll av sjukförsäkring	-375	-600
Kraftigt reducerade antaganden om rehabilitering	-1 610	-3 070
Inga effekter av ökad kontroll inom Skatteverket	-750	-900
Minskade förluster vid avyttringar av statlig egendom		700
Ingen minskad arbetslöshet pga. Hushållstjänstförslaget m.m.	-2 400	-2 400
Summa:	-5553	-8122

Företärknningar	2006	2007
Regeringskansliet	25	25
Låt a-kasseavgiften betala även arbetsmarknadsåtgärder	2 000	2 000
Trafikförsäkringsreform (inkl. sjukpenning, förtidspension)	4 900	4 000
Avveckla anslag 24:4 Rekryteringsbidrag (från 1/7 06))	731	1 689
Räntebeläggning av periodiseringsfonder	1 500	1 900
Minskad nedsättning av arbetsgivaravgifter	4 787	5 005
Slopa nedsättning av egenavgifterna för egenföretagare	1 260	1 300
Höjd skatt på lågpriscigarett	150	150
Höjd skatt på rulltobak	600	600
Ja till hela skatteväxlingen 2004	2 800	2 800
Minskad kostnad för hushållstjänstförslaget	1 150	1 150
Slopat krav om sänkt skatt på bostadsbyggande motsvarande halverad byggmoms	1 580	2 025
Avgick: Regeringens tillfälliga skattelättnad för vissa byggtjänster	-500	-1 000
Höjda avgifter för fastigheter (minskade kostnader i fastighetskattereform)	1 300	1 100
Sänkta alkoholförselkvoter (1 l starksprit, 5 l vin, 15 l öl)	800	1 000
Avdrag mot inkomst av tjänst enbart för kommunal beskattning	1 500	1 500
Avskaffa "övriga" avdrag mot inkomst av tjänst	290	290
Avveckla personatorförmån	800	1 600
Avskaffa anställningsstödet - nystartsjobb	3 810	3 810
Summa:	29483	30944
Försvagning av det finansiella sparandet jämfört med budgetmotion 2005:	-1 040	-2 378
Kristdemokraternas finansiella sparande jämfört med regeringen:	5 170	2 480

Fotnot: I budgetmotionen för 2005 beräknades det finansiella sparandet för 2006 till 12,5 mdr och för 2007 till 9,5 mdr. Kvarstående förändringar i det finansiella sparandet jämfört med i höstas beror av ändrade budgetförutsättningar i regeringens vårproposition.

Moderaternas budgetförslag.

Tabell 10.1 Skatteförändringar

Avvikelser från regeringens förslag, miljoner kronor

	2006	2007	2008
Totala skatteförändringar (Kontrollsumma)	-43 665 (-43 665)	-51 905 (-51 905)	-52 065 (-52 065)
Förändring av inkomster från statens verksamhet (Kontrollsumma)	+9 617 (+9 617)	+7 252 (+7 252)	+5 696 (+5 696)
Skattesänkningar för fler i arbete	-61 850	-67 600	-67 860
Arbetsavdrag	-52 600	-53 300	-53 300
Full uppräknig av skiktgränser	-730	-730	-730
Skattereduktion för pensionärer	-1 100	-1 100	-1 100
Skattereduktion för hushållstjänster	-1 400	-1 400	-1 400
Nystartsjobb	-1 200	-1 200	-1 200
Lägre skatt fåmansbolag	-1 500	-1 500	-1 500
Höjt reseavdrag	-270	-290	-290
Ytterligare nedsättning av socialavgifter i Norrland	-50	-50	-50
Sänkt bensin- o dieselskatt (15 resp. 30 öre/liter)	-1 780	-1 780	-1 780
Nej till trängselskatt	-530	±0	±0
Lägre skatt på royaltyinkomst	-70	-70	-70
Slopad förmögenhetsskatt	±0	-5 500	-5 700
Sänkt skatt på naturgrus	-90	-90	-90
Slopad skatt på bekämpnings- och gödselmedel	-320	-320	-320
Sänkt skatt på kärnkraft med 0,3;0,4;0,5 öre/kWh	-210	-270	-330
Övriga skattesänkningar	-1 700	-3 220	-3 920
Fastighetsskattesänkning, takregel mm.	-1 700	-3 220	-3 920

Avskaffade skattereduktioner	+19 135	+18 165	+18 965
Ej avdrag fackavgift, inkl avdrag a-kassa	+3 200	+3 400	+3 400
Slopad avdragsrätt för övriga utgifter	+375	+375	+375
Nej till slopad skatt för utländska experter	+90	+90	+90
Nej till glesbygdsavdrag	+300	+300	+300
Avskaffat avdrag för förmån av personaldator	+800	+1 600	+2 400
Minskad nedsättning arbetsgivaravgifter	+5 000	+5 000	+5 000
Slopad miljöbonus för vindkraftsel	+20	±0	±0
Nej till skattenedsättning för miljöförbättrande installationer i småhus	+50	±0	±0
Avskaffad koldioxidskattebefrielse för torv	+1 600	+1 600	+1 600
Slopat anställningsstöd vid anställning av långtidsarbetslösa	+3 800	+3 000	+3 000
Slopat skattestöd till källsorteringslokaler	+100	±0	±0
Slopat skattestöd till bredband	+300	±0	±0
Slopat skattestöd till rederinäringen	+1 800	+1 800	+1 800
Slopat skattestöd till miljöinvesteringar i offentliga lokaler	+700	±0	±0
Slopad investeringsstimulans till hyres- och studentbostäder	+1 000	+1 000	+1 000
Skattehöjningar	+750	+750	+750
Höjd skatt på lågpriscigarettor	+150	+150	+150
Höjd skatt på rulltobak	+600	+600	+600
Förändringar av inkomster från statens verksamhet	+9 617	+7 252	+5 696
Aktieutdelning	±0	-1 296	-2 852
Höjd egenavgift, arbetslöshetskassor	+8 909	+7 840	+7 840
Avgifter vid Tullverket	+18	+18	+18
Banavgifter	+690	+690	+690

Tabell 10.2 Moderata besparingar*(miljoner kronor)*

	2006	2007	2008
Sjukförsäkringen	-16 600	-16 900	-17 400
<i>Varav ändrad SGI-beräkning</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 000</i>
<i>Varav sänkt ersättningsnivå till 75 % i sex mån, sedan 65 %</i>	<i>-3 300</i>	<i>-2 900</i>	<i>-2 900</i>
<i>Varav en andra karensdag</i>	<i>-3 000</i>	<i>-3 200</i>	<i>-3 200</i>
<i>Varav sänkt sjuklön till 75 %</i>	<i>-600</i>	<i>-600</i>	<i>-600</i>
<i>Varav effekt av ökad kontroll</i>	<i>-300</i>	<i>-300</i>	<i>-300</i>
<i>Sjukfall beroende på trafikolyckor</i>	<i>-8 400</i>	<i>-8 900</i>	<i>-9 400</i>
Förtidspensioner	-3 940	-4 180	-4 180
<i>Varav sänkt ersättning till 60 % och sänkt garantinivå</i>	<i>-2 800</i>	<i>-2 900</i>	<i>-2 900</i>
<i>Varav undantag från sänkt garantinivå för funktionshindrade</i>	<i>1 100</i>	<i>1 100</i>	<i>1 100</i>
<i>Varav ingen förtidspensionsavgift efter 61</i>	<i>-2 140</i>	<i>-2 280</i>	<i>-2 280</i>
<i>Varav ökad administrativ kontroll</i>	<i>-100</i>	<i>-100</i>	<i>-100</i>
Föräldraförsäkringen och familjepolitik	-3 230	-6 800	-6 800
<i>Varav sänkt ersättningsnivå till 75%</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 000</i>	<i>-1 000</i>
<i>Varav förändringar SGI</i>	<i>-700</i>	<i>-700</i>	<i>-700</i>
<i>Varav borttagande av 13:e månaden och 90 garantidagar</i>	<i>-600</i>	<i>-3 200</i>	<i>-3 200</i>
<i>Varav nej till höjt tak och höjd lägstanivå</i>	<i>-550</i>	<i>-1 520</i>	<i>-1 520</i>
<i>Varav tak för antalet vab-dagar</i>	<i>-400</i>	<i>-400</i>	<i>-400</i>
<i>Varav egenföretagares föräldrapeng på årsarbetstid</i>	<i>20</i>	<i>20</i>	<i>20</i>
Internationellt bistånd	-3 937	-7 668	-7 668

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	-10 100	-9 500	-9 500
<i>Varav sänkt ersättning och ändrad beräkningsgrund</i>	<i>-3 600</i>	<i>-3 100</i>	<i>-3 100</i>
<i>Varav sänkt aktivitetsstöd</i>	<i>-2 100</i>	<i>-2 000</i>	<i>-2 000</i>
<i>Varav nej till regeringens 20 000 platser</i>	<i>-1 800</i>	<i>-1 800</i>	<i>-1 800</i>
<i>Varav nej till friår</i>	<i>-1 550</i>	<i>-1 550</i>	<i>-1 550</i>
<i>Varav skärpta arbetsvillkor, 80 tim/mån i 9 mån</i>	<i>-1 050</i>	<i>-1 050</i>	<i>-1 050</i>
Studiestöd (avskaffat rekryteringsbidrag, gemensam länenivå, mm.)	-1 611	-2 214	-2 186
Hälsovård, sjukvård och social omsorg	-3 033	-3 112	-3 112
<i>Varav bidrag för läkemedelsförmånerna</i>	<i>-2 450</i>	<i>-2 450</i>	<i>-2 450</i>
<i>Övriga besparingar inom hälsovård, sjukvård och social omsorg</i>	<i>-583</i>	<i>-662</i>	<i>-662</i>
Bostadspolitik	-6 461	-6 081	-6 081
<i>Varav bostadsbidrag</i>	<i>-3 653</i>	<i>-3 550</i>	<i>-3 550</i>
<i>Varav räntebidrag m.m.</i>	<i>-2 056</i>	<i>-2 378</i>	<i>-2 378</i>
<i>Övrigt</i>	<i>-753</i>	<i>-153</i>	<i>-153</i>
Lägre statsskuld räntor, pga. lägre statsskuld	-620	-1 845	-3 070
Övrigt	-16 997	-17 858	-17 162
<i>Varav minskad byråkrati</i>	<i>-3 615</i>	<i>-4 264</i>	<i>-4 327</i>
<i>Varav nej till regeringens vårdgaranti och tillgänglighetspengar</i>	<i>-1 950</i>	<i>-1 750</i>	<i>-1 750</i>
<i>Varav regionalpolitik</i>	<i>-800</i>	<i>-1 200</i>	<i>-1 200</i>
<i>Varav miljöpolitik</i>	<i>-1 203</i>	<i>-1 353</i>	<i>-1 353</i>
<i>Varav nej till regeringens sysselsättningsstöd</i>	<i>-7 000</i>	<i>-7 000</i>	<i>-7 000</i>
<i>Varav minskat anslag till vuxenutbildning (regeringens riktade stöd till vuxenutbildning)</i>	<i>-600</i>	<i>-600</i>	<i>-600</i>
<i>Varav nej till försök med trängselskatt i Stockholm</i>	<i>-860</i>	<i>-770</i>	<i>0</i>
<i>Varav bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting</i>	<i>-500</i>	<i>-500</i>	<i>-500</i>
<i>Övrigt</i>	<i>-469</i>	<i>-422</i>	<i>-432</i>
Besparingar, totalt:	-66 528	-76 157	-77 158

Folkpartiets rapport den 9 april 2005:

“Rädda sjukförsäkringen”.

1 Inledning	3
2 Värna sjukförsäkringen!	6
2.1 Sjukkostnaderna – en gökunge i välfärdsboet	6
2.2 Sjukskrivningsboomen är unik i Europa	8
2.3 Nästan halva befolkningen misstror försäkringen	9
2.4 Fler och fler försäkrar sig privat	9
2.5 Om inget görs... ..	10
2.6 Delprivatiseringen drabbar de svagaste	11
3 Åter i arbetet!	12
3.1 Rehabiliteringsgaranti och rehabiliteringsskyldighet	12
3.2 Vårdregioner ska ersätta landsting och försäkringskassor	12
3.3 Arbetslinjen i stället för förtidspension	13
3.4 Underlätta återgång till arbete	13
4 Ordentlig förhandskontroll stoppar felanvändning	15
4.1 Lagstridiga sjukskrivningar har blivit regel	15
4.2 Stärk grindvakterna	16
4.3 Läkarintyg redan från fjärde sjukdagen	16
4.4 Striktare sjukdomsbegrepp och tydliga riktlinjer för sjukskrivning	17
4.5 Bättre IT-stöd för läkare	17
4.6 Second opinion – nytt läkarintyg redan efter en månad	18
4.7 Obligatorisk utbildning i försäkringsmedicin	18
4.8 Bedöm arbetsförmågan – inte oförmågan	19
4.9 Återinför försäkringsspecialisterna	19
4.10 Skärpta krav för att få skriva sjukintyg	19

5 Skärpt efterhandskontroll för att bekämpa fusk 21

5.1 Fusk förekommer	21
5.2 En avsiktlig nedprioritering av kontrollarbetet har skett	22
5.3 Fp-satsning på resurser för att motverka fusk och felbetalningar	23
5.4 Fler kontrollanter, hembesök, telefonkontroller och registersamköring	23
5.5 Försäkringskassan bör studera fuskbekämpning utomlands	24
5.6 Bedrägerier måste tas på allvar	24

6 Vi har gjort det förut och kan göra det igen... 26

“Inledning

Bra socialförsäkringar, som man verkligen kan lita på, är viktiga för tryggheten. Rätt utformade kan socialförsäkringar dessutom främja den ekonomiska tillväxten. I samhällen där bra socialförsäkringar saknas växer mer uppsplittrade och dyra system fram. En bra försäkring som träder in vid sjukdom eller arbetslöshet hjälper människor att komma tillbaka till arbetslivet så fort som möjligt.

Men de svenska socialförsäkringarna är hotade. Socialdemokraterna står handlingsförlamade inför systemfelen i socialförsäkringarna. Även om sjukskrivningarna minskar något ökar antalet förtidspensioneringar – det som idag kallas sjukersättning. Inom bara något år kommer tio procent av arbetskraften i Sverige att vara förtidspensionerad. Inget görs för att komma tillrätta med de problemen.

Här kan man se en skiljelinje i svensk politik. Den går mellan socialdemokrater som blundar för problemen, och oss liberaler som tycker att det är ett enormt problem för Sverige att försäkringssystemen fel- och överutnyttjas till den grad som sker.

Det talas mycket om ”bidragsberoende”. Men man bör vara noga med orden. Den som är sjuk och får ersättning från sjukförsäkringen till sitt uppehälle får ju det han eller hon har rätt till. Premierna har betalats in och när villkoren uppfylls får man ut ersättning från försäkringen. En parallell: Ingen säger att den som får ersättning från sin

brandförsäkring, när huset brunnit ner, får ett bidrag. Man får det man har rätt till.

Men det som skett i Sverige under ett antal år är att denna försäkringsmässiga användning av systemet har förändrats. Försäkringssystemen har förskjutits i riktning mot mer permanenta försörjningsorgan för människor som egentligen skulle kunna arbeta. I det sammanhanget är begreppet bidragsberoende mycket relevant.

Det utbredda bidragsberoendet har blivit ett av Sveriges allra största problem. Men hittills har regeringen knappast presenterat några förslag om hur vi rejält ska kunna minska antalet bidragsberoende. I stället för att gå till botten med ”den svenska sjukan” vältrar man över bördorna på arbetsgivarna.

Socialdemokratin har övergivit arbetslinjen och ägnar sig åt att krampaktigt försvara alla bidragsutbetalningar – även sjukpenning som går till friska och a-kassa som går till dem som tackar nej till arbetserbjudanden. ”För mycket kraft läggs på kontroll av enskilda” sade LO-basen Wanja Lundby Wedin i tidningen Stockholm City den 2 mars 2005.

Vi tar gärna på oss rollen att försvara trygga socialförsäkringar. Folkpartiet slår vakt om ersättningsnivåer man kan leva på om man blir sjuk eller arbetslös en tid – vi tror att de flesta av

oss behöver omkring 80 procent av lönen om vi blir sjuka. Men vi är också redo att ta till åtgärder för att se till att systemen vårdas.

En klar majoritet av svenska folket delar den synen. Enligt en Temo-undersökning som folkpartiet låtit göra vill hela 86 procent att nivån ska vara 80 procent av lönen för att ge tillräcklig ersättning vid sjukdom. Särskilt starkt är stödet bland kvinnor och låginkomsttagare.

Vissa ser sänkta ersättningar som enda vägen att rädda sjukförsäringen. Men det går att lösa problemen genom att se till att bara den som verkligen är sjuk får ersättning, och att bidraget till den som inte är sjuk men ändå får sjukpenning sänks till noll. Fusk och felutnyttjande måste bekämpas. Här krävs nya grepp och ett batteri av åtgärder, som presenteras i denna rapport.

Stockholm den 9 april 2005. Lars Leijonborg”

Folkpartiets förslag:

- Slå samman vård och försäkringskassa till vårdregioner
- Rejäl förhandskontroll – genom att läkare och försäkringskassa följer lagen
- Läkarintyg redan från fjärde sjukdagen
- Striktare sjukdomsbegrepp och tydliga riktlinjer för sjukskrivning
- Second opinion – nytt läkarintyg efter en månad
- Bättre IT-stöd till läkarna
- Fler försäkringsläkare - obligatorisk utbildning i försäkringsmedicin
- Bedöm arbetsförmågan – inte oförmågan!
- Återinför försäkringsspecialisterna hos försäkringskassan
- Större krav på deltagande i vård och rehabilitering
- Alla läkare ska inte få sjukskriva
- Fusk förekommer - 50 nya miljoner till försäkringskassans kontrollinsatser
- Kraftigt utbyggd kontroll - mångdubbla antalet kontrollanter
- Fler hembesök, rutinmässig telefonkontroll och registersamkörning
- Försäkringsbedrägeri är brott som ska leda till åtal”

“Värna sjukförsäkringen!

Försäkringsidén är matematikens bidrag till välfärdssamhället. Genom att sprida risker ökar tryggheten och minskar kostnaderna. Folkpartiet slår vakt om försäkringar man kan leva på om olyckan är framme. Den som exempelvis får ett komplicerat benbrott eller cancer ska inte omedelbart behöva byta bostad – hon eller han har nog med andra bekymmer.

Undersökningar visar att människor både vill ha och är redo att betala för ett försäkringsskydd som motsvarar minst 80 procent av deras inkomst. Vi menar att det är möjligt att ligga på den nivån om betydligt större insatser görs för att människor som egentligen inte är eller borde vara berättigade till ersättning får 0 procent, alltså nekas sjukersättning. Vi förnekar naturligtvis inte att ersättningens höjd påverkar arbetsviljan, men att driva fram den arbetsviljan med ökad otrygghet är inte den bästa lösningen.

Sjukkostnaderna - en gökunge i välfärdsboet

Sjukförsäkring skall ge ekonomisk trygghet. Sjukvård skall arbeta för att – så långt det går – återställa hälsan och göra det möjligt återgå i arbete. Om inte sjukvård och sjukförsäkring drar åt samma håll kan ingen av dem fungera på något bra sätt.

Vården måste kunna ge rätt behandling och göra det utan onödiga väntetider. Sjukförsäkringen måste vara ett stöd för sjukvården, inte något som förlänger sjuktider och försvårar den medicinska rehabiliteringen. Men sedan några år fungerar samspelet mellan sjukförsäkring och vård allt sämre. Långa sjukskrivningar pågår och pågår, ibland utan rätt behandling och utan rehabilitering.

Medan både försäkringskassor och sjukvård är överhopade med långa sjukskrivningar har det blivit en ond cirkel. I stället för att hjälpa människor åter i arbete finansierar man en sakta men säkert pågående utslagning från arbete.

För de närmaste åren har regeringen satt *som mål* (!) att en sådan utslagning skall bekräftas med i genomsnitt upp till 64 000 nya sjukpensioneringar per år fram till 2008. Eftersom det hittills varit betydligt högre skulle det krävas att det blir betydligt **under** 64 200 de närmaste åren. I budgetproppen i höstas konstateras att långtids-sjukskrivningarna och demografin kommer leda till att nivån kommer ligga fortsatt högt de närmaste åren. I klartext: målet kommer inte att nås, inte ens i närheten.

”Målet” ligger hela 21 procent högre än den historiskt mycket höga nivån för förtidspensioneringar 2000-01. Detta är tecken på ett sammanbrott, men regeringen står handfallen inför det. Med nuvarande ökningstakt kommer tio procent av alla i arbetsför ålder vara förtidspensionerade om ett år.

I slutet av december 2004 var drygt 244 000 personer sjukskrivna, vilket är ungefär 34 000 färre än under december 2003. Samtidigt fortsätter överströmningen från långtidssjukskrivningarna till förtidspension. Under perioden mars 2004 till mars 2005 förtidspensionerades 74 000 personer. Totalt var över 545 000 personer förtidspensionerade i Sverige i mars 2005.

Ohälsotalet ,ett samlat mått på sjukskrivningar och förtidspension, har sedan några månader tillbaka slutat att öka. Sjukskrivningarna minskar men förtidspensioneringarna ökar. Det samlade ohälsotalet har alltså planat ut, men på en nivå som är orimligt hög, både socialt och ekonomiskt. Kostnaderna fortsätter också att öka, trots att antalet ersatta sjukdagar inte längre ökar.

Enligt finansdepartementet beräknades kostnaderna för sjukskrivningar och rehabilitering till 43,2 miljarder kronor för 2004. I år beräknas denna kostnad sjunka något, till 41,3 miljarder. Däremot ökar kostnaderna för förtidspensioneringarna kraftigt. Kostnaderna för aktivitets- och sjukersättningarna blir för 2004 63,9 miljarder kronor och väntas i år landa på 73,5 miljarder. Den totala kostnaden

för sjukförsäkring och förtidspensioner mellan december 2003 och november 2004 uppgick till nästan 105 miljarder kronor. Folkpartiet anser en sådanutveckling oacceptabel.

Om varje beslut om förtidspensionering skulle ha bokförts som en skuld till dem som fått rätt att få förtidspension till sin ordinarie pensionsdag (eller död dessförinnan), hade skuldsumman ökat med över 200 miljarder kronor från januari 2003 till i dag. Den totala skulden skulle i mars 2005 ha uppgått till ungefär 705 miljarder kronor, mer än halva Sveriges statskund.

Utvecklingen med ökade sjukkostnader får mycket allvarliga konsekvenser för hela välfärdspolitiken – som en gökunge i ett fågelbo äter ut andra ungar tränger sjukkostnaderna ut andra utgifter. De stora besparingar som just nu genomförs i många landsting är till stor del en följd av sjukkostnadernas ökning. Denna utveckling måste brytas. Folkpartiet är övertygat om att det kan ske på ett rättvist och socialt acceptabelt sätt, men det kräver först och främst att socialdemokraternas handlingsförlamning och rädsla att utmana LO och andra särintressen bryts. Det är dags att återgå till arbetslinjen, återupprätta moraliska föreställningar från den gamla arbetarmoralens tid och våga säga det självklara: ingen som kan försörja sig själv har rätt att begära att bli försörjd av andra.

Sjukskrivningsboomen är unik i Europa

I ett europeiskt perspektiv har sjukfrånvaron i Sverige under lång tid (åtminstone sedan 1983) legat betydligt högre än en rad europeiska länder med jämförbara välfärdssystem. Norge och Nederländerna har följt en ökningstrend som liknar Sveriges under 90-talets andra hälft och har vid vissa tider passerat Sverige i statistiken. 2003 års siffra visar dock att Sverige återigen leder med 4,4 procent, gentemot 3,8 i Norge och 2,7 procent i Nederländerna.

Övriga undersökta länder visar inte på någon ökning i sjukskrivningstal och ligger stadigt under 3-procentsnivån. Flera länder, exempelvis Tyskland och Danmark, ligger långt under den siffran. Bara Nederländerna har under en period i början av 90-talet haft högre siffror än vad Sverige har idag.

Nästan halva befolkningen misstror försäkringen

Den dramatiska ökningen i sjukfrånvaro och de skenande kostnaderna för sjukförsäkring och förtidspensionen har skadat människors tilltro till själva sjukförsäkringen. Det sprider en föreställning att kravet på arbetsförmåga på grund av sjukdom är något som man ibland kan ta lätt på.

Folkpartiet har låtit Temo undersöka människors förtroende för socialförsäkringarna. På frågan ”Vad tror du? Kommer socialförsäkringarna att ge tillräcklig ersättning när du väl behöver dem?” svarar 44 procent nej. Bara knappt en tredjedel tror att de kommer att få ut tillräcklig ersättning vid sjukdom, arbetslöshet, föräldraledighet eller pension.

Särskilt stor är misstron bland huvuddelen av personer i yrkesverksam ålder (30-59 år), egenföretagare, arbetare, privatanställda och LO-medlemmar. Dessa kategorier innehåller just de människor som under tid av arbetslöshet eller sjukdom kan bli beroende av socialförsäkringar för att kunna försörja familjen och inte behöva flytta från hus och hem.

För att i längden upprätthålla ett system med rimliga ersättningar till den som blir sjuk krävs att sjukförsäkringen skall vara just sjukförsäkring. Den kan inte fungera om den blir en utfyllnad av arbetslöshetsförsäkring eller en ersättning för försörjningsstöd av sociala grunder. Vi vill att den som är sjuk ska få 80 procent av sin lön i ersättning, men det kräver att den som inte är sjuk får noll procent.

Fler och fler försäkrar sig privat

Bristen på förtroende för de allmänna socialförsäkringarna avspeglas i utvecklingen på den privata sjukförsäkringsmarknaden i Sverige. Sedan ett antal år finns möjligheten att i privata bolag försäkra sig mot inkomstbortfall vid sjukdom. Likaså kan den som vill köpa sig en privat sjukvårdsförsäkring, som garanterar snabb vård vid behov. I princip alla de stora försäkringsbolagen erbjuder både sjukförsäkringar och sjukvårdsförsäkringar, och särskilt antalet tecknade sjukvårdsförsäkringar växer explosionsartat. År 2003 hade nästan 300 000 svenskar privat sjukförsäkring mot inkomstbortfall och antalet vårdförsäkringar var över 125 000.

SACO-förbundet SRAT var först ut att erbjuda sina medlemmar en alternativ sjukförsäkring som ingår i medlemsavgiften. Med ”SRAT Hälsoskydd” får medlemmen ett eget hälsoombud hos försäkringsbolaget Salus Ansvar efter två veckors sjukskrivning, med uppdrag att företräda den sjuke i kontakter med myndigheter och ge arbetsgivare råd med rehabiliteringsutredning. I försäkringen ingår också ett skydd mot inkomstbortfall som garanterar 90 procent i ersättning i upp till ett år för inkomster upp till 790 000 kronor om året.

De långa väntetiderna på vård och rehabilitering har lett till att ”rehabförsäkringar” nyligen lanserats av försäkringsbranschen för att garantera snabb och effektiv rehabilitering vid längre sjukskrivningar. En rehabledare hos försäkringsbolaget upprättar en behandlingsplan och ger underlag till arbetsgivarens rehabiliteringsplan. Med hjälp av sina upparbetade kanaler i privatvården erbjuder bolaget rehabiliteringsinsatser genom exempelvis psykologer eller sjukgymnaster.

Att försäkringsbolag erbjuder snabb rehabilitering och tryggad inkomst vid sjukdom är inget fel i sig. Men det är just för den tryggheten som Sveriges löntagare samtidigt betalar höga premier till den allmänna sjukförsäkringen, en försäkring som undan för undan urholkas och tappas i förtroende.

Om inget görs...

Det är inte bara arbetslöshetsförsäkringen som måste bygga på arbetslinjen. Sjukförsäkringen skall vara en del av stödet för att – om det är medicinskt möjligt – komma tillbaka i arbete. Sjukförsäkringen går mot sammanbrott om den i stället blir ett system för att betala personer som kunde ha arbetat för att de i praktiken inte skall finnas på arbetsmarknaden.

Alternativet till de socialliberala förändringar folkpartiet föreslår är, enligt vår bedömning, att andra, orättvisa lösningar tvingar sig fram. Sådana lösningar har vi redan sett prov på de senaste åren under en socialdemokratisk regering: ökat antal privata tilläggsförsäkringar och sänkta ersättningsnivåer under 80 procent (nu återställt) och delprivatisering av den allmänna sjukförsäkringen, som innebär att arbetsgivarna på egen hand ska svara för en del av frånvarokostnaderna. Med början i år ska arbetsgivaren betala 15 procent av sjukpenningen vid heltidssjukskrivning, oavsett om sjukdomen eller olycksorsaken har något med arbetsmiljön att göra.

Varje sådant steg ökar risken med att anställa. Personer som har något funktionshinder, eller försvagad hälsa eller bara hunnit bli något äldre, får ännu svårare än i dag att få ett nytt jobb, eller att alls komma in i arbetslivet. Dessa negativa följder för funktionshindrade och för äldre arbetskraft blir följden av att själva poängen med en försäkring – nämligen riskspridningen – förfelas.

Ju mindre det blir kvar av en fungerande sjukförsäkring, uppbyggd som en generell socialförsäkring, desto större delar av arbetsmarknaden kan komma att få arbetsgivarberoende sjuklönesystem eller utvidgade gruppförsäkringar

Delprivatiseringen drabbar de svagaste

Vi menar att detta är förändringar som går ut över de sjuka och även på andra sätt drabbar de svagaste i vårt samhälle. Enligt såväl

arbetsgivar- som handikapporganisationer kommer delprivatiseringen att öka svårigheterna för arbetskraft som redan har problem med att få fotfäste på arbetsmarknaden. I detta sammanhang betyder ordet ”privatisering” minskad riskspridning.

En idé som dykt upp gång på gång från socialdemokratiskt håll är att arbetsmarknadens parter ska ta över sjukförsäkringen, ungefär på samma sätt som fackföreningarna redan administrerar a-kassorna. Det skulle visserligen innebära riskspridning över ett stort kollektiv, alla löntagare, men trots allt ett mindre än idag, alla i arbetsför ålder. Med stor sannolikhet skulle det gå ut just över dem som har en svag anknytning till arbetsmarknaden. Enligt vår uppfattning ökar det klyftorna i samhället på ett oacceptabelt sätt.”

Folkpartiet har många förslag när det gäller sjukförsäkringen. Det är inte säkert att de alla är bra, men en sak är alldeles säker: Nivån 80% bör man ha.

Något om kostnader för datorer.

Post-och Telestyrelsen, Konsumentverket och Konkursverket har givit ut en rapport "Alltid på. Bredbandsmarknaden ur ett konsumentperspektiv." Avser våren 2002 står det i förordet. På sid 26 börjar en beskrivning om kostnader:

"2.4 Bredband och hushållsekonomin

2.4.1 Datorinnehav – tröskeln till informationssamhället

Bland hushållen med dator verkar Internetanvändningen till viss del ha ett samband med inkomstnivån. Stelacons undersökning "Hushållsbussen 2002" visar att ju lägre inkomst hushållet har, desto mindre använder hushållen Internet hemma. Tittar man enbart på bredbandsanvändningen är skillnaden dock marginell.

Idag har två tredjedelar av alla hushåll i Sverige dator hemma, vilket är en viss ökning jämfört med 2001. Det torde inte råda någon tvekan om att den s.k. personaldatorreformen fått stora effekter på omfattningen av hushållens datorinnehav. Skälet till att denna reform fått så stort genomslag är att den omfattar en mycket stor del av befolkningen. De som omfattas får en lägre kostnad för anskaffningen av datorn än om de själva skulle stå för inköpet eftersom den nu hyrs av arbetsgivaren under tre år via ett avdrag på bruttolönen.

I inkomstjämförelserna ovan förutsätts att hushållen redan har dator i hemmet samt konstateras att skillnaden mellan olika inkomstgruppers Internetanvändning inte är anmärkningsvärt hög. En tydligare skillnad mellan inkomstgrupperna visar sig däremot när andelen hushåll som överhuvudtaget har dator jämförs. Det visar sig att bland hushållen med de lägsta inkomsterna finns även den lägsta andelen datorinnehavare. Mer än 50 procent av alla hushåll med en inkomst på högst 200 000 kronor per år saknar dator, personaldatorreformen till trots. Bland hushåll med en inkomst på mer än 400000 kronor per år

är motsvarande siffra endast 5 procent. Hushållsinkomsten kan därmed antas påverka tillgången till dator i stor utsträckning.

2.4.2 Många kostnader på vägen innan surfning är möjligt Inköp av dator

För att kunna använda webbtjänster är det en rad kostnader som dyker upp på vägen. Om man utgår från de hushåll som i dagsläget inte har dator hemma krävs till att börja med inköp av en dator med nätverkskort. En sådan kan kosta drygt 10 000 kr. Detta är en återkommande kostnad då livslängden på en dator i praktiken är begränsad. Som exempel kan nämnas att innehållet på Internet successivt blir allt mer multimedialt och funktionaliteten på olika hemsidor utvecklas. För att kunna tillgodogöra sig det utbud som finns på Internet måste användarna uppgradera webbläsare och datorkapacitet med jämna mellanrum. Sammantaget leder detta till att den enskilde användaren kan behöva köpa en ny och kraftfullare dator minst vart tredje till vart femte år.

Om prisläget på datorer kommer att ligga kvar på nuvarande nivå innebär detta en stor inköpspost och att de som inte har råd att byta ut sin gamla dator mot en ny i praktiken kan stängas ute från många av de tjänster som erbjuds. Det är rimligt att anta att konsumenterna vill kunna fortsätta att utnyttja Internettjänsterna effektivt och på sikt kommer förmodligen tillgången till dator med bredbandsuppkoppling ses som en nödvändighetsvara i likhet med TV:n. Samhällets arbete med ökad information som är webbaserad och s.k. 24-timmarsmyndigheter förstärker detta behov.

Kostnader för anslutning

För boende i tätorter finns en rad alternativ med olika priser och olika kvalitet på den tjänst man köper. De sex dominerande aktörerna

har anslutningsavgifter som varierar mellan 495 och omkring 1 500 kr. De mindre aktörerna på marknaden, som oftast är lokala, erbjuder också bredband till ungefär samma priser som de marknadsledande.

För de lösningar som baseras på mindre vanliga teknologier som satellit, radio eller fiber till enskilda villor är dock startkostnaden vanligtvis högre och kan ofta ligga mellan 5 000 och 15 000 kronor. För boende i glesbygd är det just radio- eller satellitlösningarna som är alternativet i de fall de inte kan ges tillgång till ADSL-tekniken. Förutom att dessa lösningar i de flesta fall är avsevärt dyrare har radio-lösningen dessutom en sämre kvalitet eftersom den är väderkänslig och kan drabbas av signalstörningar.

Månadsavgifterna

I denna rapport diskuteras på flera ställen de löpande avgifterna i samband med bredbandsanslutningen. Prisbilden visar sig vara tämligen homogen och i jämförelse med andra jämförbara utgifter som TV-licens, telefon- och mobiltelefonabonnemang är den inte heller anmärkningsvärt hög. I allmänhet ligger avgiften på omkring 300 kr/mån.

Kostnader i genomsnitt

Även om också telefoni och TV-tittande är förknippade med vissa investeringskostnader, är dessa i dagsläget betydligt lägre än de kostnader som drabbar den som vill använda sig av bredbandstjänster. Det finns fortfarande en stor andel hushåll som inte har någon dator i hemmet och framförallt gäller detta låginkomsthushåll. För dessa blir kostnaderna för datorinköp och anslutningskostnad extra kännbara i den redan ansträngda hushållsekonomin. Datorkostnaden är dessutom en återkommande utgift då utvecklingen kräver att utrustningen måste uppgraderas med jämna mellanrum. Fördelas samtliga kostnader över tiden blir kostnaden i genomsnitt på flera hundra kronor

högre än de kostnader som gäller för enbart bredbandsabonnemanget. Med utgångspunkt att datorutrustningen byts ut vart fjärde år får konsumenten en genomsnittlig månadskostnad på mellan drygt 500 och knappt 800 kr. Köps dessutom datorn på kredit blir kostnaden ännu högre. (En fotnot se nedan)

2.4.3 Möjlighet till skattelättnad för anslutningen

I januari 2001 trädde lagen om skattereduktioner för utgifter för vissa anslutningar för tele- och datakommunikation (SFS 2000:1380) i kraft. Lagen innebär bl.a. att småhusägare kan få en skattereduktion för en dyr bredbandsanslutning. Konsumentverket har i flera remissvar ifrågasatt den höga beloppsgränsen för att kunna erhålla skattelättnaden. En investeringskostnad på lägst 8 000 kr innan skattelättnaden kan komma i fråga är enligt Konsumentverkets mening en alltför hög kostnad för att hushåll med låga inkomster skall stimuleras till att skaffa bredband.

Utfallet visar att regeringens prognoser om hushållens bidragsansökningar för bredbandsanslutningar ännu ligger långt ifrån utfallet. Förfrågningarna rörande skattereduktionen är många blandbostadsrättsföreningar och hushåll, men majoriteten uppfyller inte kraven gällande storlek på anslutningsavgiften. Skälet till att så få privatpersoner ansökt om skattereduktionen torde vara de höga egenavgifterna. De som bor på orter där ADSL-anslutning erbjuds, förefaller välja denna anslutningsform. För ADSL uppgår anslutningsavgifterna sällan till mer än 2 000–3 000 kr. Förmodligen behåller också många sina långsammare uppringda modemuppkopplingar. Dessa konsumenter riskerar därmed också att på sikt inte kunna tillgodogöra sig Internettjänsterna tillfredsställande."

I en fotnot anges:" Kostnaderna har räknats fram utifrån två exempel, ett billigare och ett dyrare. I det billigare exemplet är utgångspunkten en dator som kostar 10 000 kr i inköp och där bredbandsanslutningen inklusive modem kostar 1 500 kr. Motsvarande i det dyrare exemplet är 15 000 kr respektive 7 500 kr. Månadsavgiften för bredbandsabonnemanget är i båda exemplen 300 kr."

Sedan 2002 har priserna på datorer minskat med säg 20%, vilket med bruksid 4 år gör ca 500 kr lägre pris per år (40 kr per mån) i fallet med den billigare datorn och ca 750 kr per år (60 kr per mån) med den dyrare. Månadskostnaden blir då ca 460 kr i det billigare fallet och ca 740 kr i det dyrare fallet. Per år ca 5500 kr i det billigare fallet och ca 8850 kr i det dyrare.

Konsekvenser för hushållsbudgetarna.

För pensionärerna med de lägsta inkomsterna innebär kravet om dator att pensionerna behöver höjas med ca 5500 kr per år (460 kr per mån). Socialhjälpnormen behöver höjas med samma belopp. Om regeringen inte ändrar sin hemsida så att den blir användbar för dem som har dator nu, behöver beloppen ökas mera.

Kommentarer om bredband och modem.

Bredband är dyrt, för dyrt, om det ens går att få. Den som vill bringa ned kostnaderna får nöja sig med modem och betala uppkoppling per minut. Med minutbetalning kan man av kostnadsskäl inte läsa hemsidor online så som bredbandsägare kan, utan man får använda sig av tekniken att snabbt ladda hem det man vill läsa och sedan läsa hemma när man inte är uppkopplad. Därför är det viktigt att hemladdning kan ske enkelt och smärtfritt.

Platt skatt.

DN 050424 sid 2: Dagens Huvudledare

“Platta till skatten

Allt fler talar om platt skatt. Systemet är enklare, effektivare och mer rättvist. Sverige bör dra lärdom av grannarna i öst och avskaffa den statliga inkomstskatten.

För femton år sen sjösattes "århundradets skattereform". Den gången var det flera som ville att Sverige skulle avskaffa den progressiva skatteskalen och i stället införa vad som numera kallas "platt skatt", det vill säga lika beskattning i procent av alla inkomster.

TCO:s dåvarande ordförande Björn Rosengren var pådrivande. Varför, frågade han, ska politikerna gå in och i efterhand ändra en lönesättning som facket och arbetsgivarna ser som rimlig och rättvis? Progressiv beskattning, uttryckt i form av den statliga inkomstskatten, innebär ju att den som tjänar mer än 26 000 kronor i månaden tvingas betala en högre andel av sin lön till det allmänna.

Ta bort den statliga inkomstskatten, resonerade socialdemokraten Rosengren, och låt i stället alla inkomster belastas med samma skattesats.

Inom arbetarrörelsen var han inte ensam om den ståndpunkten. Dåvarande finansministern Kjell-Olof Feldt sa för ett par år sedan att han gärna hade avskaffat den statliga inkomstskatten om inte LO ställt sig i vägen.

Tanken på "platt skatt" förblev därför en utopi, något som sköts på framtiden. Skattereformen var svår nog att driva igenom.

Men under de femton år som gått sen uppgörelsen har visionen förvandlats till verklighet i flera av Sveriges grannländer. Från Stockholm är den platta skatten inte längre bort än en timmes resa med flyg.

Trenden började i Estland 1994. Därefter följde Lettland, Litauen, Ukraina, Ryssland samt Serbien, och förra året införde Slovakien en platt skatt på 19 procent. I länder som Polen och Tjeckien vill oppositionspartier göra samma sak.

Utvecklingen är inte begränsad till de forna öststaterna. I USA tas idéerna om "flat tax" (som systemet kallas på engelska) på allvar efter George W Bushs seger i presidentvalet. Republikanen Dick Arney vill avskaffa mängder av skatteavdrag och undantag för att kunna sätta den federala inkomstskatten till låga 17 procent, lika för alla.

Den inflytelserika brittiska tidskriften Economist ägnade flera sidor i förra veckans nummer åt att beskriva "The flat-tax revolution". Economist kallar utvecklingen för ett steg mot enklare, mer rättvisa och bättre skatter.

De tjuatrande klasserna i Europa pratar om platt skatt. "Människor ställer sig frågan: om slovakerna kan ha ett så vackert och enkelt system, varför kan inte vi?" säger Katinka Barysch vid Centre for European Reform i London (Newsweek 21/2).

I Sverige är dock diskussionen fortfarande i sin linda. Inget riksdagsparti förespråkar numera platt skatt.

Under några år drev moderaterna på, men efter Bo Lundgrens avgång har partiet inte bara övergivit visionen. Fredrik Reinfeldt vill i dagsläget inte ens avskaffa den så kallade värns-katten, vilket innebär att moderaterna står för en extrem marginalbeskattning av landets akademiker.

Men det finns gott om skäl för svenska politiker att ta intryck av förändringarna i omvärlden.

För det första gör den platta skatten det mer lönsamt att arbeta och utbilda sig, vilket i sin tur stimulerar den ekonomiska tillväxten.

För det andra minskar den behovet av byråkrati. Med en enda skattesats blir det enklare både för myndigheter och enskilda att sköta skatteadministrationen. För det tredje innebär den att politiker inte längre kan syssla med godtyckliga ändringar av skatteskalorna. Socialdemokraterna, vänstern och miljöpartiet har de senaste åren tvingat på tusentals svenskar en skyhög marginalskatt genom att sänka gränsen för den statliga inkomstskatten.

Det är varken rättvist eller rimligt.

Den platta skatten är en succé bland de nya EU-medlemmarna. Vi i det gamla Europa har mycket att lära.”

DN om DN:s ledare:

“Dagens Nyheter är oberoende liberal. Det betyder att ledarsidan verkar i en humanistisk upplysningstradition - för tolerans, demokrati, rättssäkerhet, mänskliga rättigheter, vetenskapliga framsteg, fri handel och social utveckling.

Vårt viktigaste uppdrag är att försvara människovärdet, vare sig det hotas av övergrepp eller fattigdom. DN står fri från partier och organisationer. Idéerna på ledarsidan är våra egna, men baseras på en noggrann faktakontroll.”

DN:s ledare om den platta skatten .

DN:s ledarskribenter har inte på länge så tydligt visat sin högerprofil som i artikeln om den platta skatten.

Att ta bort den statliga inkomstskatten skulle kosta 36,5 miljarder kr. De skattesänkningarna behövs bättre vid låga inkomster.

DN:s argument för den platta skatten håller inte:

”För det första gör den platta skatten det mer lönsamt att arbeta och utbilda sig, vilket i sin tur stimulerar den ekonomiska tillväxten. (Det gäller också vid låga inkomster)

För det andra minskar den behovet av byråkrati. Med en enda skattesats blir det enklare både för myndigheter och enskilda att sköta skatteadministrationen.(36,5 miljarder är ett dyrt pris för byråkratin)

För det tredje innebär den att politiker inte längre kan syssla med godtyckliga ändringar av skatteskalorna. Socialdemokraterna, vänstern och miljöpartiet har de senaste åren tvingat på tusentals svenskar en skyhögt marginalskatt genom att sänka gränsen för den statliga inkomstskatten. (Marginalskatten är inte skyhögt, skatterna inte höga)

Det är varken rättvist eller rimligt. (Det är inte orimligt)”

Ett bättre förslag är att ta bort förmögenhetsskatten och kompensera det med att höja skatten på bolagsvinster från 28 till 30% så som Svenskt Näringsliv antytt vara möjligt. Bolagsskatterna är på 65,8 miljarder kr och förmögenhetsskatten på 4,6 miljarder, summa 70,4 miljarder. 30/28x 65,8=70,5 miljarder kr.

PROP. 2004/05:100. Vårprop.2005 (sid 101) **Miljarder kronor**

	Utfall 2000	Utfall 2001	Utfall 2002	Utfall 2003	Utfall 2004	Prognos 2005
Inkomstår	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Skatt på arbete	729,1	757,2	765,1	800,8	824,1	844,9
<u>Direkta skatter</u>	414,0	423,4	420,4	449,5	464,8	473,7
Kommunal skatt	336,3	359,4	378,5	403,1	419,5	434,5
Statlig skatt	33,5	34,6	33,1	32,7	33,4	36,5
Allmän pensionsavgift	63,1	65,7	68,1	70,3	72,1	74,4
Skattereduktioner m.m.	-18,9	-36,4	-59,4	-56,6	-60,3	-71,7
Artistskatt	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
<u>Indirekta skatter</u>	315,1	333,8	344,7	351,3	359,2	371,2
Arbetsgivaravgifter	288,4	304,6	314,8	321,9	328,9	339,4
Egenavgifter	8,2	8,5	8,9	9,0	9,1	9,5
Särskild löneskatt	22,4	25,3	27,6	27,2	27,9	28,6
Nedsättningar	-5,9	-6,3	-8,1	-8,4	-8,1	-7,9
Tjänstegruppliv	2,1	1,7	1,4	1,6	1,5	1,5
Skatt på kapital	161,3	119,5	101,8	107,6	126,7	129,7
<u>Skatt på avkastning o vinster</u>	145,6	105,0	89,1	94,2	111,5	116,8
Skatt på kapital, hushåll	34,4	14,2	6,3	6,8	7,8	11,0
Skatt på bolagsvinster	72,5	52,1	43,9	48,9	65,9	65,8
Avkastningsskatt	13,3	14,9	13,4	12,7	12,1	12,8
Fastighetsskatt	23,3	21,2	23,5	24,0	24,4	25,0
Kupongskatt m.m.	2,3	2,6	2,0	1,9	1,4	2,1
<u>Skatt på egendom</u>	15,6	14,4	12,7	13,3	15,1	13,0
Förmögenhetsskatt	8,2	6,5	3,9	4,9	5,5	4,6
Arvs- och gåvoskatt	2,5	2,6	3,0	2,5	2,6	0,9
Stämpelskatt	4,9	5,4	5,8	5,9	7,1	7,5
<u>Skatt på konsumtion och insatsvaror</u>	284,3	296,5	310,8	323,4	333,1	346,2
<u>Restförda skatter, nedsättningar m.m.</u>	8,9	1,8	0,4	3,5	4,4	2,0
<u>Totala skatteintäkter</u>	1 183,6	1 175,0	1 178,1	1 235,2	1 288,2	1 322,9
EU-skatter	12,0	10,8	8,6	8,9	7,3	7,5
Offentliga sektorns skatter	1 171,7	1 164,1	1 169,5	1 226,3	1 280,9	1 315,4
Kommunalskatt	336,3	359,4	378,5	403,1	419,5	434,5
Avgifter till ålderspensionssystemet	145,2	152,3	158,2	160,4	165,0	171,6
Statens skatteintäkter	690,2	652,4	632,8	662,8	696,4	709,2

Att leva på sin lön.

Socialdepartementet har undersökt om socialbidragen är så små att det lönar sig att arbeta. En annan fråga är om skatterna och de generella bidragen är sådana att det lönar sig att arbeta. Regeringens svar finns i Ds 2004:5 "Rätt nivå på socialbidraget: Är det lönsamt att inte arbeta?"

Jag har kontinuerligt studerat och givit förslag om skatter och generella bidrag sedan mitten av 1960-talet.

Under mellankrigstiden och tiden närmast efter andra världskriget var en väsentlig del i hushållsstrukturen att av makar var den ene, vanligen mannen, förvärvsarbetande med inkomster till hushållet, och den andre, vanligen frun - hemmafrun, var hemma och skötte hemmet. Skattesystemet byggde på det och innehöll sambeskattnings av makarna. Kvinnorna skulle bli gifta och försörjda. Ogifta kvinnor fick försörja sig själva. Sedan började fruarna ta arbete och systemet med sambeskattnings började te sig alltför ålderdomligt.

Bl a med uppgiften att avskaffa sambeskattnings arbetade Allmänna Skatteberedningen i början av 60-talet. Utredningens förslag var dåliga, det enda som kom ut av utredningen var moms. Finansminister Gunnar Sträng (s) tillsatte Familjeskatteberedningen, som lämnade förslag som kan betecknas som svagsinta.

Gunnar Sträng utformade på egen hand, med sina närmaste medhjälpare, 1970 års skattereform. I reformen avskaffades, huvudsakligen, sambeskattnings, men Sträng lyckades inte göra en reform som tillgodosåg kravet på skatt efter förmåga vilket hade varit möjligt. Ett led i reformen var en hemmameskattereduktion, som till en del fyllde några krav om skatt efter förmåga. Denna skattereduktion smälte sedan bort med inflationen och togs så småningom bort helt.

När den togs bort hade hushållsstrukturen förändrats så att det inte fanns många hemmafruar kvar.

Det har hela efterkrigstiden funnits sådana som klagat över höga marginalskatter. I skattepropositionen 1970 tog Sträng bort allt om marginalskatter, han menade, att det viktiga var skatterna och inte marginalskatterna. Efter reformen var visserligen skatteskalen vid höga inkomster böjd uppåt, men det fanns en komponent som gjorde, att kurvan blev nästan rak. De gamla marginalskattekurverna fortsatte dock att tala om att marginalskatterna ökade med stigande inkomst, trots att så inte var fallet.

Under 50-och 60-talen var bostadsbristen ett stort politiskt kapitel. Det s k miljonprogrammet under 60-talet och början av 70-talet gav en miljon nya bostäder, en fantastisk satsning. Efteråt har många klankat på bostäderna från programmet, men lägenheterna håller god standard. Brådskan att bygga bort bostadsbristen gjorde att det blev många stora flerbostadshus, som sedan ogillades av somliga. De som fick bostäder fick ändå någonstans att bo, vilket är en fördel. På senare tid har kommit propåer om att stadslandskapen är för litet stadlika och att det behövs mer tät bebyggelse. När miljonprogrammet var utfört gick musten ur och det har sedan knappast funnits någon bostadspolitik med prisvärt engagemang. Efter miljonprogrammet följde småhusbyggande. Ingvar Carlsson var den förste bostadsministern (som inrättades på 70-talet, nu finns ingen bostadsminister) och avskaffade paritetslånen som betalades av de boende och ersatte dem med räntebidrag som betalades av staten. Senare har gjorts försök att förbättra bostadsfinansieringssystemet.

I 1970 års skatterform fanns kvar den kapitalinkomstbeskattnings som gjorde att det gick att tjäna stora pengar på ränteavdrag, eftersom skattelättnad av ränteavdrag följde förvärvsinkomstens marginalskatt. I 1982 års skatterform ändrades dessa avdragseffekter något. I 1990

års skattereform skildes kapitalinkomstskatten från skatt på andra inkomster, varigenom effekterna av ränteavdragen fick en bättre form.

Det har hänt mycket i skattesystemet sedan 1970. En tid minskades inkomstskatterna och i stället ökades arbetsgivaravgifterna. Senare har det gått i andra riktningen: arbetsgivaravgifter har minskats och istället har införts egenavgifter på inkomstsidan, och nu håller man på och reducerar egenavgifterna genom avdragsrätter.

Bostadsbidragen har ändrats många gånger sedan 1970 och sällan med goda resultat. Många av dem som i regeringarna sysslat med bostadsbidrag har blivit landshövdingar. Långa tider levde riksdagsmännen i tron att barnen i Sverige bara bestod av tvillingar, man buntade ihop barnen två och två och gav bostadsbidrag per par. För avtrappning av bostadsbidrag fanns länge två procentsatser, den högsta 23 %, nu är det en på 20%. I mitten på 70-talet förlorade socialdemokraterna regeringsmakten till de borgerliga, som införde flerbarnstillägg. 1982 återtog socialdemokraterna makten.

I skattesystemet fanns mellan 1970 och 1990 mycket höga marginaskatter vid höga inkomster. Bostadsbidrag kunde utgå vid mycket höga inkomster i fall med många barn, och vid höga inkomster kunde summan av avtrappning och marginalskatt ligga nära 100 %. Hans Gustafsson var den bäste bostadsministern och på mitt förslag överförde han en del av bostadsbidragen till ej avtrappade flerbarnstillägg, vilket i några fall minskade de annars otrevliga höga summa-marginaleffekterna.

Hans Gustafsson införde också, efter påpekanden från mig, bostadsbidrag för barnlösa med låga inkomster, dels ett sk ungdomsbostadsbidrag, dels ett bidrag för äldre icke-pensionärer med låga inkomster. Det senare bidraget har i ovist nit tagits bort i samband med neddragningarna under 90-talet, men bör återinföras enligt mina förslag.

I 1990 års skattereform sänktes marginalskatten mycket avsevärt för de högsta inkomsterna, reformatörerna räknade med "dynamiska effekter" som skulle göra så att staten ändå skulle få in tillräckligt med pengar för den förlust staten gjorde med de sänkta marginalskatterna. De dynamiska effekterna som verkligen uppstod skulle redovisas när de hade uppstått. Redovisningar har förekommit, men har smygits undan, det har nog inte uppstått så mycket dynamiska effekter man hoppats på, men det är inte heller lätt att räkna ut. Nu är det glömt att marginalskatterna sänktes rejält för höga inkomster och höginkomsttagare fortsätter med att kräva sänkta marginalskatter.

I samband med 1990 års skattereform ändrades bostadsbidragen för barnfamiljerna. Ändringarna av skatterna medförde behov av ändrade bostadsbidrag, och barnfamiljerna kompenserades i bostadsbidragen, noga räknat kompenserades två gånger, men det var det nog inte många som förstod. En förändring var att tidigare fem kategorier barnantal minskades till tre: ett, två och tre+. Det finns numera inte många familjer med fyra eller fler barn.

En epokgörande och storartad förändring har inträtt med det nya systemet med maxtaxa på dagis. Det minskar marginaleffekten för berörda med ca 5%enheter. Märkligt är, att partier som vanligen brukar kräva sänkta marginalskatter, ogillat maxtaxan.

I 1970 års skattereform var skatteskalan inte indexreglerad och folkpartiledaren Bertil Ohlin, som vid den tiden var oppositionsledare, krävde många år enträget en indexreglering. Utan indexreglering och med inflation och högre löner fick staten in mer och mer i skatter, vilket Gunnar Sträng gillade. I ett TV-program kommenterade Ohlin detta och sa, att om han varit finansminister skulle han nog också gillat en skatteskala utan indexreglering. Nu är skalan indexreglerad genom koppling till basbelopp.

I de sista skälvande minuterna innan 1990 års skattereform-proposition lades fast krävde LO och fick en förändring av grundavdraget på så sätt, att grundavdraget vid en viss låg inkomst ökades på med 25% (2004 20%) av ökande inkomst och sedan vid en viss inkomst litet över 100 000 sedan minskas med 10% av ökande inkomst. Detta gör, att en skatt längst ned på 32% minskades till 24% (2004 25,6%) i ett intervall och därefter ökas till 35,2% för att vid vissa höga inkomster gå ned till 32%, och över den s k brytpunkten öka till 52% och längst upp till 57%. Detta lär vara föga känt av den stora allmänheten. I de hjälpredor de skattskyldiga får från myndigheterna inför deklarationen finns inte detta nämnt, däremot finns tabeller med grundavdrag för olika inkomster, men det lär inte vara många som med ledning av tabellerna räknar ut vilka marginalskatterna är i olika inkomstlägen.

Jag har aldrig vågat föreslå politikerna att studera systemet med höjningar och sänkningar av grundavdraget, därför att jag fruktar att om de okunniga politikerna ger sig på det, och börjar ändra, blir det bara sämre.

Skatteskalen före 1970 och i 1970 års skattereform bestod av många skikt med allt högre skattesatser. Det stora antalet skattesatser gjorde skattesystemet onödigt otrevligt och komplicerat. Många år föreslog jag förenklingar av skalen till tre skikt. Mina förslag har burit frukt. I 1990 års skattereform var det i princip två skikt (bortsett från det buckliga grundavdraget), som åstadkoms av den procentuella kommunalskatten och av den kommunala plus den statliga procentuella skatten över den s k brytpunkten, ett begrepp jag införde för länge sedan. I slutet på 90-talet har det blivit ett skikt till allra överst där den statliga skatten ökar till 25%. Den gamla skalen med många skikt är nu bortglömd.

Ett stort fel med det nuvarande skattesystemet är att det inte fördelar efter bärkraft. Enligt min mening har man ingen kraft att

betala skatt förrän man har inkomster över det som behövs för att leva med en rimlig lägsta levnadsstandard. År 2004 är de lägsta rimliga levnadskostnaderna för vuxna icke-pensionärer avrundat 108 000 kr per år för ensam och 162 000 kr per år för två makar/sambor. Makar/sambor 150% av ensam.

Levnadsstandard beror av många förhållanden, men en viktig komponent är tillgången till pengar för det nödvändigaste. Det är dessa pengar som är av intresse när man ska konstruera ett skattesystem som fördelar efter bärkraft. Det ska redan nu sägas, att det idag, på grund av politiskt motstånd, torde vara nästan omöjligt att konstruera ett system som fördelar efter bärkraft, men man kan göra förbättringar i den riktningen.

Jag har mycket ägnat mig åt dem med låga inkomster eftersom politikerna intresserar sig så litet för dem.

När det gäller icke-pensionärerna är barnlösa med låga inkomster missgynnade, för dem bör införas bostadsbidrag enligt mina förslag, som jag lämnat under många år.

Bostadsbidragen för barnfamiljerna har jag lämnat förslag om.

TV-licensen är en dryg post för dem med låga inkomster, den är orättvis och missgynnar ensamstående. Licensen bör för hushållen ersättas med en kollektivlicens betald av staten. Jag har lämnat förslag om finansiering.

Jag har också ägnat mig åt annat, som jag inte vill kommentera nu.

För icke-pensionärer med låga inkomster gäller att barnfamiljer och makar utan barn vanligen klarar sig tämligen bra, men att ensamma utan barn har det dåligt.

Barnfamiljerna klarar sig tack vare de generella bidragen till dem. Makarna klarar sig därför att deras levnadskostnader inte är dubbelt så stora som för en ensam utan bara 150% av ensams kostnader, samtidigt som inkomstskatterna bara har en skala för alla och ingen hänsyn i inkomstbeskattningen tas till att ensammas levnadskostnader per person är större än för makar/sambor.

Att förbättra för ensamman med låga inkomster kan inte ske genom förändringar av skatteskalen eller högre grundavdrag. Ändrar man sådant så att ensamman får rimlig skatt får makar/sambor för låg skatt som kostar samhället för mycket. Den enda framkomliga vägen är att införa bostadsbidrag för ensamman utan barn.

Skattesystemet som det är nu medför så höga skatter vid låga inkomster att en ensamstående med låg inkomst inte kan leva på inkomsten efter skatt. Däremot kan makar som båda har låga inkomster klara sig.

Allmänt gäller, att skatte- och bidragssystemen missgynnar ensamstående i förhållande till makar.

När det gäller barnlösa finns ännu kvar bostadsbidragen för ungdomar, men systemet har brister. Jag har givit förslag om förbättring av bostadsbidragssystemet för barnlösa ungdomar och lagt in också äldre barnlösa i systemet. Bostadsbidragen bör ses som komplement till skattesystemet, bör ses som korrigeringar av skattesystemets skeva utslag med hänsyn till skatteförmågan.

Barnbidrag och bostadsbidrag bör ses som en del av skattesystemet. De bör ses som ett slags skatteminskningar som är motiverade av skattesystemets okänsliga utfall.

Skattetrycket består alltså av skatterna minskade med dessa bidrag. När man minskar dessa bidrag ökar man skattetrycket och när man ökar bidragen minskar man skattetrycket.

Bostadsbidrag för icke-pensionärer. Princip.

Mitt förslag för icke-pensionärer mars 2001: Lag (1993:737) om bostadsbidrag.

“Beräkning av bostadsbidrag

Barnfamiljer

13 § Bostadsbidrag bestäms enligt 14-15 a §§, om den bidragsgrundande inkomsten inte överstiger ~~för en sökande 117 000 kronor eller för makar 58 500 kronor för var och en av dem.~~ Om den bidragsgrundande inkomsten är högre, skall bidraget minskas med 20 procent av den överskjutande inkomsten. *Om ena maken har lägre inkomst än 58 500 kr ökas avtrappningsgränsen med det belopp varmed denna inkomst underskrider 58 500 kr. (Tillägg för att förbättra för makar där den ena saknar inkomst. **Förbättring för make som är hemma med barnen och inte får nytta av maxtaxan på dagis**)*

Bidrag som beräknas till mindre belopp än 1 200 kronor för helt år betalas inte ut. Lag (1996:441).

14 § Bostadsbidrag lämnas månadsvis (2005 är de gällande beloppen justerade) som

1. särskilt bidrag med

~~600~~ 1600 kronor för ett barn,

~~900~~ 1900 kronor för två barn och

~~1 200~~ 2200 kronor för tre eller flera barn, *(höjningarna med 1000 kr innebär i kombination med sänkning av avtrappningsgränsen att ensamma med inkomster under 117000 får det bättre, utan att de med inkomster över 117000 kr får mera)* samt

2. bidrag till kostnader för bostad med 75 procent av den del av bostadskostnaden per månad som för familjer med

- ett barn överstiger 2 000 kronor men inte 3 000 kronor,

- två barn överstiger 2 000 kronor men inte 3 300 kronor,

- tre eller flera barn överstiger 2 000 kronor men inte 3 600 kronor.

Om bostadskostnaden överstiger de belopp som anges i första stycket 2, lämnas bidrag med 50 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till

- 5 300 kronor för familjer med ett barn,

- 5 900 kronor för familjer med två barn,

- 6 600 kronor för familjer med tre eller flera barn.

Hushåll utan barn

16 § Bostadsbidrag bestäms till det belopp som följer av 17 § första och andra styckena, om den bidragsgrundande inkomsten inte överstiger ~~41 000 kronor för en ensamboende och 58 000 kronor för makar.~~ 58 500 kr. Om den bidragsgrundande inkomsten är högre, skall bidraget minskas med ~~en tredjedel~~ 20% av den överskjutande inkomsten.

Bidrag som beräknas till mindre belopp än 1 200 kronor för helt år betalas inte ut. Lag (1996:441).

17 § Bostadsbidrag lämnas med 75 procent av den del av bostadskostnaden per månad som överstiger 1 800 kronor men inte 2 600 kronor. Om bostadskostnaden överstiger det belopp som anges i första stycket lämnas bostadsbidrag med 50 procent av den överskjutande bostadskostnaden per månad upp till 3 600 kronor, som ligger för hushåll med studiemedel: mellan 1800 och 3300 kr, *) för hushåll utan studiemedel: mellan 400 **) och 3300 kr.”

*) Förslaget för hushåll med studiemedel kan behöva justeras efter nytt studiemedelssystem.

**) Tidigare var förslaget 1100 kr, men har i mars 2001 minskats till 400 kr.

För bostadsbidragssystemet bör gälla att all hänsyn till kapital och kapitalinkomster tas bort. Det räcker med skatterna för kapital och kapitalinkomster i skattesystemet.

Förslagen här tar sikte på att förbättra för dem med de lägsta inkomsterna. Om förslagen genom-förs torde de väsentligt minska behov av socialbidrag. De offentliga kassornas kostnader för bidragen torde i hög grad bli betalda genom lägre kostnader för socialbidrag.

Det är enklare och trevligare att ansöka om bostadsbidrag hos försäkringskassan än att gå till social-vården. Den som får bostadsbidrag behåller sin frihet på ett annat sätt än den som får socialbidrag. Bostadsbidragen som kan erhållas är vanligen lägre än de skatter som bidragstagaren betalar.

Ensamman utan barn 1998, riket

(KPI 1998=257, 2003=278, ökning 8%)

Ålder	inkomst 1000 kr	antal män, kvinnor inom parentes.
16-19	80,0-119,9	746 (kvinnor 971)
20-24	80,0-119,9	13121 (19079)
25-34	80,0-119,9	22377 (19187)
35-44	80,0-119,9	13671 (7050)
45-54	80,0-119,9	13439 (11053)
55-64	80,0-119,9	11696 (15564)
65-	80,0-119,9	1201 (2748)
16-19	120,0-159,9	253 (181)
20-24	120,0-159,9	17118 (25431)
25-34	120,0-159,9	40236 (36376)
35-44	120,0-159,9	25105 (13444)
45-54	120,0-159,9	24160 (22394)
55-64	120,0-159,9	22233 (27788)
65-	120,0-159,9	2698 (4025)
Summa	80-159,9	ca 200 000 m ca 200 000 kv

Både ensamma och gifta med och utan barn:

SCB juni 03: förvärvsinkomster 2000

Avrundat till 1000-tal	
28 Män	34 kvinnor
32	70
28	53
27	44
25	60
Avrundat till 1000-tal	
29 Män	36 Kvinnor
51	120
47	114
47	95
54	100

Bostadsbidrag till ensamstående icke-pensionärer utan barn.

Disponibelt efter skatt, egenavgifter efter avdrag och hushållskostnader 104000 för ensam. Inga barn. 2003 enligt beräkningar maj 2003.

Kompletterat med bostadsbidrag enligt förslag nedan för ickepensionärer utan barn.

Överskott 1 avser överskott i hushållsbudgeten sedan 104000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll.

I de angivna lägsta kostnaderna (enligt tidigare redovisning ovan) ingår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. Läger man till 6000 för semester och resor måste en ensam ha minst ca 13000 kr per månad= 156000 kr per år.

Konsumentverket anger "koll på pengarna 2003" kostnad för lunch ute 1200 kr per månad, men då minskar matkontot hemma med 350 kr för män och 260 kr för kvinnor i åldrar 19-60 år. Med lunch ute stiger de lägsta kostnaderna med ca 900 kr/mån= ca 11000 kr/år och då måste överskottet med semestern vara minst 17000 kr och lönen minst ca 14500 kr per mån= ca 175000 kr/år.

För hushåll utan studiemedel:

Bidrag 75% av bostadskostnad mellan 400 och 3300 kr per månad. Max bidrag 2175 kr per mån= 26100 kr per år. Avtrappning 20% av inkomst över 58500.

Reglerna följer mönstret för bostadsbidrag till barnfamiljer.

Ensamstående är fortfarande missgynnade i förhållande till makarna, men har ändå fått det bättre.

Högre bidrag åstadkommas t ex om man sänker nedre hyresgränsen och höjer den övre. (Om man för 2006 höjer gränsen 3300 kr per månad till 3700 kr per månad kan bostadsbidraget öka med 300 kr per månad= 3600 kr per år.

Månadslön	Prelskatt	Eft. skatt	=per år	Överskott 1	Årslön	Bidrag avtrappn.	Bobidrag	Bobidrag övergräns hyra 4000 kr/mån Max bidrag ökar med 6 300 kr till
8001	2057	5944	71328	<u>-32672</u>	96 000	7500	<u>18600</u>	<u>24900</u>
9001	2345	6656	79872	<u>-24128</u>	108 000	9900	<u>16200</u>	<u>22500</u>
10001	2685	7316	87792	<u>-16208</u>	120 000	12300	<u>13800</u>	<u>20100</u>
11001	3048	7973	95676	<u>-8324</u>	132 000	14700	<u>11400</u>	<u>17700</u>
12001	3412	8589	103068	<u>-932</u>	144 000	17100	<u>9000</u>	<u>15300</u>
13001	3775	9226	110712	<u>6712</u>	156 000	19500	<u>6600</u>	<u>12900</u>
14001	4138	9863	118356	<u>14356</u>	168 000	21900	<u>4200</u>	<u>10500</u>
15001	4502	10499	125988	21998	180 000	24300	1800	8100
16001	4865	11136	133632	29632	192 000	26100	0	5700
17001	5228	11773	141276	37276	204 000			3300

Några utdrag från Socialstyrelsen.

SOS-rapport 9 mars 2005 "Individ- och familjeomsorg. Lägesrapport 2004"

“Ekonomiskt bistånd...

Ensamstående kvinnor med barn var den hushållstyp som hade störst andel biståndstagare. Knappt en fjärdedel, eller 22 procent i gruppen, erhöll ekonomiskt bistånd någon gång under 2003. Den näst högsta andelen biståndstagare fanns i hushållstypen ensamstående män utan barn. De var till antalet den största gruppen. I den gruppen erhöll 9 procent bistånd någon gång under 2003. Biståndstagandet minskade under 2003 i alla hushållstyper, utom för gruppen ensamstående män med barn.....

I utredningen om *Unga utanför* (SOU 2003:92) konstateras att det finns en grupp ungdomar som varken studerar, arbetar, söker arbete aktivt eller har någon annan känd sysselsättning. År 2001 stod ungefär 70 000 ungdomar i åldern 16–24 år utanför, 7–8 procent av åldersgruppen. Bland de yngsta, 16–19 år, återgick tre fjärdedelar till studier efter ett års utanförskap. I den äldre gruppen, 20–24 år, var hälften fortfarande utanför ytterligare ett år. Ju längre tid man stått utanför, desto svårare är det att etablera sig i samhället. Enligt studien har omkring 25 000–30 000 personer i åldern 16–24-åringar (3 procent av åldersgruppen) påtagliga etableringssvårigheter. I den här gruppen ungdomar handlar det inte om en övergående period, präglad av till exempel långresor eller av att man provar sig fram på arbetsmarknaden.....

Sedan slutet av 1970-talet har andelen 19–20-åringar som bor kvar i föräldrahemmet ökat från hälften till nästan tre fjärdedelar av åldersgruppen. I åldersgruppen 20–23 år bodde 34 procent av ungdomarna hemma hos föräldrarna 2003, en ökning med nästan 10 procentenheter sedan 1997 (Hyresgästföreningen, 2003). Unga män bor kvar hemma hos föräldrarna längre än unga kvinnor, men skillnaderna är inte längre så stora (Salonen, 2003). Ungdomar som inte har etablerat sig på arbetsmarknaden har inte heller kvalificerat sig för arbetslöshetsersättning eller sjukpenning, vilket gör att de under kortare eller längre tid kan bli beroende av ekonomiskt bistånd.

Drygt 60 procent av ungdomarna i åldern 16–29 år oroar sig över ekonomin. Nästan fyra av tio är oroliga att de inte ska klara att betala bostaden (Ungdomsstyrelsen, 2004). Den familjekategori som efter de ensamstående föräldrarna anger den högsta orosnivån är ensamstående ungdomar i åldersgruppen 16–24 år. Av dem är 45 procent oroliga för hur de ska klara sin ekonomi (Statistiska centralbyrån, 2004a).

År 2003 beviljades 9 procent av männen och 10 procent av kvinnorna i åldern 18–24 år ekonomiskt bistånd. Det är den högsta andelen bland alla åldersgrupper och en ökning jämfört med 2002. För andra åldersgrupper noteras en minskning av andelen biståndsmottagare 2003 jämfört med 2002.”

Tabell 5. Vuxna biståndsmottagare fördelade efter kön och ålder, 2003.

Ålder	Biståndsmottagare		Andel av alla biståndsmottagare (%)		Antal biståndsmottagare per 100 invånare i samma ålder	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
18–19	9 525	9 966	7	7	9	10
20–24	24 941	25 709	18	18	9	10
25–29	17 092	17 731	13	13	6	7
30–39	29 181	32 644	21	24	4	5
40–49	27 923	26 282	20	19	5	5
50–59	17 174	13 407	13	10	3	2
60–64	4 504	4 331	3	3	2	2
65–75	4 633	4 707	3	3	1	1
75–(i)	2 237	3 667	2	3	1	1
Summa	137 210	138 444	100	100	4	4

Källa: Socialstyrelsens officiella statistik om ekonomiskt bistånd.

Kostnader för barn, barnbidrag, bobidrag för barn mm.

Uppgifterna här hämtade från brev till socialministern den 16 februari 2004 med sidorna 3460-3520.

Aktuella belopp för barn 2004 enligt försäkringskassan

Barn och familj:

Underhållsstöd 1 173 per månad.

Förlängt underhållsstöd för studerande 1 173 per månad.

Barnbidrag och flerbarnstillägg (flerbarnstillägg fr.o.m. tredje barnet)

1 barn 11 400 per år, 950 per månad

2 barn 22 800 per år, 1 900 per månad.

3 barn 37 248 per år, 3 104 per månad.

4 barn 57 768 per år, 4 814 per månad

5 barn 80 568 per år, 6 714 per månad.

6 barn 103 368 per år, 8 614 per månad.

Antalet barnfamiljer med hemmavarande barn under 18 år var enligt räkningarna 1990:

Gifta, båda förvärvsarbetar	691 000
Gifta, en förvärvsarbetar	86 000
Gifta, ingen förvärvsarbetar	17 000
Ensamstående män	34 000
Ensamstående kvinnor	233 000
Summa	1061 000

Antalet barn:

Gifta, båda förvärvsarbetar	1222 000	68%
Gifta, en förvärvsarbetar	165 000	9%
Gifta, ingen förvärvsarbetar	34 000	2%
Ensamstående män	43 000	3%
Ensamstående kvinnor	326 000	18%
Summa	1790 000	100%

Enligt konsumentverket: De personliga kostnaderna 2003 för barn, posterna 1-4 och barnförsäkring.

Inom parentes om alla mål äts hemma eller matlåda, genomsnitt för pojkar och flickor. Kr per månad. De första beloppen: Om barnen får mat i skolan och på fritis och dagis blir kostnaderna hemma lägre.

1300 (1450) Ålder 0 år

1480 (1640) 1 år

1480 (1640) 2 år

1170 (1330) 3

1440 (1660) 4

1440 (1660) 5

1440 (1660) 6

1730 (1980) 7

1730 (1980) 8

1730 (1980) 9

1730 (1980) 10

1955 (2145) 11

1955 (2145) 12

1955 (2145) 13

1955 (2145) 14

2140 (2430) 15

2140 (2430) 16

2140 (2430) 17

2140 (2430) 18

1739 (1961) 0-18 år per månad i genomsnitt = 20 868 kr per år (23 532). Med hänsyn till skollov säg 1800 kr per månad = 21600 kr per år.

Gemensamma kostnader ökar för varje person i hushållet.

2003 Exklusive el:

Person nr 2: 210 kr per månad i storstad, 200 i mindre tätort

Person nr 3: 300 i storstad, 300 i mindre tätort

Person nr 4: 160 i storstad, 160 i mindre tätort

Person nr 5: 250 i storstad, 240 i mindre tätort

Säg som genomsnitt 230 kr per månad = 2760 kr per år.

Hushållsel 130kWh per mån för 1 pers, 210 för 2, 230 för 3, 250 för 4 och 285 för 5 personer.

Ökning för person nr 3. 20 kWh, för person nr 4: 20, för person 5: 25. Säg ökning per person 20 kWh= 20 kr per mån.

Gemensamma kostnader inklusive el: ökar per år med 3000 kr per person = 250 kr per månad. (2003)

Bostadshyra för barn:

Säg genomsnitt hyra för halva tredje rummet i lägenhet 3rok = 5400 kr per år = 450 kr per månad. (2003)

Barnkostnader exklusive dagis och fritis: (2003)

Individuella kostnader per år: 21600 kr (små barn ca 16000, stora ca 26400)

Del i gemensamma kostnader. 3000

Bostadshyra: 5400

Summa 30000 säg 30 000 kr per år.

Observera. Små barn små bekymmer, stora barn stora bekymmer. (2003)

Individuella kostnader för ett barn 18 år = ca 26400 kr per år är vanligen för ensamman större än individuella kostnader för barn 1 år ca 18000 kr per år + dagisavgift, som ligger mellan ca 3000 och 13000 kr per år.

Ensam med 1 barn antages ha hyra för 3rok 4700 kr per mån = 56400 kr per år. (2003)

Bostadsbidrag före avtrappning, per månad: 600 kr +750+ 850=2200 kr= 26400 kr per år. Avtrappas med 20% av inkomst över 117000. Helt avtrappat vid inkomst 117000+132000= 249000.

Dagisavgifter o d.

Från statens vårbudget 2003 sid 150:

“Regeringens förslag: Statsbidrag skall lämnas till kommuner som tillämpar en viss högsta avgift (maxtaxa) inom förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. För att statsbidrag skall lämnas skall avgiften per månad i förskoleverksamheten (förskola och familjedaghem) vara högst tre, två respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst för det första, andra respektive tredje barnet i familjen. Avgiften får dock inte överstiga 1 260 kronor i månaden för det första barnet, 840 kronor i månaden för det andra barnet respektive 420 kronor i månaden för det tredje barnet i förskoleverksamheten.

För att statsbidrag skall lämnas skall avgiften per månad i skolbarnsomsorgen (fritidshem och familjedaghem) vara högst två, en respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst för det första, andra respektive tredje barnet i familjen. Avgifterna får dock inte överstiga 840 kronor i månaden för det första barnet och 420 kronor i månaden för det andra respektive tredje barnet i skolbarnsomsorgen. Den högsta avgiften, i den för barnet aktuella verksamhetsformen, skall betalas för det yngsta barnet i familjen och den närmast lägre avgiften, i den för barnet aktuella verksamhetsformen, skall betalas för det närmast äldre barnet. Från det fjärde barnet betalas ingen avgift.

Skälen för regeringens förslag: I syfte att begränsa statens utgifter föreslås att de högsta avgifterna i maxtaxan höjs. I övrigt föreslår regeringen inte några förändringar av reglerna för maxtaxan inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Höjningen av de högsta avgifterna innebär att avgifterna höjs för hushåll med avgiftsgrundande inkomster över 38 000 kronor i månaden. De höjda avgifterna innebär möjlighet till ökade avgiftsinkomster för kommunerna och regeringen avser därmed att sänka det statsbidrag som lämnas till kommuner som tillämpar maxtaxan med 240 miljoner kronor per år från och med 2004. De nya reglerna skall träda i kraft den 1 januari 2004.”

Dagis- och fritisavgifter

Ensam med 1 barn

Inkomst per mån	Avgift dagis 3% per år	Avgift fritis 2% per år	6år på dagis och 3 år på fritis	Genomsnitt per (2Barn) år under 19 år
8000	240=2880	160=1920	17280+ 5760= 23040	1212 kr per år (1976)
10000	300=3600	200=2400	21600+ 7200= 28800	1516 (2471)
12000	360=4320	240=2880	25920+ 8640= 34560	1819 (2965)
14000	420=5040	280=3360	30240+ 10080=40320	2122 (3459)
16000	480=5760	320=3840	34560+ 11520=46080	2425 (3953)
18000	540=6480	360=4320	38880+ 12960=51840	2728 (4447)
20000	600=7200	400=4800	43200+ 14400=57600	3032 (4942)
25000	750=9000	500=6000	54000+ 18000=72000	3789 (6176)
26000	780=9360	520=6240	56160+ 18720=74880	3941 (6484)
32000	960=11520	640=7680	69120+ 23040=92160	4851 (7907)
38000	1140=13680	760=9120	82080+27360=109440	5760 (9389)

Ensam med 2 barn

Dagisavgift 5% av inkomsten. Fritisavgift 3% av inkomsten.

5% av inkomsten under 6år plus 3% av inkomsten under 3 år gör 30+ 9% av inkomsten . Genomsnitt under 19 år blir $39/19= 2,05\%$ av inkomsten per år. (För 1 barn blir det $18+6= 24/19= 1,26\%$ av inkomsten per år. Med 2 barn blir det alltså $2,05/1,26= 1,63$ gånger avgiften för 1 barn.

I tabellen överst på nästa sida har räknats ut hur det blev 2003 för en ensam med 1 barn.

I kolumnen "Överskott 1" finns siffrorna för överskottet som 2003 räknades efter hushållskostnader 104 000 kr. För 2004 har räknats med 110 000 kr, dvs 6000 kr mera. Överskotten 2003 och 2004 jämför här: Skillnaden är ca 5000-6000 kr. I tabellens sista kolumner ska för 2004

Inkomst	2003	2004	beloppen minskas med 5000-6000 kr om man antar att barnbidrag,, bostadsbidrag o d är samma 2003 och 2004.
8000	-32672	-38432	Ensam med ett barn kommer 2003 på plus i fallet med 17000 för semester och lunch ute redan vid
10000	-16208	-21812	inkomst 13000 kr per månad. 2004 blir det plus vid 14000. Med 2 barn blir överskottet någon tusenlapp
12000	-932	-6536	lägre än vid 1 barn. Ensam med 3 barn kan nästan ha det tredje barnet utan extra kostnad. Detta är räknat
14000	14356	8740	med genomsnittskostnad för barn. Med småbarn blir överskotten större och med stora barn blir över-
16000	29632	24028	skotten lägre.
18000	44908	39304	
20000	59680	54100	
25000	98812	93352	
26000	104476	100276	

Avgifter för dagis och fritis beror av inkomst och antalet barn.

Ensam med 1 barn: (2003 och dagisavgifter som gäller 2004)

Inkomst per mån	“Överskott 1” enl.tidigare (2003)	Barnkostnad	minus barnbidrag o underhållsstöd 11400+14076 summa 25476	Bobidrag	Överskott 1 efter dessa operationer	Minskat med 17000 för semester och lunch ute.	
8000	-32672	1212+ 30000=	ca 31000	ca 6000	26400	-12272 kr	ca -29000
10000	-16208	1516+ 30000=	31000	6000	25800	3592	- 13000
12000	-932	1819+ 30000=	32000	6000	21000	14068	-3000
13000							ca 2000
14000	14356	2122+ 30000=	32000	6000	16200	24556	7000
16000	29632	2425+ 30000=	32000	6000	11400	35032	18000
18000	44908	2728+ 30000=	33000	7000	6600	44508	27000
20000	59680	3032+ 30000=	33000	7000	1800	54480	37000
25000	98812	3789+ 30000=	34000	8000		90812	74000
26000	104476	3941+ 30000=	34000	8000		96476	80000
32000	138892	4851+ 30000=	35000	9000		129892	113000
38000	172888	5760+ 30000=	36000	10000		162888	146000

Ensam med 2 barn.

Kostnader för barn 2 exklusive dagis och fritis ca 30000 minskat med barnbidrag och underhållsstöd blir ca 4000 kr. Bobidraget ökar med 3600 kr. Dagis och fritis ökar med barn nr 2 med ca 1000-2000 kr i skikt med bobidrag. I skikt däröver ökar dagis och fritis med ca 2000-4000 kr. I skikt med bobidrag blir “överskottet” ca 1000-2000 kr lägre vid 2 barn i förhållande till 1 barn. I skikt över bobidrag kostar det andra barnet totalt ca 2000-4000 kr, dvs överskottet blir ca detta mindre än vid 1 barn.

Ensam med 3 barn.

Kostnaderna för dagis och fritis blir lägre för det tredje barnet. Bobidraget ökar med minst 3600 kr per år och flerbarnstillägg utgår med 3048 kr per år. Det gör att det tredje barnet nästan inte kostar något.

Makar med barn och två inkomster klarar sig vanligen bra.

Makar med barn och en inkomst har det sämre.

Därför föreslås att avtrappningsgränsen för bobidragsavtrappningen ökas med 20% av det belopp varmed inkomsten för maken med den lägre inkomsten underskrider 58500 kr per år. Man kan räkna med att dagis i detta fall inte anlitas. Är inkomsten noll kr ökar bobidraget med 11700 kr, vilket kan ses som en kompensation för att dagis inte utnyttjas.

TV-licensen.

Den nuvarande TV-licensen är orättvis, med dyr onödig byråkrati, en besvärande påлага isynnerhet för dem med låga inkomster. Den bör ersättas av en kollektivlicens betald av riksdagen/staten, finansierad på lämpligt sätt.

SOU 2005:2 sid 177: 11 Avgiftssystemet. 11.1

Bakgrund:

“Den som innehar en TV-mottagare skall enligt 1 § lagen (1989:41) om TV-avgift betala TV-avgift till Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB). Avgiftsskyldigheten omfattar såväl enskilda som företag. Enligt 2 § lagen om TV-avgift betalas en enda avgift för samtliga TV-mottagare som är avsedda att användas i innehavarens hushåll. Företag inklusive myndigheter betalar en avgift för varje påbörjad grupp om tio TV-mottagare. Antalet hushåll i Sverige uppgår enligt RIKAB till ca 4,1 miljoner. Drygt 100 000 hushåll har ingen TV-mottagare. Bland TV-hushållen finns ca 300 000 – 350 000 som är undantagna från avgiftsplikt (exempelvis studerande folkbokförda hos anhörig som betalar TV-avgift, boende på vissa typer av vårdanstalter och inrättningar av liknande slag) Av återstående hushåll betalar ca 90 procent TV-avgift till RIKAB. RIKAB har vidare 158 000 företag i sina kundregister (aktiebolag, myndigheter, enskilda firmor etc.). Dessa står för 180 000 TV-avgifter. Totalt antal registrerade TV-avgifter uppgick enligt RIKAB till 3 406 241 per den 30/6 2004.”

Antalet privathushåll som betalar avgift blir $3\,406\,241 - 180\,000 = 3\,226\,241$. Antalet befriade hushåll och hushåll utan TV ca 425 000, dvs $3\,675\,000$ skulle ha betalat avgift. 88% betalar $= 3\,226\,241$. **Det blir ca 449 000 skolkare såvitt man kan förstå av utredningens siffror.**

Samtliga upplåtelseformer

Enpersonshushåll Bf -64 år
Enpersonshushåll Bf 65- år
Endast makar Bf -64 år
Endast makar Bf 65- år
Ensamstående m barn 0-17 år

Makar med barn 0-17 år
Makar med 1 barn 0-17 år
Makar med 2 barn 0-17 år
Makar med 3+ barn 0-17 år
Övriga

Samtliga hushåll

Bf används som förkortning för Bostadsföreståndare.

Med makar avses såväl gifta par som sambor.

Till Hushållstypen Övriga räknas hushåll där det förutom Bf och eventuell maka/sambo till Bf finns ytterligare minst en person som är 18 år eller äldre.

Bostads- och hyresundersökningen omfattar 75-80% av landets hushåll

Från Bostads- och hyresundersökningen 2002 (SCB)

Ensamhushåll med eller utan barn	1521000
Makar med eller utan barn	1545000
<u>Övriga</u>	<u>361000</u>
<u>Samtliga hushåll</u>	<u>3427000</u>

TV-licensen kostar fr o m 1 jan 2005 1920 kr per år.

$3\,226\,241$ betalande privathushåll gör $6\,194\,382\,700$ kr. Radiotjänsts administrationskostnader var 1994 130 milj kr, vilket uppräknat efter KPI till 1 jan 2005 med ca 13% gör ca 150 milj kr. Licenser från privathushåll inbringar ca $6\,044\,382\,700$ kr.

Enligt TV-utredningens siffror finns TV i 4 milj hushåll av totalt 4,1 milj, dvs i 97,6% av hushållen.

Förslag. Inför kollektivlicens för privathushållen.

SOU 2005:2 sid 99: “ 5.3.3 Fördelning av medel mellan programföretagen.

TV-avgiftsmedlen fördelas mellan bolagen enligt en särskild fördelningsnyckel. Fördelningsnyckeln tillkom när den tidigare koncernen upplöstes. Den nu gällande fördelningsnyckeln:

- SVT 57,73 procent
- SR 37,52 procent
- UR 4,75 procent”

Den nuvarande TV-licensen är orättvis.

TV-avgiften är per person:

- 1920 kr i hushåll med en person
- 960 kr i hushåll med två personer
- 640 kr i hushåll med tre personer
- 480 kr i hushåll med fyra personer
- 384 kr i hushåll med fem personer

De som bara har radio betalar inget alls trots att 37,52% av licensmedlen går till radioverksamheten.

TV-licensen bör utformas som en kollektivlicens för privathushållen, betald av riksdagen, i princip 6 044 382 700 kr. Övriga betalningsskyldiga, ca 180 000 företag o d bör betala TV-licens ungefär som i nuvarande omfattning.

Riksdagen bör ta igen kostnaden för kollektivlicensen enligt något alternativ:

1. Inte alls som ett led i en skattesänkning för alla.

2. Genom sänkning av grundavdraget med 2700 kr vid inkomstbeskattningen. (KPI kan sjunka när licensen tas bort, vilket kan påverka statliga utbetalningar som är knutna till KPI och höja statens inkomster, som kan räknas in i omläggningen. Beloppet 2700 kr kan då göras lägre. Det kan regeringen själv räkna ut. Se kalkyler på nästa sida.)

3. Genom någon annan skatthöjning.

Här redovisas alternativ 2. Från SCB:

2a. Beskattningsbar förvärvsinkomst år 2002.

Andelen personer efter inkomst och kön

Beskattningsbar Förvärvsinkomst 1)	Kvinnor och män	
	Samtliga	20 - 64 år
Antal 2)	7 354 170	5 321 596
däruv i procent		
0 kr	10,6	6,5
1 kr – 19 tkr	5,0	2,8
20 - 39	4,8	4,0
273 800 - 414 199 3)	10,9	14,0
414 200 - kr	4,3	5,5
Medelinkomst 1, tkr 4)	168,1	196,6
Medelinkomst 2, tkr 5)	188,0	210,3
Summa inkomster, mkr	1 235 969	1 046 364

3) Skiktgränser för statlig beskattning 20 och 25%

Antal personer som kan minska grundavdraget med 2700 kr: 100%-10,6%-ca 0,8%=88,6% av 7 354 170= 6 515 795 st.

Sänkning av grundavdraget med 2700 kr ökar skatten med 2700 x 0,32=864 kr. 6 515 795 x 864= 5 629 646 800 kr

Grundavdraget minskar också vid statlig skatt: 2700 x 0,20= 540 kr för 15,2% av 7 354 170= 1 117 834 st = 603 630 360 kr.

Summa skatteökning: 6 233 277 160 kr.

Nuvarande licenser: 6 044 382 700 kr.

Under skiktgräns:

Ensam 1920-864= 1056 kr lägre än nu.

Makar 1920-864-864=192 kr lägre än nu.

Över skiktgräns:

Ensam 1920-864-540= 516 kr lägre än nu.

Makar ökning 348kr vid en inkomst över gräns.

Sänkning av grundavdraget innebär i första hand att kommunerna får de pengar minskningen innebär, men staten har goda möjligheter att ta tillbaka dem. Den statliga skatt på 200 kr som alla nu betalar överlåter staten nu till kommunerna. Det går naturligtvis att gå andra vägen och föreskriva att staten övertar pengarna i fråga eller att statsbidrag till kommunerna reduceras på motsvarande sätt. Det kan tilläggas, att en sänkning av grundavdraget medför att kommuner där invånarna har låga inkomster får ett större procentuellt tillskott till skatteinkomsterna än kommuner där invånarna har högre inkomster, en god effekt.

Det blir för de flesta hushållen en minskning av kostnaderna, vilket beror på att skolkarna och radiolyssnarna utan TV får vara med och betala. En radiolyssnare utan TV betalar 864 kr (= 45% av 1920 kr) vilket ungefär motsvarar den andel 37,52 av licensmedelen radioverksamheterna får.

Den största vinsten gör ensamhushållen som tjänar 1056 kr (516 kr om inkomsterna ligger över nedre skiktgränsen). Makarna tjänar 192 kr om de ligger under nedre skiktgränsen, ligger de över blir det en ökning. Har bara ena maken inkomst över gränsen blir ökningen 348 kr. Ligger bådas makarna över gränsen och sålunda har inkomst tillsammans på minst 547 600 kr blir ökningen 880 kr.

Man bör observera, att hushållens kostnader minskar för inbetalning av TV-avgiften. Den som nu på posten betalar in via postgirot betalar nu **45** kr varje gång =180 kr per år. Har man eget

postgirokonto e d blir kostnaden lägre. Men man slipper besväret att 4 gånger om året öppna kravbrevet från Radiotjänst och gå till posten eller skriva ut betalningsorder. Man slipper också att i TV höra och se reklamen om att man ska betala TV-avgiften.

Det viktigaste är att rättvisan mellan ensamma och makar blir bättre. Ensams levnadskostnader är per person större än makars levnadskostnader. Det är alldeles avigt att ensamma ska betala lika hög TV-avgift som två makar. Makars levnadskostnader vid en rimlig lägsta standard är inte två gånger ensams kostnader utan bara en och en halv gånger ensams kostnader.

Offentliga sektorn spar när TV-licensen tas bort.

SCB. KPI-handboken. Från Internet 050309.

TV-licensen tar 5,5 promille av KPI. (Januari 2000)

Om TVlicensen tas bort minskar KPI med 0,55%. Man torde kunna räkna med att det påverkar pensioner och offentliga sektorns löner.

SCB:Nationalräkenskaper. Från Internet 050309. Tabell 20.Transfereringar från offentliga sektorn till hushållen och hushållens ideella organisationer. 2003. Milj kr.

Lagstadgade pensioner	247 408
	0,55%=1 361 milj kr
Ålderspension	179 961
Från socialförsäkringssektor	155 344
Från staten	24 617
Förtidspension	50 059
Efterlevandepension	15 612
Barnpension	1 045
Delpension	86
Sjöfolkspension	0

SCB. nationalräkenskaper. Från Internet 050309. Tabell 18. Offentliga konsumtionsutgifter fördelade efter utgiftslag.

2003.Löner.Milj kr.	288 172
	0,55%=1 585 milj kr
Staten inklusive socialförsäkringssektorn	66 470
Kommuner	221 702
Primärkommuner	161 041
Landsting	60 661
Summa besparingar på löner och pensioner	2 946 milj kr

Socialstyrelsens rapport 9 mars 2005

‘Individ- och familjeomsorg. Lägesrapport 2004’

Nästan 229 000 hushåll eller drygt 418 000 personer fick ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning någon gång under 2003. Det är 5,9 procent av samtliga hushåll och 4,7 procent av befolkningen. Av de 418 000 biståndstagarna 2003 var cirka 30 procent (128 000 personer) långvariga biståndstagare.

Ekonomiskt bistånd gäller bl a kostnader för TV-licensen. $129\,000 \times 1920 \text{ kr} = 248 \text{ milj kr}$.

Om TV-licensen avskaffas innebär det en besparing på **248 milj kr**

Summa besparing 248+på löner 2 946 milj kr 3 194 milj kr

Sänkning av grundavdraget med 2700 kr inbringar 6 233

Sänker man grundavdraget med 1200 kr inbringar det 2 770

3194+2770= 5 964

Det är praktiskt taget samma som nuvarande licenser 6 044

Sänkning av grundavdraget med 1200 kr innebär skatteökning $1200 \times 0,32 = 384 \text{ kr}$.

Besparing för ensam $1920 - 384 = 1536 \text{ kr}$.

Besparing för makar $1920 - 384 - 384 = 1152 \text{ kr}$.

Besparing för ensam över brytpunkten $1920 - 384 - 240 = 1296 \text{ kr}$.

Besparing för makar med en inkomst över brytpunkten $1920 - 384 - 384 - 240 = 912 \text{ kr}$

- Med två inkomter över brytpunkten $912 - 240 = 672 \text{ kr}$

Förslag:

TV-licensen bör utformas som en kollektivlicens för privat-hushållen, betald av riksdagen, i princip 6 044 382 700 kr. Övriga betalningsskyldiga, ca 180 000 företag o d bör betala TV-licens ungefär som i nuvarande omfattning.

Riksdagen bör ta igen kostnaden för kollektivlicensen enligt något alternativ:

1. Inte alls som ett led i en skattesänkning för alla.

Statens kostnader blir cirka 2,8 miljarder kr, vilket staten kan kosta på sig. Det förbättrar inkomsttagarnas disponibla inkomster efter skatt, något som gör att staten slipper skattesänkningar som annars kan te sig nödvändiga.

2. Genom sänkning av grundavdraget med 1200 kr vid inkomstbeskattningen. KPI sjunker när licensen tas bort, vilket påverkar offentliga utbetalningar som är knutna till KPI och höjer offentliga inkomster som kan räknas in i omläggningen.

Partiernas vårbudgetmotioner 2005.

Innehållsförteckningar.

Centerpartiets vårbudgetmotion 2005.

2 Innehållsförteckning

- 1 Sammanfattning 1
- 2 Innehållsförteckning 3
- 3 Förslag till riksdagsbeslut 5
- 4 Sverige förtjänar bättre 5
 - 4.1 Den socialdemokratiska regeringsmakten är vid vägs ände 6
 - 4.2 Sverige är ett land med goda förutsättningar 7
 - 4.3 Sverige kan bättre 7
- 5 Från utanförskap till arbete .8
 - 5.1 Arbetsmarknaden.8
 - 5.2 Arbetsförmedling med människan i centrum.8
 - 5.3 Utbildning efter individuella behov 9
 - 5.4 Alliansens förslag till nystartsjobb 9
 - 5.5 Fler lönebidragsplatser och höjd ersättning 11
 - 5.6 Förbättrad rehabilitering och uppföljning 12
- 6 Ge människor möjlighet att leva på sin lön 12
 - 6.1 Inkomstskatter 13
 - 6.2 Fastighetsskatter 16
- 7 Ge företagen bättre villkor 17
 - 7.1 Gör det möjligt för alla att starta företag – förbättra tillgången på kapital 18
 - 7.1.1 Riskkapitalavdrag 18
 - 7.1.2 Förmögenhetskatt och kapitalbildning 18
 - 7.1.3 Öka möjligheterna till avsättning i periodiseringsfonder 18
 - 7.2 Gör det lättare att anställa 19
 - 7.2.1 Inför halverad arbetsgivaravgift för den först anställda/soloföretagaren 19
 - 7.2.2 Halvera arbetsgivaravgiften för nyanställda 19
 - 7.2.3 Fortsatt halvering av arbetsgivaravgiften i stödområden. 19
 - 7.2.4 Det måste vara tryggt att anställa nya medarbetare 20
 - 7.3 Stimulera nya tillväxtnäringar 20
 - 7.3.1 Kvinnors företagande 20
 - 7.3.2 Uppvärdera den hushållsnära sektorn 21
 - 7.3.3 De gröna näringarna 21
 - 7.3.4 Miljödriven tillväxt 22
 - 7.4 Ta bort snedvridande skatteregler 23
 - 7.4.1 Förändra fåmansbolagsreglerna 23
 - 7.4.2 Gör skatter inom jordbruket konkurrensneutrala 24
 - 7.5 Forskning för tillväxt 24
 - 7.6 Kommunikationer – en förutsättning för arbete och tillväxt 25
- 8 Trygghet i samhället 26
 - 8.1 Trygga jobb i välfärdssektorn 27
 - 8.2 Trygghet vid ålderdom 28
 - 8.3 Centerpartiet satsar på polisen 28
 - 8.4 Katastrofkonto 30
 - 8.4.1 Stormen Gudrun 30
- 9 Finansiering och dess bakgrund 31
 - 9.1 Sjukförsäkring och karensdag 32
 - 9.2 Administrativa kostnader i statens verksamhet 33
 - 9.3 Sparande i offentlig sektor 33
- 10 Appendix 38
 - 10.1 Förslag till förändrade skatter, periodiserade siffror statlig del 38
 - 10.2 Specifikation av c-budget per utgiftsområde 39

Folkpartiets vårbudgetmotion 2005.

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	0
Inledning.....	2
Jobben i fokus.....	2
Folkpartiets strategi i sammandrag	3
2. Sverige kan bättre! Vår produktion ska kunna bära högre löner	7
Regeringens föreställning och verkligheten	7
Globaliseringssäkra Sverige.....	10
3. Sverige kan bättre! Utanförskapet måste minska	13
Segregation.....	13
Ungdomsarbetslöshet.....	13
Den nya ohälsan.....	14
Mer än en miljon utanför arbetsmarknaden	14
Regeringens mål	15
Ökat arbetskraftsutbud, och fler jobb att gå till	16
Arbete är välbästandets ursprung	16
Fler jobb att gå till	17
4. Bara nya och växande företag kan ge nya jobb	19
En politik för fler nya företag.....	19
Uppmuntra entreprenörskap.....	19
Idén är grunden.....	19
Startkapital behövs.....	20
F-skattsedel åt alla	20
Ta bort regelkrånglet.....	21
Förenkla myndighetskontakterna	21
Förändra arbetsrätten.....	22
Reformera medbestämmandelagen	22
Öppna nya affärsmöjligheter.....	23
Handel med tjänster gynnar Sverige.....	23
Konkurrens ger tillväxt	23
Brist på konkurrens - ett problem i Sverige	24
Fördjupa konkurrensen	24
Breda konkurrensen.....	25
Öppna de offentliga monopolen.....	26
Bort med medfinansieringen av sjukpenningen	26

5. En ny skattepolitik för mer arbete och fler företag	28
Inledning.....	28
Sänkta skatter för fler företag.....	29
Sänkta skatter för nya och växande företag.....	29
Förmögenhetsskatten.....	30
Sänk fåmansbolagens beskattning.....	31
Sänkta skatter för fler anställda	32
Sänkta skatter för fler vita arbeten.....	32
Sänkta skatter för fler i arbete	32
Det ska löna sig att arbeta.....	33
Hälften kvar	33
Förvärvs/arbetsavdrag för alla arbetsinkomster.....	33
Barnfamiljer och marginaeffekter	36
Sparande för kompetensutveckling	36
Sänk skatten på boendet	36
6. En politik mot utanförskapet	37
Politik mot beroende av socialbidrag	37
Politik mot sjukfrånvaron.....	38
7. En politik för fler i arbete.	40
Inledning.....	40
En verklig omställningsförsäkring	40
Lägg ned dagens AMS.....	41
Stärk arbetsförmedlingen.....	41
Effektivare arbetsmarknadsåtgärder	42
Nystartsjobb	43
Jobb- och utvecklingsgaranti.....	44
Avskaffa friåret.....	45
Modernisera arbetsrätten	45
En mer jämställd arbetsmarknad.....	45
Bekämpa diskriminering	46
Öppna kvinnors arbetsmarknad.....	46
Öka möjligheten att arbeta och ha familj	46
Äldre på arbetsmarknaden.....	46

8. Bättre välfärd	48
Vården i ett tillväxtperspektiv.....	48
Husläkare	48
Vårdgaranti.....	49
Vårdregioner.....	49
Nej till stopplag – ja till mångfald, valfrihet.....	50
... och tillväxt!.....	51
Utbildning och forskning i ett tillväxtperspektiv	52
Forskning	52
Skola.....	53
En bostadspolitik för ökad välfärd.....	53
Bostadsbyggandet ökar - men från extremt låg nivå.....	53
En bostadsmarknad för ökad valfrihet och välfärd.....	54
9. Sverige i Europa och världen	55
Sveriges framtid i Europa.....	55
Ökad frihandel.....	55
Bistånd.....	56
10. De ekonomiska förutsättningarna	57
Den internationella utvecklingen.....	57
Utvecklingen i Sverige.....	58
11. Riktlinjer för finanspolitiken	61
De offentliga finanserna	61
Budgetpolitiken	64
Inriktningen av folkpartiets skatte- och budgetpolitik.....	68
Våra prioriteringar	70
12. Kommunal ekonomi	71
13. Tilläggsbudget	72
Motivering	72
Utgiftsområde 19 Regional utveckling.....	72
Utgiftsområde 21 Energi.....	72

Kristdemokraternas vårbudgetmotion 2005.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Sammanfattning	5
1.1 Nu gäller det jobben	5
1.2 Reformpolitik för fler jobb	6
1.3 Riktlinjer för den ekonomiska politiken	7
1.4 Prioriterade budgetområden	7
1.5 Förändringar sedan hösten 2004	7
2 Förslag till riksdagsbeslut	10
3 Tio förlorade år	11
3.1 Tio förlorade år för sjukvården	11
3.2 Tio förlorade år för skolan	12
3.3 Tio förlorade år för tillväxtpolitiken	13
3.4 Tio förlorade år för barnomsorgen	14
3.5 Tio förlorade år för företaget	15
3.6 Tio förlorade år för rättstryggheten	16
3.7 Tio förlorade år för arbetslösheten och sjukfrånvaron	16
4 Vårpropositionen	19
4.1 Uddlöst mot vår tids stora utmaningar	20
4.1.1 Utmaning 1: Utanförskapet	20
4.1.2 Utmaning 2: Demografin	20
4.1.3 Utmaning 3: Globaliseringen	20
4.2 Socialdemokraterna når inget av fem uppsatta mål	21
4.2.1 Målet för finansiellt sparande nås inte ens i högkonjunktur	21
4.2.2 Sysselsättningsmålet uppnås inte ens till år 2050	21
4.2.3 Målet om 4 procents öppen arbetslöshet uppnås inte	22
4.2.4 Allt längre från målet om halverat antal socialbidragstagare	23
4.2.5 Målet om halverad ohälsa nås inte utan kraftfulla åtgärder	23
4.3 Tillväxtpolitik? – Nej, inte i år heller	24
4.3.1 För tjugotredje gången uteblir tillväxtåtgärderna	25
4.4 Tillväxtpolitiken dömd att misslyckas så länge vänsterkartellen styr	26

4.5 Sveriges tillväxt – verklig eller en chimär?	27
4.6 Svag tillväxt trots goda förutsättningar	28
4.7 Temporär förbättring av svaga statsfinanser	28
4.7.1 Lånekarusellen fortsätter	28
4.7.2 Stora underskott i statens finansiella sparande	29
4.7.3 Utgifterna för sjukpenning och förtidspensioneringar är fortsatt utom kontroll	29
4.7.4 Små utgiftsökningar på tilläggsbudget	29
4.8 Socialdemokraterna klarar inte utmaningarna från omvärlden	29
4.9 Fortsatt straffskatt på svenskars sparande i Sverige	30
4.9.1 Fastighetsskatten ökar, fler kommer att tvingas flytta	30
4.10 Lönebildningen och arbetsmarknaden lämnas åt sitt öde	31
4.11 Kostnaderna för arbetslösheten och sjukfrånvaron fortsätter att öka	32
4.12 Välfärdens sprickor blottläggs allt mer	33
4.13 Efterlyses: En marknad för ”vita” hushållstjänster	34
5 Den ekonomiska utvecklingen	36
5.1 Den globala konjunkturutvecklingen	37
5.1.1 USA fortsätter leda	37
5.1.2 Euroområdet halkar efter	38
5.1.3 Storbritannien visar uthållighet i tillväxten	38
5.1.4 Norden tuffar på	38
5.1.5 Orosmoln i Japan	39
5.2 Den svenska konjunkturutvecklingen	39
5.2.1 Sverige måste ta ansvar för sin egen ekonomi	39
5.2.2 Sysselsättningen, kronan och konkurrenskraften	41
5.2.3 Riksbanken och inflationen	41
5.2.4 Ljuset falnar för börsen och industrin	42
5.2.5 Hushållen lånar	42
6 Kristdemokraternas alternativ	44
6.1 Grundläggande utgångspunkter	44
6.1.1 En social och ekologiskt hållbar marknadsekonomi ger långsiktiga tillväxtförutsättningar.	44
6.1.2 Bättre företagarklimat ger välstånd och nya jobb	45

- 6.1.3 Hög utbildningsnivå avgörande för långsiktig tillväxt 46
- 6.1.4 Endast genom fler i arbete tryggas välfärden 47
- 6.1.5 Bryt bidragsberoendet - individer och familjer måste få bestämma mer själva 49
- 6.1.6 Minskad statsskuld lättar bördan för kommande generationer 49
- 6.1.7 En bättre fördelningspolitik skapar möjligheter för fler 50
- 6.2 Den ekonomiska politikens inriktning 51
- 6.2.1 Övergripande mål för den ekonomiska politiken: 3 procents tillväxt.51
- 6.2.2 Sunda statsfinanser 53
- 6.2.3 Bättre villkor för arbete och företagande 53
- 6.3 Reformerad lönebildning och arbetsmarknad 59
- 6.3.1 Ökad konkurrens 61
- 6.3.2 Sjukskrivningar och förtidspensioner måste minska 62
- 7 Budgetpolitikens inriktning 66
- 7.1 Överskottsmål 66
- 7.1.1 Socialdemokraternas överskottsmål resulterar i ökad statsskuld 67
- 7.1.2 Nuvarande överskottsmål behöver kompletteras 68
- 7.2 Utgiftstaken 69
- 7.3 Sunda statsfinanser och långsiktig inkomst- o utgiftsstrategi 70
- 7.4 Statens lånebehov och statsskuld 70
- 8 Prioriterade områden 71
- 8.1 Tillväxtpolitik för nya jobb och ökad välfärd 71
- 8.1.1 Omläggning av egendoms- och kapitalbeskattningen 72
- 8.2 En skattepolitik där alla får behålla mer av sin egen lön 73
- 8.2.1 Arbete måste löna sig bättre 73
- 8.3 Nystartsjobb . 73
- 8.3.1 Alliansens förslag till nystartsjobb 74
- 8.3.2 Ålderspensionärer måste också få sänkt skatt. 74
- 8.3.3 Avskaffad fastighetsskatt 75
- 8.3.4 Kommunal fastighetsavgift 75
- 8.3.5 Halva priset på hushållstjänster 76
- 8.4 En reformerad familjepolitik för valfrihet och rättvisa 77
- 8.4.1 Fördubbla barnbidraget! 77
- 8.4.2 Förstärkt föräldraförsäkring 78
- 8.4.3 Barndagar – flexibelt och rättvist 78
- 8.4.4 Valfrihet och rättvisa inom barnomsorgen 78
- 8.5 Bättre pensioner 80
- 8.6 Vården, omsorgen och utbildningsväsendet 80
- 8.7 Ett återupprättat rättsväsende 81
- 9 Kommunsektorn 83
- 9.1 Tillskott på 6040 miljoner kronor 2006-2007 83
- 9.2 Regleringar enligt finansieringsprincipen 84
- 9.3 Inriktningen på längre sikt 84
- 10 Effekter av Kristdemokraternas politik 85
- 10.1 Politik som stimulerar arbetsutbud och ökad efterfrågan 86
- 10.2 Budgetalternativ utan dynamiska effekter 86
- 10.3 Utbudet av arbetskraft 86
- 10.3.1 Reformers som ger ökat arbetsutbud 87
- 10.3.2 Reformers som ökar efterfrågan på arbetskraft 88
- 10.3.3 Samlade effekter på produktion och sysselsättning 89
- 10.4 Effekter på de offentliga finanserna 90
- 10.4.1 Skatteintäkter till följd av ökad konsumtion 91
- 10.4.2 Effekter av ökad långsiktig produktionsnivå 91
- 11 Statens inkomster 93
- 11.1 Sänkta skatter de närmaste åren . 93
- 11.1.1 Renodling av statens roll genom försäljning av statliga aktier93
- 11.2 Skattepolitikens inriktning på längre sikt 93
- 12 Statens utgifter och utgiftstak 96
- 12.1 Statens utgifter på sikt 96
- 12.2 Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten 96
- 12.3 Budgeteringsmarginalen 96

Moderaternas vårbudgetmotion 2005.

Innehållsförteckning

- 1 Förslag till riksdagsbeslut 5
- 2 Bryt utanförskapet: Gör det lönsamt att arbeta .5
- 3 Regeringens politik.7
 - 3.1 Regeringens riktlinjer för den ekonomiska politiken.7
 - 3.2 Regeringens ekonomiska strategi 10
 - 3.3 Regeringens bedömning av det ekonomiska läget 13
 - 3.4 Riktlinjer för budgetpolitiken 16
- 4 Moderata riktlinjer för den ekonomiska politiken: En strategi för tillväxt18
 - 4.1 En skattepolitik för arbete 19
 - 4.2 En politik för fler arbeten 19
 - 4.3 Den offentliga sektorn måste reformeras 20
 - 4.4 Uthålliga offentliga statsfinanser måste säkras 20
- 5 Det måste löna sig att arbeta: sänk skatten .21
 - 5.1 Gör det lönsamt att arbeta..21
- 6 En arbetsmarknadspolitik för fler i arbete26
 - 6.1 Gör det lättare att anställa. 26
 - 6.2 Nystartsjobb27
 - 6.2.1 Alliansens förslag till nystartsjobb .28
- 7 En arbetsmarknad för alla: en ny integrationspolitik 29
 - 7.1 Misslyckad integration 29
 - 7.2 Varför lyckas Sverige sämre? 33
 - 7.2.1 Höga marginaleffekter för socialbidragstagare 33
 - 7.2.2 Arbetslinjen har övergivits 35
 - 7.3 Åtgärder för bättre integration 35
 - 7.3.1 Läringsintegration 35
 - 7.3.2 Nystartsjobb.36
 - 7.3.3 Introduktionsersättning i stället för socialbidrag 37
 - 7.3.4 Socialbidrag till arbetsföra endast vid arbetssökande 38
 - 7.3.5 Forcera valideringsarbetet 39
 - 7.3.6 Öka konkurrensen i välfärdsproduktionen 39
 - 7.3.7 Anonymisera rekryteringsprocessen i offentlig sektor 40
 - 7.3.8 Ökat nyföretagande i utsatta områden 40
 - 7.3.9 Underlätta arbetskraftsinvandring även under asylprocessen 41
- 8 Sänkt ersättning i socialförsäkringarna .41
 - 8.1 Sjukförsäkringen 42
 - 8.2 Förtidspensionen.
 - 8.3 Arbetslöshetsförsäkringen 44
 - 8.4 Föräldraförsäkringen 46
 - 8.5 Undantag 47
 - 8.6 Bidragfusk.48
- 9 Trygghet för alla 50
 - 9.1 Skola, högre utbildning och forskning .51
 - 9.1.1 Moderat politik för en skola med kvalitet – för alla elever 52
 - 9.1.2 Insatser för förstärkt lärarkompetens och en skolutveckling av hög kvalitet.52
 - 9.1.3 Större frihet för skolor att individanpassa undervisningen och förbättrad kvalitetsgranskning.53
 - 9.1.4 Ta tillvara små barns lust att lära 53
 - 9.1.5 Insatser för en skolmiljö präglad av trygghet och studiero 54
 - 9.1.6 Kraftsamling för stärkta matematik- och naturvetenskapliga ämneskunskaper .54
 - 9.1.7 Satsning på kvalificerad yrkesutbildning 55
 - 9.1.8 Satsningar på högre utbildning och forskning 55
 - 9.2 Vården och omsorgen 56
 - 9.2.1 Sätt välfärden främst 56
 - 9.2.2 En ny valfrihetslagstiftning 56
 - 9.2.3 Utrymme för nya lösningar.57
 - 9.2.4 Satsning på kvalitet och IT 57
 - 9.2.5 Satsning på anhörigvård och psykiatri 59
 - 9.2.6 Höjt högkostnadsskydd .60
 - 9.3 Rättstrygghet 61
- 10 Moderaternas riktlinjer för budgetpolitiken 62
 - 10.1 Budgetstrategi.62

10.2	Skatter.	64
10.3	Besparingar.	68
10.4	Satsningar	71
10.4.1	Försvaret samt beredskap mot sårbarhet	72
10.4.2	En kulturell satsning	.73
10.4.3	Bättre infrastruktur	.74
11	Effekter av moderaternas politik	75
11.1	Effekter på statens budgetsaldo	75
11.2	Effekter på kommunsektorn	77
11.3	Effekter av moderat politik på sysselsättning och välfärd	.82
11.3.1	Utbudet av arbetskraft	.82
11.3.2	Sysselsättning	.83
11.3.3	Dynamiska effekter	.85
11.3.4	Budgeteffekter	.87
11.4	Effekter på hushållens ekonomi	.88
12	Tilläggsbudget	90

Moralen.

Centerpartiet skriver på sidan 12 i sin motion:

“6 Ge människor möjlighet att leva på sin lön

Självbestämmande är utgångspunkten för Centerpartiets skattepolitik. Både kvinnor och män ska känna att den egna inkomsten räcker att leva på utan godtyckliga bidrag.....

Genom en omläggning av skattesystemet bygger Centerpartiet ett nytt samhälle underifrån där vanmakten ersätts av delaktighet där människor känner att det offentliga och civila samhället behöver individen – inte tvärtom....Centerpartiet vill göra det möjligt för låg- och medelinkomsttagare att leva på sin lön” Det låter bra, men vad gör centerpartiet?

Den lägsta rimliga levnadskostnaden för en ensam person är nu cirka 110 000 kr per år = 9167 kr per månad. Den som tjänar ihop det skulle klara sig. Men vid denna inkomst ska betalas år 2004 cirka 2400 kr i skatt per månad = cirka 29 000kr per år. Kvar efter skatt blir 81 000, och personen nödgas gå till socialvården och be om pengar.

Vad gör centerpartiet åt det? Jo, sänker skatten med 370 kr per år, varvid skatten sjunker till 28630 kr och personen praktiskt taget har det som förut.

En ensam som tjänar 720 000 kr per år får i centerpartiets förslag en skattesänkning med 6910 kr per år och har disponibelt efter skatt 289 622 kr sedan levnadskostnaden 110 000 kr betalats.

Centerpartiets trovärdighet ligger mycket lågt och det är svårt att tro på annat som framförs i motionen.

Kristdemokraterna skriver på sid 73 i sin motion:

“8.2 En skattepolitik där alla får behålla mer av sin egen lön

Socialdemokraternas politik för att sanera statsfinanserna har till stora delar inneburit höjda skatter för låg- och medelinkomsttagare. Detta har i kombination med sänkta bidrag gjort att många som redan tidigare levde på marginalen tvingats söka socialbidrag.

Låginkomsttagare som tvingas söka socialbidrag under vissa perioder av året betalar samtidigt ofta ansevärliga belopp i inkomstskatter under andra delar av året. Denna negativa rundgång måste brytas....

Kristdemokraterna ser det som en viktig uppgift att skapa en skattestruktur som gör att fler kan klara sig på sin egen lön och inte tvingas vara beroende av bidrag för att få hushållsekonomin att gå ihop. Därför måste åtgärder vidtas som gör att inkomsttagare får behålla en större del av sin egen lön och därmed får möjlighet att påverka och få kontroll över sin egen ekonomiska situation.”

Kristdemokraterna har som förebild, får man förmoda, den barmhärtige samariten. Detta sätter dock inga tydliga spår i motionens förslag. De sänker skatten för personen med inkomst 110 000 kr med 2256 kr per år, så att skatten blir 26 744 kr. Det gör det nödvändigt att gå till socialvården och tigga pengar. Kristdemokraterna gör inget för att bryta denna rundgång, som de menar måste brytas.

Kristdemokraterna ger istället skattelättnader på 12444 kr per år till alla som tjänar minst 300 000 kr per år och har disponibelt minst ca 100 000 kr efter skatt sedan levnadskostnaderna 110 000 kr betalats.

Kristdemokraternas moral får underbetyg.

Moderaternas motion.

Moderaterna sänker skatter med drygt 60 miljarder och betalar det med sänkt sjukförsäkring, sänkt arbetslöshetsersättning och sänkta välfärdskomponenter av andra slag.

Personen med inkomst 110 000 får skattesänkning 7600, men det räcker inte, underskottet i hushållsbudgeten blir ändå cirka 22 000 kr. De som tjänar 300 000 får skattesänkningar på 16 000 kr eller mer per år. Moderaterna påstår visserligen att de sänker skatterna för låg- och medelinkomster, men de största sänkningarna kommer på höginkomster. Moderaternas motion har en tydlig högerprofil som skär ned välfärden och gynnar dem med höga inkomster. Moderaterna vill sänka socialbidragen och sänka biståndet.

Moderaternas förslag är omöjligt.

Folkpartiets motion.

“Att vara folkpartist är att vara kluven” menade folkpartiledaren Gunnar Helén en gång i tiden. Folkpartiledaren Lars Leijonborg har anledning känna sig kluven. Han har hamnat i dåligt sällskap. Leijonborg försvarar den generella välfärden, och försvarar biståndet och kommer då i konflikt med moderaterna som vill riva ned välfärden och sänka biståndet.

Folkpartiet har hamnat i de andra partiernas skattefälla. Den ensamme med inkomst 110 000 får i folkpartiets förslag skattelättnad 2600 kr och underskottet i hushållsbudgeten blir cirka 27 000 kr.

Partierna.

Socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartisterna har inte klarat av att ge rimliga villkor till den ensamme med inkomst 110 000 kr. Men de borgerliga partierna gör anspråk på att åstadkomma det perfekta skattesystemet och misslyckas kapitalt. De skriver om att man ska kunna leva på sin lön, men nämner inget om vad de menar med det.

De borgerliga partierna och regeringspartierna tycks inte ha förmåga och moral som räcker till att klara ut problemen med de lägsta inkomsterna. Ändå är det tämligen enkelt. Det första som krävs är att man intresserar sig. Riksdagsmännen lever i en värld där inkomsterna är åtminstone en halv miljon kr om året. De kan förmodligen inte föreställa sig att någon normal människa kan ha så litet som 110 000 kr, det är lösdrivare, bidragsmissbrukare, invandrare o d, människor som man inte behöver intressera sig för, det får kommunerna ta hand om.

De borgerliga partierna har ett mål för ögonen: att vinna valet 2006, och vill göra det till vilket pris som helst. De räknar med att skattesänkningar tilltalar alla, det gäller att framställa det så att det verkar som om man månar om de sämst ställda, vilket ger en moralisk anstykning. Så är det inte. De borgerliga partiernas skatteförslag gynnar alla dem med höga inkomster, och om någon tycker att de sämre lottade borde få mer, påpekar man att gynnandet av höga

inkomster är för landets bästa.

Moralen är på glid. Migrationsministern Barbro Holmberg menar att det är en katastrof för Sverige om sjuka invandrarbarn inte skickas ut ur landet. 157 000 svenskar har protesterat mot migrationsministern och lämnat över listor med alla namn. Migrationsministern menar att de som protesterar mot henne stödjer hennes politik.

Vi har passerat Orwells 1984 där svart blivit vitt och vitt blivit svart: “krig är fred, frihet är slaveri, okunighet är styrka, två och två är fem.”

Den genomsnittliga sjukfrånvaron är, enligt försäkringskassans generaldirektör i lördagsintervjun i P1 den 14 maj 2005: drygt 42 dagar per år. Han har som mål att få ned det till 37 dagar per år. Han menade att de flesta inte fuskar, bara några få. Svenskarnas sjuklighet har ökat kraftigt. Det kan bero på ökad sjuklighet och på nya definitioner av sjuklighet som ökar antalen. De i socialdepartementet som är ansvariga för socialförsäkringarna har inte tillräckligt väl följt utvecklingen och vidtagit åtgärder vartefter problemen ökat: det är Ingela Thalén, Maj-Inger Klingvall och Berit Andnor. Thalén har slutat med politik. Klingvall är i Afrika och Andnor än så länge kvar i departementet. Socialdepartementet skulle behöva en klyftig person som kan ta hand om välfärdsfrågorna.

Om människor är sjuka behöver de åtgärder som gör dem friska, inte sänkta sjukersättningar, som kan göra dem ännu sjukare.

Samma gäller de arbetslösa. De får inte jobb genom att man sänker deras levnadsstandard genom lägre ersättningar från försäkringarna, det kan istället göra dem sjuka och göra det ännu svårare för dem att få arbete.

Girigheten har ökat. Högbetalda människor i organisationer och företag ökar på sina inkomster med diskutabla metoder. Man myglar till sig lägenheter, fastigheter, resor och dyra besök på restauranger och porrklubbar. Man bjuder på kräftor på statens bekostnad. Unga politiker som ska sköta morgondagens politik fuskar ihop bidrag från staten. Man fuskar med verklighetsbeskrivningarna och gör svart till vitt. Solidariteten går mot noll

Riksdagsmännen vill inte ha folkomröstning om den nya EU-konstitutionen fastän EU inte behandlades i det riksdagsval där de valdes. Rättsväsendet dömer oskyldiga. Amerikanska agenter får komma till Sverige och transportera terroristmisstänkta till tortyr i Egypten. Det är så mycket konstiga saker om fiffel och båg som händer. Man kan inte lita på någon.

De borgerliga partiernas skatteförslag påminner om den klassiska högerfilosofin: de med höga inkomster bör få det bättre annars arbetar de inte, de med låga inkomster bör få det sämre annars arbetar de inte.

Det är enligt moderaterna lika många med inkomster under cirka 250 000 som med inkomster däröver. I moderaternas förslag får de med inkomster över 250 000 skattelättnad cirka 15 600 kr och de med inkomster under 250 000 cirka 9 000. Statens kostnad skulle bli samma om man vände på det och sänkte skatten med 15 600 kr för dem med inkomster under 250 000 och sänkte med 9 000 för dem med inkomster över 250 000 kr. Det skulle bli bättre, men moderaterna föreslår inte det.

Moderaterna skulle också ha kunnat föreslå samma skattelättnad för alla: 12 700 kr. Men det har de inte gjort. De har valt att göra skattelättnaderna för dem med de högsta inkomsterna nära dubbelt så stora som för dem med de lägsta inkomsterna.

De andra borgerliga partierna följer samma mönster som moderaterna men med lägre totala skattesänkningar.

Alla borgerliga partier får underbetyg på skatteförslagen och bör komma tillbaka i höst med bättre förslag.

Partierna bör sluta med att dra in marginalskatteerna i sina resonemang. Ska det bli bättre för dem med låga inkomster måste någonstans marginalskatteerna öka. Det har inte de borgerliga partierna brytt sig om utan tycks tro att allt blir bra bara man sänker marginalskatteerna.

Folkpartiet kör med kravet "hälften kvar", men alla i de förut visade inkomstabellerna får minst cirka 55% kvar av lönen och de med medellöner får cirka 68% kvar.

Arbetslösheten.

Det stora ämnet för dagen är arbetslösheten eller snarare bristen på efterfrågan på arbetskraft. Den dåliga efterfrågan kan man inte förbättra med att sänka ersättningarna i sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna. Det finns inte anledning sänka ersättningarna även om det är många sjuka och arbetslösa. Den generella välfärden måste få fungera nu när den behövs.

Men man bör naturligtvis få ned antalen. Staten gör ju ingen vinst om man sänker ersättningarna och istället ger ut pengarna på skattesänkningar. Det som händer, är att de som är sjuka och arbetslösa får det sämre och de som är friska och har arbete får det bättre. Samhället blir inte bättre av det, istället blir det sämre, med ökad girighet och osolidariskt beteende.

Om man sänker ersättningarna och istället sänker skatteerna kan den totala konsumtionen i samhället sjunka och det göra ännu flera arbetslösa. Högincomester som får skattelättnader kan tänkas spara de nya pengarna de får och lägga dem i utlandet. Inte bra.

(Förmögenhetsskatten bör sänkas snarast och kompenseras provisoriskt eller permanent med en höjning av bolagsskatten med 2%)

När man nu har så många arbetslösa är det ett gyllene tillfälle att inrätta arbetsplatser som kan medverka till att livskvaliteterna förbättras på kort och lång sikt: rehabilitering av sjuka, handikappade, drogberoende, kriminella o d, ungdomsvård, psykvård, hemlösa, utbildningar etc. Man kan misstänka att det bland maktavarna inte finns den fantasi och intelligens som behövs för att åstadkomma detta, men man kan ju önska.

Bristen på efterfrågan på arbetskraft är ett svårt problem som man måste klara upp och ett problem som också kräver fantasi och intelligens. Det är bara att hoppas att det ska gå bra. De borgerliga partiernas skatteförslag är ingen hjälp, snarare tvärtom.

Arbetslöshet och ohälsa.

DN 05052 Ekonomi sid 8:

“LO vill inte visa största arbetsmarknadsproblemet”

“Var femte person i yrkesaktiv ålder är antingen arbetslös eller för tillfället oförmögen att arbeta, visar avhoppade utredaren Jan Edling. Hans omdiskuterade rapport är mer gedigen än mycket annat som har lämnat LO-kansliet, skriver Johan Schück.”

“LO-ledningen kunde inte ha gjort ett större misstag, om man ville ha tyst kring utredaren Jan Edlings rapport. Att materialet inte skulle hålla tillräcklig kvalitet är bara ett dåligt svepskäl. Intrycket biter sig fast att Wanja Lundby-Wedin och kretsen kring henne inte vill se verkligheten, när den är obehaglig.

Rapporten är mer gedigen än mycket annat som har lämnat LO-kansliet. Till dess förtjänster hör det breda greppet som ska summera alla olika former av arbetslöshet och ohälsa, oavsett vad de kallas i statistiken. Där ingår då - förutom öppet arbetslösa - även de som deltar i arbetsmarknadspolitiska konjunkturåtgärder och handikappåtgärder, liksom de som är förtidspensionerade och långtidssjukskrivna.

Den samlade arbetslösheten och ohälsan, definierad på det sättet, omfattade under förra året nästan 20 procent av alla i åldern mellan 20 och 64 år. Det är, i stort sett, en spegelbild av att sysselsättningsgraden inom samma grupp samtidigt låg på 77 procent.

Alla som är utan avlönat eller betalat arbete täcks inte in på detta sätt. I rapporten saknas en beräkning av antalet som går på socialbidrag eller har blivit utförsäkrade från trygghetssystemen. Därutöver kommer studerande, hemarbetande och avtalspensionärer, som varken räknas till yrkesarbetande eller bidragstagare.

Ändå är det en hyggligt rättvisande, men inte särskilt upplyftande, beskrivning att var femte person i yrkesaktiv ålder är antingen arbetslös eller för tillfället oförmögen att arbeta. Det gäller cirka 21 procent av kvinnorna och 18 procent av männen. Siffrorna är höga för hela landet, men varierar ändå kraftigt mellan olika regioner - högst i Norrbottens och lägst i Stockholms län (se grafiken).

Om man går ner på kommunnivå, så blir skillnaderna ännu större. I Haparanda har runt 41 procent någon form av ersättning för arbetslöshet eller ohälsa, medan det rör sig om 34 procent i Söderhamn och 32 procent i Skellefteå. På motsatt sida finns Danderyd, med knappt nio procent.

Jan Edling visar övertygande att de regioner och kommuner som har den största arbetslösheten också de har mest förtidspensioner, numera kallade sjuk- och aktivitetsersättning. Även här representerar Haparanda och Danderyd ytterligheterna med 22 respektive 4 procent förtidspensionerade.

Särskilt för männen är det vanligt att långvarig arbetslöshet, ofta efter företagsnedläggningar, går över i förtidspensionering. Bland kvinnorna, inte minst de offentliganställda, är det främst långa sjukskrivningar som leder dit. Sammantaget är det numera omkring tio procent av alla åldern 20 till 64 år numera uppbär sjuk- och aktivitetsersättning, det vill säga är förtidspensionerade.

Ökningen av antalet förtidspensioner har under de senaste åren varit mycket kraftig, samtidigt som det har bidragit till att antalet långtidssjukskrivna minskar. Under 2004 beviljades cirka 75.000 personer sjuk- och aktivitetsersättning, med snabbare uppgång bland kvinnor än män. Delvis är det ett sätt att ta hand om äldre arbetskraft, men i allt högre grad förtidspensioneras även yngre personer.

I jämförelse med detta förminskar andra problem på arbetsmarknaden. Långtidssjukskrivningarna är allvarliga, inte minst som inkörsport till förtidspensionering, men har inte samma omfattning. Även de öppet arbetslösa, tillsammans med dem i arbetsmarknadspolitiska konjunkturåtgärder, är färre än den stora grupp som uppbär sjuk- och aktivitetsersättning.

Vägen tillbaka är också lättare att se för både arbetslösa och sjukskrivna. Förtidspensioneringen innebär i många fall en återvändsgränd, där drivkrafterna till förändring saknas. Det kan också uttryckas som att var tionde person i yrkesaktiv ålder uppstår betalning i utbyte mot att vara bortsorterad från arbetsmarknaden.

Detta är betydligt mer alarmerande än att endast litet mer än 60 procent av den arbetsföra befolkningen faktiskt är i arbete, vilket på förhand har blivit det mest uppmärksammade ur Jan Edlings rapport. Vad denna sifferuppgift visar är framför allt att frånvaro kostar. Det gäller inte enbart sjukskrivningar, korta som långa, utan även föräldraförsäkringen och rätten till studieledighet - som är mer generösa i Sverige än i andra länder.

Dessa två förmåner är dock sådana som vi frivilligt kan välja under begränsad tid och som syftar till att ge en högre livskvalitet. Annorlunda är det med ett socialt skyddsnät som tänjs allt hårdare, utan att kunna åstadkomma mer än att en stor grupp utan arbete hålls ekonomiskt flytande.

Någon enkel och smärtfri lösning finns knappast. Jan Edling markerar tydligt att han inte instämmer i LO-ledningens skall på Riksbanken, eftersom lägre ränta är ett alltför trubbigt medel mot problem som skiljer sig så mycket mellan olika delar av landet. Regeringens satsning på mer arbetsmarknadspolitik hjälper inte heller: tvärtom har det, enligt honom, skett en påtaglig kvalitetsförsämring som innebär att åtgärderna allt mer sällan leder till nya jobb.

Ganska schematiskt ritar Jan Edling upp tre vägar. Den första är vad LO och regeringen i huvudsak står för, vilket han beskriver som att stoppa huvudet i sanden och förneka att något har hänt. Den andra är moderaternas linje med sänkta ersättningsnivåer, som enligt honom leder till växande sociala klyftor.

Den tredje vägen, som skulle vara en regionalt baserad näringspolitik, är endast löst skisserad. Men tanken tycks vara att låta sex till åtta storregioner - med Västra Götaland och Skåne som förebilder - ta ett större ansvar för samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor och andra aktörer. Syftet skulle främst vara att lägga en grund för innova-

tioner, som på längre sikt kan åstadkomma fler företag och nya arbetstillfällen.

Idén är intressant och borde kunna utvecklas. Men den ger ingen riktig vägledning i vad som måste beskrivas som en akut kris, där man inte kan vänta länge på resultat. För en regering, oavsett partifärg, är det nödvändigt att välja strategi.

Därför lutar det snarare åt något av de två förstnämnda alternativen: att fortsätta ungefär som hittills - trots att penningrullningen tränger undan andra angelägna behov - eller att dra ner på ersättningarna. I det senare fallet skulle det troligtvis vara fler som aktivt söker jobb, men förlorare är främst de som förblir utan arbete och får mindre att leva på.

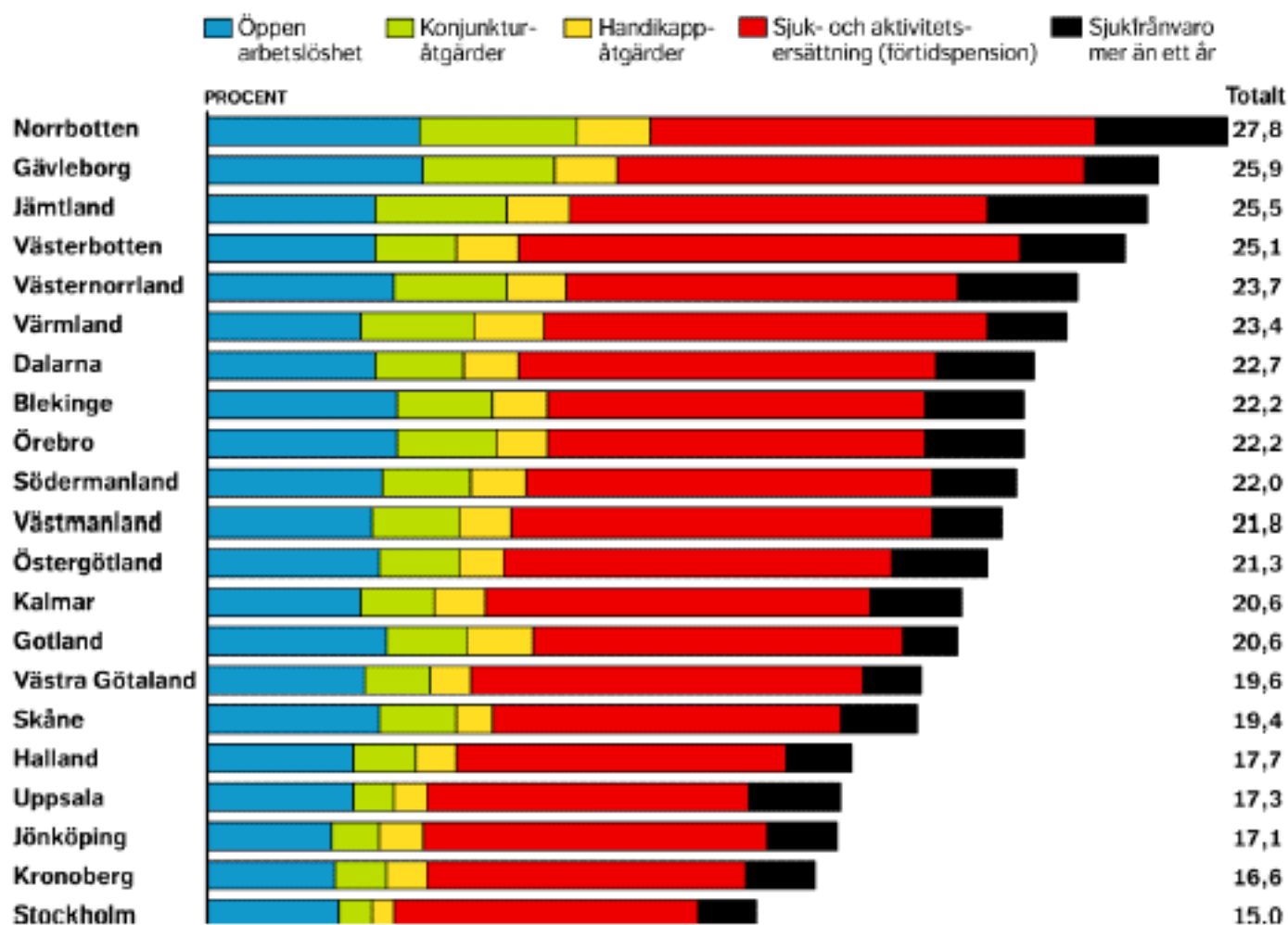
Valet ser ut att bli svenska folkets i september 2006, då det är dags att rösta. Men då gäller det att veta hur verkligheten ser ut, utan önsketänkande eller försköningar. Där bidrar Jan Edling med sin rapport, som lyfter fram vad många i ansvarig ställning helst blundar för.

johan.schuck@dn.se 08-738 14 04'

På nästa sida grafik av Annelie Lindbergh. Källa: Jan Edling.

■ Arbetslöshet och ohälsa störst i norr

Andel av befolkningen mellan 20 och 64 år som får ersättning för arbetslöshet och ohälsa. Länsvisa uppgifter som avser 2004.

Tillägg 050605 till
Sven Winnell 050522:
De borgerliga partiernas skatteförslag.
Och annat om skatter, bidrag och moral.
Bl a med förslag om bostadsbidrag och TV-licens.
I utredningen 050522 ingår sidorna 1-85.

Innehåll

86 Tillägg 050605.

- 87 Partiernas förslag. Genomsnittliga skattesänkningar.
- 88 Partiledardebatten i TV.
- 88 Partiernas politik.
- 90 Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.
- 90 Ersätt för privathushåll TV-licensen med en kollektivlicens som betalas av riksdagen.
- 91 Barnfamiljer.
- 91 Moderaterna avskaffar bostadsbidragen.
- 92 Centerledaren vill bilda borgerlig regering.
- 92 Folkomröstningarna.
- 93 Riksdagen och EU-konstitutionen.
- 93 Demokratiskt underskott i EU
- 94 Högsta domstolen och Lagrådet.
- 95 Den livstidsdömda svenskan i Kalifornien
- 96 Marknadskrafterna.
- 96 De borgerliga partierna
- 97 Konjunkturinstitutet.
- 97 Arbetsmarknadsstyrelsen.
- 98 Statistiska centralbyrån.
- 99 Löneökningar.
- 99 Svenskt Näringsliv.
- 100 Produktionens Betydelse. Från IVA
- 101 Företagarna. <http://www.foretagarna.se>
- 102 Småföretagen dominerar samtliga branscher.
- 103 Sex av tio företag är verksamma inom tjänstesektorn
- 104 Småföretagen – en viktig arbetsgivare.
- 105 Från IVA: Produktionens betydelse. Sammanfattningen.

Centerpartiet (sid 16 i motionen) (2006)

Decil	Decilgränser, kronor (avser <i>bruttoinkomst</i>)	Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor.
1	0 – 68 100	570
2	68 101-109 800	370
3	109 801-148 600	490
4	148 601- 182 900	1320
5	182 901 - 215 300	3530
6	215 301 - 246 300	5720
7	246 301 - 278 500	7910
8	278 501 - 321 900	9220
9	321 901 - 403 100	8690
10	403 101 –	6910
Totalt		4 480

Folkpartiet (sid 35 i motionen) (2006)

Decil	Decilgränser, kronor (avser <i>arbetsinkomst</i>)	Genomsnittlig förändring av nettoinkomsten, i kronor och i proc
1	0 – 21 800	40
2	21 801 – 67 600	900
3	67 601 – 128 000	2 600
4	128 001 – 182 300	3 800
5	182 301 – 219 800	4 800
6	219 801 – 250 700	5 500
7	250 701 – 281 700	6 400
8	281 701 – 323 100	7 100
9	323 101 – 403 800	7 200
10	403 801 -	7 200
Totalt		4 500

Moderaterna (sid 23 i motionen) (2006?)

Decil	Decilgränser, kronor (avser <i>arbetsinkomst</i>)	Genomsnitt förändring nettoinkom kronor och
1	0 – 104 500	3 300
2	104 501 – 158 600	7 600
3	158 601 – 198 200	10 700
4	198 201 – 227 800	12 600
5	227 801 – 252 400	13 700
6	252 401 – 277 100	14 700
7	277 101 – 306 800	15 800
8	306 801 – 348 500	16 200
9	348 501 – 441 300	16 100
10	441 301 -	16 000
Totalt		12 700

Genomsnittliga skattesänkningar : kr per år

(Beräknat efter partiernas deciluppgifter)

	Decil 1-5, dvs låg och medelinkomster	Decil 6-10 Höginkomster	Decil 1-10
Centerpartiet	1260	7690	4480
Folkpartiet	2430	6680	4550
Moderaterna	9580	15780	12680

Till låg o medel: c:14,1%. fp: 26,7%. m: 37,8%.

Till höginkomster: c:85,8%. fp: 73,4%. m: 62,2%.

Centerpartiet decil 1-4: genomsnitt 690 (1-3: 480)

Folkpartiet decil 1-4: genomsnitt 1840 (1-3: 1180)

Moderaterna decil 1-3: genomsnitt 7200 (1-2: 5450)

Partiledardebatten i TV.

Partiledaredebatten i TV 1 den 24 maj kl 20-21 gick mellan statsminister Göran Persson (s) och moderatledaren Fredrik Reinfeldt och leddes av Lars Adaktusson.

Debatten gällde huvudsakligen moderaternas förslag till inkomstskattesänkningar och sänkningar av ersättningsnivåerna i sjuk- och arbetslöshetsförsäkringar, förtidspensioner och föräldrapenningar. Moderaterna menar att sänkta ersättningar minskar arbetslösheten och skapar flera jobb.

Göran Persson efterlyste bevis för moderaternas påståenden om att deras förslag har den gynnsamma effekten på arbetsmarknaden, men fick inga. Han menade att man måste hålla fast vid de högre ersättningarna och den generella välfärden.

Fredrik Reinfeldt menade, att största delen av skattesänkningarna går till låg-och medelinkomsttagarna. Detta är dock inte sant. Enligt en enkel beräkning på underlag av moderaternas egna redovisningar går ca 38 % av skattesänkningarna till låg- och medelinkomsterna och ca 62% till höginkomsterna.

Centerpartiet har ett liknande förslag, och i det förslaget går bara ca 14 % av skattesänkningarna till låg- och medelinkomsterna och ca 86% till höginkomsterna.

I folkpartiets liknande förslag går ca 27 % av skattesänkningarna till låg- och medelinkomsterna och ca 73% till höginkomsterna.

Kristdemokraterna har inte redovisat sitt förslag så att man kan göra samma exakta beräkning, men det torde ligga någonstans mellan folkpartiets och moderaternas förslag.

De borgerliga partierna talar om att man ska kunna leva på sin lön. Med den inställningen borde större skattesänkningar läggas på de lägsta inkomsterna.

“Det ska löna sig att arbeta” är en slogan hos de borgerliga partierna. Man kan tycka, att till lönsamheten hör sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring som träder i kraft om det behövs. Arbete lönar sig bättre om dessa försäkringar följer med arbetet och det lönar sig bättre ju bättre dessa försäkringar är.

Tittarundersökning.

På uppdrag av Rapport gjorde Sifo en tittarundersökning (DN 050525 sid 12), och enligt den ansåg 24% att Reinfeldt vunnit. 23% höll på Persson. Medelbetyget för Reinfeldt blev 3,4 medan Persson fick 3,3 De flesta, 61%, hävdade, att debatten inte påverkat dem. 12% hade blivit mer positiva till m, motsvarande siffra för s var 8%.

Man kan undra vad tittarna röstade på: var det på Persson och Reinfeldt, eller var det på partiernas politik. Perssons och Reinfeldts personer kunda man ju se i TV, men partiernas politik framgick i programmet bara i någon mån även om det viktigaste är det som nämnts: den generella välfärden med ersättningsnivåerna och inkomstskatterna.

Partiernas politik.

De borgerliga partiernas politik är intressant därför att de föreslår inte rimmar med det de säger. De säger att de gynnar låg- och medelinkomster, men när det gäller inkomstskattesänkningar : Går till låg- Går till

	och medelinkomster.	Höginkomster
Centerpartiet	14%	86%
Folkpartiet	27%	73%
Moderaterna	38%	62%

Efter partiernas skattesänkningar har cirka 35% av inkomsttagarna enligt c och fp och 20% enligt m inkomster efter skatt som inte räcker till levnadskostnaderna för en ensam och som skulle behöva mer skattesänkningar. I dessa procentsatser ingår en del makar som klarar

sig tack vare makens inkomster. Partierna borde ha klargjort skattesänkningarnas betydelse för de två kategorierna ensamma och makar, men har inte gjort det.

Om man ersätter TV-licensen med en kollektivlicens betald av riksdagen, som ger vinst för hushållen på cirka 2000 kr per år, och inför bostadsbidrag för hushåll utan barn så som föreslagits i princip här tidigare skulle det bli bättre. Om bobidragen inte görs tillräckligt stora behövs dock mer skattesänkningar för låginkomsterna.

Det är utan tvekan så att de med de lägsta inkomsterna behöver mer skattesänkningar än vad partierna föreslår, och de med höga inkomster skulle klara sig med lägre skattesänkningar. Här ett exempel som bara vill visa att det finns möjligheter att stuva om i partiernas förslag.

Moderaternas förslag Folkpartiets förslag Centerpartiets försl.

Decil Skatte-

	sänkning	Alternativ	Alternativ	Alternativ		
1	3 300	16 100	40 7 200	570 6910		
2	7 600	16 100	900 7 200	370 8690		
3	10 700	16 200	2 600 7 100	490 9220		
4	12 600	15 800	3 800 6 400	1320 7910		
5	13 700	14 700	4 800 5 500	3530 5720		
6	14 700	13 700	5 500 4 800	5720 3530		
7	15 800	12 600	6 400 3 800	7910 1320		
8	16 200	10 700	7 100 2 600	9220 490		
9	16 100	7 600	7 200 900	8690 370		
10	16 100	3 300	7 200 40	6910 570		
Genomsnitt för alla:						
	12 680	12 680	4 550 4 550	4480 4480		

I det här exemplet har skattesänkningarna från 1-10 kastas om till 10-1. Den totala skattesänkningen är oförändrad, men skattesänkningen har fått en annan "profil":

Till låg- och medel: c:85,8%. fp: 73,4%. m: 62,2%.

Till höginkomster: c:14,1%. fp: 26,7%. m: 37,8%.

Partierna kan hävda, att en sådan omläggning förstör partiernas teorier om behovet av lägre marginalsatser. En sådan omläggning medför högre marginalsatser, men det är naturligtvis viktigare att de med låga inkomster får bättre möjligheter att leva på sin lön.

Centerpartiet skriver på sidan 12 i sin motion:

"6 Ge människor möjlighet att leva på sin lön

Självbestämmande är utgångspunkten för Centerpartiets skattepolitik. Både kvinnor och män ska känna att den egna inkomsten räcker att leva på utan godtyckliga bidrag.....

Genom en omläggning av skattesystemet bygger Centerpartiet ett nytt samhälle underifrån där vanmakten ersätts av delaktighet där människor känner att det offentliga och civila samhället behöver individen – inte tvärtom.....

sid 13: 6.1 Inkomstskatter

Centerpartiet har sedan länge krävt en radikal skattereform avsedd att gynna dem med normala och låga inkomster. Det finns få andra länder som likt Sverige beskattar sina låginkomsttagare lika hårt som Sverige. Idag kan många låginkomsttagare inte leva på sin lön....

Detta innebär en maktlöshet som är mycket skadlig för framför allt de individer som drabbas, men även för samhället i stort. Centerpartiet vill göra det möjligt för låg- och medelinkomsttagare att leva på sin lön och för att göra det lönsamt att arbeta...."

Centerpartiets skatteförslag innebär skattesänkningar på 31,8 miljarder kr enligt partiets egna uppgifter och av dem tillfaller 14,1% låg- och medelinkomster, och de lägsta inkomsterna som bäst behöver skattesänkningar, 30% av alla, får sänkningar på 370-570 kr per år medan höginkomsterna får 5720-9220 kr.

"Genom en omläggning av skattesystemet bygger Centerpartiet ett nytt samhälle.."- där solidariteten är som bortblåst !

Folkpartiets rapport 9 april 2005: "Rädda sjukförsäkringen".

Det är en lång rapport, här bara några utdrag:

"Inledning

Bra socialförsäkringar, som man verkligen kan lita på, är viktiga för tryggheten. Rätt utformade kan socialförsäkringar dessutom främja den ekonomiska tillväxten. I samhällen där bra socialförsäkringar saknas växer mer uppsplittrade och dyra system fram. En bra försäkring som träder in vid sjukdom eller arbetslöshet hjälper människor att komma tillbaka till arbetslivet så fort som möjligt.....

Det talas mycket om "bidragsberoende". Men man bör vara noga med orden. Den som är sjuk och får ersättning från sjukförsäkringen till sitt uppehälle får ju det han eller hon har rätt till. Premierna har betalats in och när villkoren uppfylls får man ut ersättning från försäkringen. En parallell: Ingen säger att den som får ersättning från sin brandförsäkring, när huset brunnit ner, får ett bidrag. Man får det man har rätt till.....

Vi tar gärna på oss rollen att försvara trygga socialförsäkringar. Folkpartiet slår vakt om ersättningsnivåer man kan leva på om man blir sjuk eller arbetslös en tid – vi tror att de flesta av oss behöver omkring 80 procent av lönen om vi blir sjuka. Men vi är också redo att ta till åtgärder för att se till att systemen vårdas.

En klar majoritet av svenska folket delar den synen. Enligt en Temo-undersökning som folkpartiet låtit göra vill hela 86 procent att nivån ska vara 80 procent av lönen för att ge tillräcklig ersättning vid sjukdom. Särskilt starkt är stödet bland kvinnor och låginkomstagare.

Vissa ser sänkta ersättningar som enda vägen att rädda sjukförsäkringen. Men det går att lösa problemen genom att se till att bara den som verkligen är sjuk får ersättning, och att bidraget till den som inte är sjuk men ändå får sjukpenning sänks till noll. Fusk och felutnyttjande måste bekämpas. Här krävs nya grepp och ett batteri av åtgärder, som presenteras i denna rapport.

Stockholm den 9 april 2005. Lars Leijonborg"

Kejsarens nya kläder.

De borgerliga partierna påstår att Sverige blir bättre med deras skatteförslag. Men förslagen påminner om kejsarens nya kläder: han har ju ingenting på sig.

Folkpartiets motstånd mot försämringar av socialförsäkringarna omöjliggör moderaternas skatteförslag. Centerpartiet vilseleder om sitt skatteförslags effekter och gör förslaget omöjligt. De borgerligas resonemang om marginalsatserna leder inte till en bättre välfärdsfördelning utan medför bara ökade klyftor, förslagen bör slopas.

Ersätt de borgerligas skatteförslag med följande:

Förslag: inför bostadsbidrag för hushåll utan barn.

Månadslön	Ensam överskott efter skatt och hushållskostnader 110 000 kr/år	Bobidrag 75% av hyra mellan 400 och 4000 kr/mån	Bobidrag 75% av hyra mellan 400 och 3700 kr/mån
		Exklusive semester och dator. 20% av inkomst över 58500.	Avtrappning 20% av ink. över 58500.
6001	-56024	29700	27000
7001	-47228	27300	24600
8001	-38432	24900	22200
9001	-29768	22500	19800
10001	-21812	20100	17400
11001	-14180	17700	15000
12001	-6536	15300	12600
13001	1108	12900	10200
14001	8740	10500	7800
15001	16384	8100	5400
16001	24028	5700	3000
17001	31660	3300	0
18001	39304	0	

Dessutom: Ersätt för privathushåll TV-licensen med en kollektivlicens betald av riksdagen.

Ger nu en skattelättnad 1920 kr per hushåll.

Barnfamiljer.

Från www.fk.se 050603:	År	Månad
Underhållsstöd		1 173
Förlängt underhållsstöd för studerande		1 173
Barnbidrag och flerbarnstillägg (flerbarnstillägg fr.o.m. tredje barnet)		
1 barn	11 400	950
2 barn	22 800	1 900
3 barn	37 248	3 104
4 barn	57 768	4 814
5 barn	80 568	6 714
6 barn	103 368	8 614
Bostadsbidrag.		
Särskilt bidrag:		
ett barn		600
två barn		900
tre eller flera barn		1 200
Bidrag efter bostadskostnad:		
75% av bostadskostnad mellan		
ett barn	2 000 – 3 000 kr/mån	
två barn	2 000 – 3 300	
tre eller flera barn	2 000 – 3 600	
50% av bostadskostnad mellan		
ett barn	3 000 – 5 300	
två barn	3 300 – 5 900	
tre eller flera barn	3 600 – 6 600	

Särskilt bidrag och bidrag till bostadskostnader minskas om inkomsten är högre än 117 000 kronor för ensamstående. För makar är motsvarande gräns 58 500 kronor för varje make.

Det beräknade bidraget per månad avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Moderaterna avskaffar bostadsbidragen.

Moderaterna föreslår att barnfamiljernas bostadsbidrag avskaffas och ersätts med ett barnbidrag per barn. Detta innebär mycket stora försämringar för dem med låga inkomster och stora förbättringar för dem med höga inkomster. Exempel :

Ensamstående med ett barn och hyra 5000 kr per månad och inkomst 117 000 kr per år, dvs högsta inkomst för maximalt bidrag (2005):

Särskilt bidrag	600 kr /mån
75% av hyra mellan 2000 och 3000	750
50% av hyra mellan 3000 och 5000	<u>1 000</u>
	2 350= 28 200
Utbetalas	2 300= 27 600 kr/år
Moderaterna ersätter detta med barnbidrag	<u>11 400</u>
<u>Försämring vid inkomst 117 000</u>	<u>16 200 kr/år</u>

Avtrappning av bostadsbidrag:

Maximalt bidrag $2\,350 \times 12 = 28\,200$ avtrappas helt när inkomsten är 141 000 över över 117 000 = 258 000 kr/ år. I gällande system utgår inget bostadsbidrag över denna inkomst, men i moderaternas förslag utgår 11 400 kr.

Förbättring vid inkomster över 258 000 **11 200 kr/år.**

Vid inkomst 201 000 kr är avtrappningen 16 800 och bostadsbidraget i gällande system 11 400. Det betyder, att vid inkomst 201 000 blir det varken försämring eller förbättring med moderaternas förslag.

Vid inkomster under 201 000 kr blir det försämringar, vid inkomster däröver förbättringar som vid inkomst 258 000 och däröver uppgår till 11 400 kr per år

Moderaterna påstår att de gynnar dem med låga inkomster, men det är inte sant. Försämringarna medför behov av mer socialbidrag. De kan inte ge mer jobb på arbetsmarknaden.

Centerledaren vill bilda borgerlig regering.

I en artikel i DN 050531 på sidan 6 skriver Maud Olofsson bl a:

“På hemmaplan kan vi redan nu se konturerna till valdebatten om den ekonomiska politiken. Det är en svaghet för Alliansen att ge olika besked både om skatter och om socialförsäkringar. I längden räcker det inte med att tillbakavisa socialdemokraternas grova beskyllningar och rena osanningar. Vi måste också gemensamt kunna tala om vad det faktiskt är vi vill åstadkomma.

Även om det finns en principiell samsyn kring hur politiken ska bedrivas ("det ska löna sig att arbeta", "vi ska sänka skatterna för vanligt folk" och så vidare) så är ännu de konkreta skillnaderna för stora för att väljarna ska kunna bilda sig en tydlig uppfattning om hur politiken kommer att se ut efter ett regeringsskifte. Väljarna har givetvis rätt att avkräva oss besked om hur socialförsäkringar och skattesystem kommer att utformas.....

Sedan mötet i Högfors för nio månader sedan har Allians för Sverige tagit stora gemensamma steg. Redan nu är vi mer samlade inför ett val än vad vi någonsin tidigare varit. Vi har utlovat gemensamma förslag på en mängd områden och ett gemensamt valmanifest 2006. Det ger oss utmärkta möjligheter att vinna valet 2006 och erbjuda Sverige en ny politik med framtidstro och större möjligheter för var och en att förverkliga just sina drömmar.

Ska vi nå det målet får vi inte luta oss tillbaka och vara nöjda med det vi har åstad kommit. Tvärtom så bör vårens framgångar ge inspiration till ett än mer kraftfullt arbete för att enas kring lösningar också i de riktigt svåra frågorna.....

Jag är övertygad om att vi har en historisk chans, inte bara att nå regeringstaburetterna, utan också att sätta en ny politisk dagordning för Sverige. Det är jobb och tillväxt i hela vårt land för att lägga grunden för det välfärdssamhälle vi alla värnar. Den möjligheten får vi inte försitta.”

Folkomröstningarna.

Fransmännen röstade den 29 maj 2005 om EU-konstitutionen, valdeltagandet var cirka 70% och 55 % röstade nej. Ja-sägarna i Sverige och i övriga Europa har försökt förklara bort det, men majoriteten av fransmännen vill inte ha den föreslagna konstitutionen. Och de ogillar naturligtvis de maktavande politiker som konstruerat förslaget.

I Sverige har vänsterpartiet, miljöpartiet och folkpartiet föreslagit att man i Sverige ska avbryta konstitutionsprocessen i Sverige. Men motsatt slutsats drar moderaterna, centern och kristdemokraterna: “Vår ståndpunkt avgörs inte av Frankrike” förklarar centerledaren Maud Olofsson. Statsministern vill fortsätta och få riksdagen att säga ja utan folkomröstning och utan att ha haft frågan uppe i val.

DN 050531 sid 20: “På torsdag ska den svenska regeringen skicka förslaget till EU-konstitution till Lagrådet, som ska granska om det är förenligt med svensk grundlag. Svaret väntas den 17 juni.” På samma sida står också:

“Visst finns det en plan B.”

“Nicefördraget får fortsätta gälla efter Frankrikes nej till EU-fördraget, menar Lars Danielsson, statssekreterare och EU-expert hos statsminister Göran Persson. Så visst finns det en plan B.

- Det är sämre men fungerar ett antal år till, säger han i samband med ett seminarium i Stockholm om den franska folkomröstningen. Det finns ingen anledning till panik, menade Lars Danielsson vid seminariet. Om också Nederländerna och Luxemburg säger nej till konstitutionen blir det i stället sannolikt det nuvarande Nicefördraget som fortsätter att gälla.

-Jag tror det håller fem, sex eller sju år till. Rumänien och Bulgarien kan bli medlemmar ändå. Men på längre sikt måste man ha ett nytt fördrag om man vill att unionen ska utvidgas, säger han till DN....”

Den 1 juni röstade man i Nederländerna: 61,6% ja, 38,4% nej och valdeltagande 62,8%. (DN 050603 sid 20)

Riksdagen och EU-konstitutionen.

Det har nämnts, att en majoritet i riksdagen vill godkänna förslaget till ny EU-konstitution och inte vill ha folkomröstning om det. De menar att frågan om konstitutionen är för svår för vanligt folk och att de representerar svenska folket och är mer skickade att avgöra saken .

Programmet "Uppdrag granskning" i SVT1 har försökt undersöka om ledamöterna är så duktiga som de menar sig vara och i programmet den 31 maj redovisades intervjuer de gjort med ledamöter 18 maj. I samråd med fem statsvetare hade de formulerat tre frågor om viktiga begrepp i konstitutionsförslaget. 28 ledamöter fick på förmiddagen frågorna med begäran om svar. Två-tre stycken kunde svara och blev godkända, de andra blev underkända. Många försökte dra sig ur intervjun förebärande olika skäl. Okunskapen var stor.

I ett eftersnack beskrev en ledamot hur det går till i riksdagen. Det är bara några få som behärskar de ämnen som ska avgöras, de finns i bl a i utskott. Ett utskott har cirka 5% av ledmötorna i riksdagen. 95% av ledamöterna röstar som dessa 5% utan att kunna ämnet. Likadant är det när det gäller EU-frågor, det finns ett antal ledamöter i EU-nämnden, de antas kunna frågorna som kommer upp där, resten förlitar sig på vad de tycker.

Skälen till att ledamöterna inte kunde svara sades bl a vara, att frågan om ja eller nej till konstitutionen kommer upp först i december och strax före det läser ledamöterna på. Men hur kan de redan nu ha bestämt sig för ett ja?

Undersökarna från "Uppdrag granskning" dök upp en förmiddag och överrumplade ledamöterna. Efter ett tag skickade partikanslierna ut mejl till sina ledamöter med svaren och varnade. På eftermiddagen kunde nio ledamöter som intervjuades rabbla upp ganska riktiga svar.

En tittare måste naturligtvis fråga sig om det verkligen är så att riksdagsledamöterna är duktigare än vanligt folk att avgöra inställningen till den nya föreslagna EU-konstitutionen. Särskilt som EU-frågor inte var uppe i valrörelsen när de valdes. Frågorna:

- * Hur uppnås kvalificerad majoritet i ministerrådet?
- * Vad menas med exklusiv befogenhet?
- * Vad är medborgarinitiativ?

Demokratiskt underskott i EU

"Fred och potäter duger bra på Balkan"

"All makt utgår från folket, faktiskt också den i Europeiska unionen. Men vägarna mellan dessa maktens källflöden och Bryssel är långa och slingrande, indirekta och svåra att se. För långa, för indirekta: 55 procent nej i Frankrike och 62 procent nej i Nederländerna ger högt och tydligt besked om att det inte längre duger.

Väljarna kan inte ställa makten i Bryssel till svars. Det finns inga synliga makthavare som kan avsättas, ingen Larsson eller Lopez som väljarna kan ge respass om de tycker EU går åt fel håll.

Åh, för oss som hållit på med EU i några år och lärt oss hur det fungerar är allt glasklart. De folkvalda regeringarna samlas i rådet och tar beslut, och så har vi det folkvalda EU-parlamentet som är så mycket bättre än sitt rykte som traktamentsfifflande lyxlirare. Men parlamentet utser ingen regering, rådet går inte att sparka som grupp, EU-kom missionen är en grupp tjänstemän. Och så har vi alla de 1300 expertgrupperna som har stor makt utan att någon så noga vet vad de sysslar med.

Uppsalaforskaren Christer Karlsson skrev för fyra år sedan sin doktorsavhandling om det demokratiska underskottet i EU. Han slog fast att det finns, och att kärnpunkten i det just är att väljarna inte på europeisk nivå kan ställa EU:s beslutsfattare till svars för den politik de fört.

Så länge Europasamarbetet bara handlade om 'fred och potäter' störde det få att det var ett elitprojekt med en blandning av överstatligt och mellanstatligt som var svår att begripa. Stödet för EU började dala efter Maastrichtfördraget 1991 när samarbetet började handla om gemensam valuta, polissamarbete och utrikespolitik. Då kom kraven på demokrati.

För fyra år sedan var det ändå 'litet överdrivet' att tala om en

legitimitetskris för EU tyckte Karlsson. Men orostecknen fanns.

Och nu är legitimitetskrisen här. Nu kommer väljarna från den franska och holländska landsbygden med sina hötjugor och vill vara med och bestämma, och då säger de NEJ när de äntligen får en chans att göra sin röst hörd.

Det är helt uppenbart en vändpunkt för EU. Men att se hur det demokratiska underskottet ska awecklas är inte lätt. För allt som gör det lättare för väljarna att med sina röster direkt påverka makten i Bryssel gör EU mer likt en europeisk parlamentarism som är den fruktade federalism som så många inte vill ha.

I de nya medlemsländerna räcker det ännu ganska långt med fred och potäter. Där har stödet för EU stigit efter inträdet i unionen. På Balkan behövs mycket fred och potäter.

Och långt borta i Diyarbakir finns de kämpande kvinnoaktivisterna som på fullt allvar ser EU som ett stöd i kampen för att ge kvinnor i sydöstra Turkiet elementära mänskliga rättigheter. Inte minst för deras skull får man hoppas att det ändå går att lösa krisen i EU.

INGRID HEDSTRÖM ingrid.hedstrom@dn.se”

EU är ett omöjligt projekt om man vill göra den demokratisk. Antalet svenskar i Europaparlamentet är nu något tjog, som ska representera sveriges 9 miljoner personer i hela EU med flera hundra miljoner invånare. Hur ska ett så litet antal kunna representera Sverige och hur ska de kunna höras tillräckligt väl bland alla de andra representanterna?

EU-kommissionen har cirka 25 000 anställda som totar ihop det de tycker EU ska göra. Hur kan man hålla koll på dem?

Fransmännen med sin hötjugor har fattat galoppen och satt klackarna i marken.

Svenska riksdagens kunskaper om EU är inte tillfredsställande.

Högsta domstolen och Lagrådet.

En domare i Högsta Domstolen, HD, har begått ett sexbrott och fått böter på 42500 kr (DN 050526 sid 8). Chefen för HD har hävdats, att brottet ökat hans kompetens som domare. Justitiekanslern, JK, anser att brottslingen inte visat sig “uppenbarligen olämplig att inneha tjänsten”. HD har dock flyttat över brottslingen till Lagrådet, där han kommer att bli rådgivare till regeringen och riksdagen i lagstiftningsfrågor, vilket förefaller olämpligt.

Domaren ifråga har blivit nedstämd och har enligt tidningarna sjukskrivit sig. Enligt JKs beslut finns det inga skäl att skilja honom från hans anställning. Såvitt man kan förstå är han frisk. Att i det läget sjukskriva sig torde vara oförenligt med reglerna för sjukförsäkringen. Det skulle inte gå att ha alla sjukskrivna som fått böter eller är nedstämda p g a brottslig verksamhet. Om han begärt tjänstledighet hade man kunnat förstå. Man kan misstänka, att hans sjukskrivning är ett bedrägeri.

Det här gör att förtroendet för HD och hela rättsväsendet rasar i botten. Förhållande inom HD ligger i linje med den omoral man kan se många exempel på och som smittar av sig .

DN 050601 sid 14:

“HD:s ordförande och åklagare JO anmäls.

HD:s ordförande Bo Svensson och överåklagare Guntra Åhlund JO-anmäldes på tisdagen för tjänstefel för sin hantering av Leif Thorsson-affären.

Justitierådet Thorsson erkände sexköp vid ett tillfälle och fick ett strafföreläggande om 50 dagsböter. Det fanns misstankar om ytterligare fyra brottstillfällen, som dock aldrig utreddes. Åklagaren borde ha utrett om fler brott begåtts. Att hon inte gjort det, kanske av missriktad omsorg om Thorsson, har skadat förtroendet för både Högsta domstolen och rättsväsendet, anser anmälarna. Dessutom har det fått följder även för frågan om Thorssons avsked. TT”

Den livstidsdömda svenskan i Kalifornien

Hon fick avslag på begäran att få tidsbetämt straff och få avtjäna resten i Sverige. Hon har suttit 24 år i fängelse och kommer att avtjäna mer. DN 050602 sid 11:

“Så blir det då dags för de anhöriga till den mördade polismannen Richard Helbush. Här i Kalifornien får de alltid sista ordet:

Åklagarna tar fram lådan med näsdukar som för att förbereda det som kommer. Först den äldsta dottern Tara Salizzone:

- Hon säger här att hon kan tala med sin mamma i telefon var tredje månad, men jag kan aldrig prata med min pappa, förklarade hon gråtande.

- Hon har kanske utträttat bra saker här på fängelset, men hon har dödat en polis, "killed a cop". Jag hoppas att hon sitter här tills hon dör.

Men det var Helbushs andra dotter, Dana Mcavoy, som den här gången var ännu mer okontrollerat aggressiv:

-Jag hatar dig, du har aldrig ens försökt att säga till mig och min syster att du är ledsen för vad som hände, skrek hon.

-Du sitter där du hör hemma, du bör dö här i fängelset, jag hatar dig.

NÄMNDEN DRAR SIG tillbaka för att överlägga, helhetsintrycket förefaller ändå positivt för Annika Östberg. Efter en halvtimme är man klar. Det blir ett dråpslag för den svenska fången:

-Miss Deasy, ni är inte lämplig för att få nåd. Ni har dödat två människor på ett kallblodigt sätt och ni har inte heller varit ärlig mot oss under sammanträdet i dag, ni har försökt att förminska er egen roll, förklarade nämndens ordförande Margarita Perez.

Polismannens anhöriga lämnade fängelset upprymda och skrattande.”

“Thomas Bodström säger att han som advokat har stor förståelse för de känslor och det hat som den mördade polisens anhöriga hyser.

- Känslorna är helt naturligt. Men deras hämndbegär får inte avgöra straffet. Det är staten som bestämmer det. Idag råder det brist på rättsäkerhet i det amerikanska systemet eftersom straffen påverkas av känslomässiga faktorer som hur de anhöriga bedriver sitt sorgearbete, fortsätter han.”

Mänskliga rättigheter i USA 2003 enligt Utrikesdepartementet:

“...Amerikansk kriminalvård har en starkare betoning på bestraffning än rehabilitering och har höga straffsatser för våldsbrott. Vid utgången av år 2002 var ca 6,7 miljoner personer antingen i fängelse, under åtal eller villkorligt frigivna. Ca två miljoner av dessa satt i fängelse. Minoriteter, särskilt den svarta befolkningen, är överrepresenterade i fängelserna. Rättssystemets behandling av dessa grupper är därför en uppmärksam fråga.

I flertalet delstater är fängelserna överfulla, vilket bl. a. lett till en hög vålds- och övergreppsfrekvens mellan fångar. Human Rights Watch publicerade år 2001 en särskild studie om övergrepp mellan manliga fångar. Den 4 september i år trädde en ny lag i kraft för att motverka problemen – Prison Rape Elimination Act 2003. Det är den första lagen på federal nivå mot våldtäkter i fängelse....”

I USA finns (enligt SVT) privata fängelser som drivs som vinstgivande företag. Moderaterna i Sverige har föreslagit privata fängelser (alternativa utförare) även i Sverige. I deras budgetmotion står på sid 62: “Anstaltsvistelsen skall präglas av samhällets villkor i övrigt där arbete utgör en viktig del. Personalens utbildningsnivå behöver höjas. Möjligheterna att upphandla vård och rehabiliteringsverksamhet från alternativa utförare bör utvecklas.”

Moderaterna brukar lovprisa USA och har förebilder där. Man kan undra om moderaternas förslag till försämringar för sjuka och arbetslösa har samma ideologiska grund som förslagen om privat kriminalvård med föregångare i USAs inhumana och hämndlystna kriminalvård.

Marknadskrafterna.

I debattprogrammet i SVT1 den 2 juni 2005 behandlades bl a spel om pengar och spelberoende. De av staten ordnade spelen, tips etc, drar in pengar till staten, men är också problematiska därför att de enligt uppgift ger hundratusentals personer ett spelberoende som kan orsaka svåra personliga missförhållanden. Staten ger stöd som ska förhindra spelberoendet och dess följder.

I programmet propagerade en moderat riksdagsman för inrättande av privata vinstdrivande spelbolag och menade att det kunde ge arbetstillfällen. Spelberoendet var inte hans bord.

I andra liknande program om alkohol har moderater propagerat för fria marknadskrafter och fri alkoholförsäljning: Människor bör ha frihet att supa ihjäl sig, var och en får ta ansvar. För moderaterna går möjligheterna att tjäna pengar på vad som helst före en vilja att förhindra ofärd.

När det gäller apotek är det för moderaterna viktigare att vem som helst ska kunna tjäna pengar på försäljning av apoteksvaror än att apotekskunderna ska få en säker försörjning med sådana varor.

Moderaterna ser fångelser som en verksamhet man kan tjäna pengar på, förvaring av fångar kan, som i USA, vara lönsam, och det gäller då att ha kvar det lönsamma verksamhetsunderlaget, fångarna, inte att rehabilitera dem och få ut dem.

Efter rymningarna från fångelserna på senare tid har politikerna mest intresserat sig för hur man bäst ska kunna hålla fångarna inlåsta, medan det stora problemet är vad man ska göra för att kunna släppa ut dem och göra för att förebygga brott.

I DN 050603 sid 19 står om organisationen Kris, Kriminellas revansch i samhället, som gör mycket betydande insatser för rehabilitering av kriminella, grundad 1997. Den står inför konkurs om den inte får bidrag från något håll. Det är viktigare att stödja sådan verksamhet än att sänka skatten för höginkomsttagarna.

Konkurrens kan vara bra men bara i lämpliga sammanhang.

De borgerliga partierna

De borgerliga partierna utnyttjar situationen på arbetsmarknaden. De menar att människor som inte har inkomster av arbete är arbetsovilliga och hellre lever på bidrag som de mer eller mindre fuskar sig till. De föreslår skatteomläggningar som gynnar höginkomster och försämrar för låginkomster och menar att det ska förbättra jobbsituationen.

Men som den nye VDn i Svenskt Näringsliv skriver i en DN-artikel: “ **Edlings studie visar att så många som en dryg miljon människor i vårt land inte går till ett jobb till följd av arbetslöshet eller ohälsa. Sannolikt handlar orsakerna delvis om att människor inte söker jobb, vilket en AMS-studie visat, men kanske framför allt på att för få nya jobb kommer till.**

Alltför få företag, potentiella arbetsgivare, startas. Alltför få företag vill växa.”

Man skulle kunna tolka det så, att företagen har det för bra och därför inte vill växa och anställa flera. Med de borgerligas metoder skulle man då höja skatten för företagen så att de vill växa mera. Men deras bot mot de ovilliga företagen tycks mera vara att sänka skatterna för dem.

Den här utredningen handlar huvudsakligen om de borgerliga partiernas skatteförslag och frågan om åtgärder för att minska arbetslösheten tillhör ett annat kapitel. Så mycket kan dock sägas, att deras förslag om inkomstskatterna knappast kan minska arbetslösheten.

Det behövs kreativitet och uppfinningsrikedom i företagen.

Ta bort förmögenhetsskatten och kompensera det med att provisoriskt eller permanent höja skatten på bolagsvinster från 28 till 30% så som Svenskt Näringsliv antytt vara möjligt. Bolagskatterna är på 65,8 miljarder kr och förmögenhetsskatten på 4,6 miljarder, summa 70,4 miljarder. $30/28 \times 65,8 = 70,5$ miljarder kr.

Konjunkturinstitutet.

DN 050601 sid Ekonomi 7:

“Svenska näringslivet kan klara löneökningar på cirka fyra procent per år under det kommande decenniet. Den slutsatsen drar Konjunkturinstitutet KI, efter att på regeringens uppdrag ha undersökt den möjliga produktivitetstillväxten fram till 2015.

Produktiviteten fortsätter att stiga, men inte fullt så snabbt som under de senaste åren, bedömer KI. Den genomsnittliga uppgången blir 2,7 procent om året under perioden 2005-15, att jämföra med 3,0 procent sedan millennieskiftet. Även i fortsättningen får Sverige en mer gynnsam utveckling än euroländerna.

Huvudskälet är informations- och kommunikationsteknologins stora vikt i svenska näringslivet. Inom IKT-sektorn väntas produktiviteten växa snabbare än i andra branscher även framöver. Detta gynnar hela svenska ekonomin, även om en del av överskottet hamnar i utlandet genom att de svenska exportpriserna på IKT-produkter - exempelvis mobiltelefoni - gradvis sjunker.

Men även i andra delar av näringslivet är produktivitetsökning en något snabbare än i omvärlden, konstaterar KI. Man räknar även här med att utvecklingstrenden, som inleddes på 1990-talet, fortsätter i åtminstone tio år till.

RESULTATET BLIR att svenska näringslivet har en betalningsförmåga för lönekostnader som ökar med 4,3 procent per år. Men KI framhåller att dessa siffror är mycket osäkra och presenterar där flera alternativa scenarior.

-Vi har grävt så långt det går och anser ändå att slutsatserna känns robusta. Det betyder att lönerna bör stiga med omkring 4 procent, om arbetsmarknaden är i balans. När ökningen är långsammare, så betyder det att Riksbanken bör sänka reporäntan, säger KI-chefen Ingemar Hansson och anknyter därmed till den aktuella debatten.

JOHAN SCHÜCK”

Arbetsmarknadsstyrelsen.

DN 050601 sid Ekonomi 8:

“Tillväxten har nått sin topp och förbättringen på arbetsmarknaden saktar in ‘från kamellunk till snigelfart’. Ams prognos för detta år och nästa ger inget hopp om att regeringen ska nå sitt arbetslöshetsmål.

Enligt prognosen ökar antalet jobb i år med 17 000 och nästa år med 33 000. Av det kan man dra bort 10 000 i år och 4 000 nästa år som en effekt av friåret. Det betyder att åtminstone ökningen i år är så liten att det lika gärna kan bli en minskning. Med så stora tal som det rör sig om går det inte att räkna rätt med så små marginaler. Slutsatsen blir att Ams måste fortsätta att öka sina insatser.

-Vi sysslar inte bara med konjunkturpolitik. Stora grupper riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden, och vårt uppdrag är att hävda arbetslinjen, säger Ams generaldirektör Anders L Johansson.

NÄR MARKNADEN inte sköter sig själv måste arbetsförmedlingarna bli aktivare.

-Vi måste lägga mer energi på arbetsgivarkontakter, säger Anders L Johansson.

Det tillsammans med ökade satsningar på anställningsstöd och arbetsmarknadsutbildning hoppas han ska förbättra läget.

Prognosen bygger på en enkät bland cirka 8 000 arbetsgivare och en analys av omvärlden.

-Det är ett svårbedömt läge, säger Anders L Johansson.

-Det finns betydande risker för en vändning nedåt, men vår bedömning är ändå en långsam förbättring.

NÅGOT TAL OM en markant vändning uppåt på arbetsmarknaden är det inte längre och BNP-prognosen justeras nedåt så att man räknar med en tillväxt på 2,8 procent i år och 2,4 procent nästa år. Det som bekymrar Ams mest är att hushållen, trots ett gynnsamt ekonomiskt

läge, inte drar ned på sitt sparande och konsumerar.

-Vad det beror på är den stora frågan. I det här skedet borde det vara hushållen som drog Sveriges ekonomi. Det mest oroande är att hushållen inte är särskilt optimistiska inför framtiden, säger ekonomen Sandro Scocco.

Ett annat problem är att för många hoppar av gymnasiet eller går igenom det utan godkända betyg. Den gruppen går ofta direkt ut i arbetslöshet och blir en av de mest utsatta grupperna.

Arbetsgivare på olika delar av arbetsmarknaden har olika framtidsyn och det präglar prognosen. Investeringar i byggande och infrastruktur ger hopp i byggsektorn, industrin ser med oro på en minskande efterfrågan efter några goda exportår, medan kommuner och landsting efter några år av sparande ser fram emot en stärkt ekonomi.

BOSSE ANDERSSON

bo.andersson@dn.se 08-73812 26”

“Bristyrken

* Trots en trög arbetsmarknad räknar Ams med att det blir brist på några yrkesgrupper. Störst brist är det på förskollärare. Andra som också har förhållandevis lätt att hitta jobb är VVS-montörer, läkare, lastbilmekaniker, tandläkare, byggnadsplåtslagare och specialkockar.

* Till de grupper som har svårast att hitta jobb hör vårdbiträden, lagerarbetare, webbdesigners, barnskötare, telefonister, sekreterare och konto rister. **DN”**

“Ams spår långsam förbättring

Andel av arbetskraften	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Källa AMS					prognos	prognos
Sysselsatta i program	2,5	2,6	2,1	2,4	2,7	2,7
Arbetslösa	4,0	4,0	4,9	4,5	5,1	4,5 “

Statistiska centralbyrån.

DN 050601 sid Ekonomi 8:

“Arbetslösheten i april var lika hög som samma månad förra året. Någon mätbar förbättring kan inte Statistiska centralbyrån se i sin arbetskraftsundersökning.

I april var 259 000 personer arbetslösa vilket motsvarar 5,8 procent av arbetskraften. Långtidsarbetslösheten hade däremot sjunkit, men fortfarande har en fjärdedel av de arbetslösa männen och en knapp tredjedel av kvinnorna en sammanhängande arbetslöshet på mer än sex månader.

För många har arbetslösheten dessutom bara brutits av att de deltagit i någon typ av program, inte av en vanlig anställning.

JÄMFÖRELSENA MED förra året har gjorts genom en omräkning av de årgamla värdena eftersom SCB har EU-anpassat sitt sätt att beräkna arbetslösheten.

Till de öppet arbetslösa kommer de 127 000 som deltar i olika arbetsmarknadspolitiska program och de 163 000 så kallade latent arbetslösa som är redo att ta ett jobb, men av olika skäl inte har anmält sig som arbetssökande.

Antalet sysselsatta har minskat med 19 000, men det ligger inom den statistiska felmarginalen.

Regeringens svsselsättningsmål glider allt längre bort. Regeringens mål är att 80 procent av befolkningen mellan 20 och 64 år ska ha ett vanligt jobb, men den andelen är nu nere i 76,8 procent efter en minskning jämfört med förra året med 0,8 procentenheter.

Undersökningen visar att jämfört med förra året så har antalet fasta jobb blivit färre, medan de tidsbegränsade anställningarna har blivit fler.

BOSSE ANDERSSON bo.andersson@dn se 08-73812 26 “

Löneökningar.

DN 050604 sid Ekonomi 7:

“Det är anställda i kommuner och landsting som haft de största löneökningarna under de senaste tretton månaderna. Det visar SCB:s lönestatistik. Och nu oroar sig Medlingsinstitutets chef för kompensations krav från privatanställda.

Både arbetare och tjänstemän i den privata sektorn släpar efter de offentliganställda när det gäller löneutvecklingen.

Undantaget är de statligt anställda (1,9%) som halkar efter i statistiken men det beror på att deras lokala löneförhandlingar går trögt och att det därmed inte faller ut några ökningar.

Arbetare i privat sektor har under de senaste tretton månaderna haft en genomsnittlig löneökning på 2,5 procent, medan tjänstemännens löner ökat med 3,3 procent. I kommunerna är ökningarna 4,0 procent och i landstingen 4,2. Att löneökningarna går i så olika takt oroar Medlingsinstitutets chef Anders Lindström som tror att det kan uppstå spänningar i den svenska lönebildningen.

- Det är precis det här vi har varnat för. Kommuner och landsting har inte lyckats få ned löneökningstakten utan den fortsätter att ligga väsentligt över den i industrin. Enligt Anders Lindström är det en tidsfråga innan man kan vänta sig kompensationskrav från de industrianställda.

-Det finns en acceptans för att lågavlönade kvinnogrupper får högre löneyft, men bakom de här siffrorna döljer sig troligen också betydligt mer välavlönade grupper, säger han.

GÖRAN NILSSON på paraplyorganisationen Facken inom industrin påpekar att både industrin och den offentliga sektorn har bromsat sin löneökningstakt i den senaste avtalsrörelsen. Men avtalen skrevs vid olika tidpunkt, så att industrin började bromsa först. Det kan förklara en del av skillnaderna.

-Men skulle det ändå vara så att det skiljer en procent eller mer i löneökningstakt då blir det problem, säger han.

BOSSE ANDERSSON bo.andersson@dn.se 08-7381226”

Svenskt Näringsliv.

DN 050601 sid 6:

"Brist på spirande näringsliv ger negativ ekonomisk spiral"

“Urban Bäckström som i dag tillträder som vd för Svenskt näringsliv: Jag tar initiativ till en kriskommission. Luften har gått ur det svenska reformarbetet. Regeringens och riksdagsmajoritetens intresse för att vitalisera den svenska ekonomin är svagt. Brist på ett spirande näringsliv och problem på arbetsmarknaden riskerar nu att driva samhällsekonomin in i en negativ spiral. Näringsministern passar. Därför tillsätter jag en bred kris- och framtidskommission för att möta hoten mot de små och medelstora företagen. Det skriver Svenskt näringslivs vd Urban Bäckström i en programförklaring”

“...Edlings studie visar att så många som en dryg miljon människor i vårt land inte går till ett jobb till följd av arbetslöshet eller ohälsa. Det motsvarar hela 20 procent av alla i åldrarna 20 till 64 år. De regionala skillnaderna är betydande och procenttalen spänner mellan 8,7 och 40,9 procent mellan olika kommuner i vårt land.....

Sannolikt handlar orsakerna delvis om att människor inte söker jobb, vilket en AMS-studie visat, men kanske framför allt på att för få nya jobb kommer till. Alltför få företag, potentiella arbetsgivare, startas. Alltför få företag vill växa.

Brist på ett spirande näringsliv i kombination med arbetsmarknadsproblem gör att omställningen upplevs som svår, framtidstron hos människor kan gå förlorad och globaliseringen skapa oro. Det är då krav på politiska åtgärder som stoppar, hindrar och riskerar att få fäste. Det är då en samhällsekonomi kan hamna i en negativ spiral.

Det är viktigt att komma ihåg att det inte är globaliseringen och dess omställningsproblem som är det egentliga hotet. Hotet kommer i grund och botten från de strukturer som hindrar det nya och tvingar i väg det som hör framtiden till. Det är här det verkliga problemet

ligger. Det är det vi måste ändra på.

Svenskt Näringslivs "Fördel Sverige-program" ger en lång rad exempel på vad som borde ha gjorts och vad som nu måste stå på den politiska agendan.

De stora företagens viktiga roll för svensk ekonomi får inte underskattas. De möter nu väldiga utmaningar och behöver allt stöd de kan få av den ekonomiska politikens samtliga områden. En av de viktigaste analyserna av detta är panelrapporten "**Produktionens betydelse**" som tagits fram inom ramen för ett högintressant projekt inom Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA). Den som läser denna analys förstår både hur goda möjligheterna är och vikten av ett kraftfullt politiskt nytänkande.

Alla är överens om att de små och medelstora företagen behöver bättre villkor för att investera, växa och skapa nya jobb. Men alltför lite händer. Jag förstår den oro som finns bland dessa företag inom Svenskt Näringsliv.....

Därför kommer jag som ny vd att ta initiativ till att kalla samman en brett sammansatt "kris- och framtidskommission" i Svenskt Näringslivs regi. Som jag ser det är de små och medelstora företagen helt enkelt för viktiga för vårt land och våra barns framtid för att avvissas.....”

Produktionens Betydelse. Från IVA

“Förord.

Sverige ska vara ett världsledande produktionsland. Det är vi övertygade om och det har också projektet Produktion för Konkurrenskraft visat att det finns förutsättningar för.

Sveriges tillväxt och välfärd är i dag direkt beroende av näringslivets framgång – ett näringsliv som nu genomgår omstruktureringar. Det finns ett ökande konkurrenstryck i hela den globala ekonomin. Halva världens befolkning – i Kina och Indien – är på väg in i en global

konsumtion. Och i Europa står 200 miljoner människor på tröskeln till EU. Konkurrenstrycket kan därför sägas öka dubbelt så snabbt i den europeiska ekonomin som i världen i övrigt. Omvandlingsprocessen ger stora möjligheter men medför också stora risker. Uppgiften för svenska företagsledare, politiker och forskare är att skapa goda förutsättningar för vårt lands företag att ta vara på möjligheter och parera risker.

Sverige har en struktur där några få stora produktionsblock driver utvecklingen. Inom de etablerade produktionsblocken har några företag en världsledande ställning. Det är här huvuddelen av Sveriges forskning och utveckling bedrivs. Förnyelsen inom industrin kommer i huvudsak att ha sin utgångspunkt i dessa block.

Det finns ett starkt ömsesidigt beroende mellan avancerad produktion å ena sidan och konstruktion och utvecklingsverksamhet å den andra sidan. Om internationaliseringen leder till en utflyttning av konstruktionsverksamheten kan detta få mycket negativa konsekvenser för Sverige som produktionsland. Det är lätt att se de kortsiktiga vinsterna med utflyttning, men de långsiktiga riskerna är svårare att överblicka.

En stark svensk produktionssektor bidrar till ekonomisk tillväxt och bär upp ekonomin i många svenska regioner. I det avseendet är tillverkningsindustrin av avgörande betydelse för det svenska välståndet. Om vi ska bli vinnare eller förlorare i den stora internationella strukturomvandlingen beror till stor del på hur politiken i Sverige utformas.

Projektets fokus är tillverkande företag i Sverige och deras framtida situation. Läs också gärna panelrapporterna Framtida Produktion och Utbildning och Forskning, samt ytterligare publikationer på projektets hemsida: www.iva.se/produktion. Vi vill också tacka för det stora intresse och engagemang som projektet visats.

Stockholm 5 februari 2005

Ulf Jakobsson
Ordförande

Staffan Eriksson
Projektledare

“Produktionens betydelse. Innehåll

1. Inledning 11

Industrins utveckling är central för Sverige 12

2. Internationella trender 13

Från internationalisering till globalisering 14

Fri rörlighet av kapital 14

Informationsteknik och effektivare transporter 15

Förändrade internationella politiska förutsättningar 15

Tydligare industricentra inom det utvidgande EU 16

3. Lokalisering av tillverkning – vinster och kostnader 17

Drivkrafter i outsourcing-processen 18

Ny kommunikationsteknik ger en större och bättre fungerande marknad 19

En ny struktur i förädlingsvärdekedjan 20

Vinster och kostnader med outsourcing 20

Outsourcing och offshoring 21

Outsourcing, offshoring och geografisk specialisering 22

Förändringar av handelsflöden och investeringar 23

I dag har OECD större betydelse än lågkostnadsländerna 23

Alla industriländer strävar efter unika högförädlade verksamheter 25

4. Utlokalisering av produktion till lågkostnadsländer 26

Nya expansiva aktörer – Östeuropa, Kina och Indien 26

Liten omfattning idag men stor potential framöver 27

FoU, produktion och huvudkontorets lokalisering 31

5. De viktigaste utvecklingsblocken inom den svenska produktionen 32

Kluster 32

Starka utvecklingsblock 33

6. Vad har andra gjort? 37

Andra länders situation och agerande 37

7. Slutsatser 40

Tillverkningsindustrin är av avgörande betydelse för det

svenska välståndet 40

Några få stora produktionsblock driver utvecklingen 40

Konstruktion och utveckling kräver närhet till

avancerad produktionsverksamhet. 41

Globaliseringen skapar stora möjligheter men också

stora risker för Sverige som produktionsland. 42

Bilagor 43

Bilaga 1. Paneldeltagare 43

Bilaga 2. Om projektet 43

Bilaga 3. Tre exempel: Ericsson, Electrolux och Scania 44

Bilaga 4. Litteraturlista 57

Möjligheter för svensk produktion

Sverige har definitivt förutsättningar att konkurrera med omvärlden när det gäller industriell produktion. Men i så fall krävs att vi agerar – NU. Syftet med projektet ”Produktion för Konkurrenskraft” är att visa vad produktionen betyder för Sverige, så att vi framöver kan göra rätt satsningar, skapa tillväxt och bibehålla sysselsättningen. I rapporten presenteras ett antal konkreta förslag. Sveriges tillväxt och välfärd är i dag direkt beroende av hur industrin lyckas – den tillverkande industrin svarar för mer än halva vår export. 700 000 människor är verksamma inom denna sektor och ytterligare 1,4 miljoner människor är indirekt beroende av den.

Företagarna. <http://www.foretagarna.se>

“Företagarna är Sveriges största företagar-organisation.

Vi är en rikstäckande organisation med lokala och regionala nätverk i Sveriges samtliga kommuner och län. Organisationen har i siffror; 21 regioner och över 300 lokala föreningar med fler än 3 000 förtroendevalda medlemmar. Till organisationen är även anslutet 21 branschförbund. Sammanlagt företräder vi ca 80 000 företagare.”

Småföretagen dominerar samtliga branscher.

Från Företagarnas skrift "Fakta om små och stora företag 2004" "Till antalet domineras det privata näringslivet helt av små företag. Inom samtliga branscher utgör de minsta småföretagen med färre än 50 anställda över 96 procent av det totala antalet företag.

Småföretagsdominansen är störst inom näringsgrenarna *övriga tjänster, byggindustrin och banker/uppdrag*. Inom dessa branscher

utgör företagen med fler än 49 anställda endast 0,2 till 0,5 procentenheter av det totala antalet företag.

De branschgrupper som har högst andel större företag är *tillverkning* samt *el, gas och vatten*. Inom dessa branscher utgör verksamheter med fler än 49 anställda 3,4 procent och 2,2 procent.

Andelen soloföretag, dvs. företag som saknar anställda (sju av tio företag), är störst inom *övriga tjänster* med knappt 82 procent och *el, gas och vatten* 80 procent."

Antal företag fördelade på näring och storleksklass, 2003

Näringsgren	Storleksklass						Summa företag
	Utan anställda	1-4	5-19	20-49	50-199	200-	
Gruvor	358	148	94	16	7	3	626
Tillverkning	32 306	11 664	7 580	2 302	1 388	492	55 732
El, gas och vatten	750	88	59	19	12	9	937
Byggnadsindustri	35 640	15 517	5 883	950	263	49	58 302
Handel och hotell	83 409	36 992	16 405	2 793	903	203	140 705
Samfärdsl	16 285	10 394	3 777	703	260	88	31 507
Banker, uppdrag m.m.	160 086	41 277	8 988	1 783	850	247	213 231
Övriga tjänster	53 170	8 905	2 293	262	97	16	64 743
Ofördelade branscher ¹	94 791	12 522	4 815	1 217	473	92	113 910
Summa företag exkl. jordbruk	476 795	137 507	49 894	10 045	4 253	1 199	679 693
Jordbruk	164 162	8 234	1 303	92	28	10	173 829
Summa företag	640 957	145 741	51 197	10 137	4 281	1 209	853 522
Offentligäggt affärsverksamhet ²	845	284	410	335	275	110	2 259
Summa affärssektor	641 802	146 025	51 607	10 472	4 556	1 319	855 781
Offentlig myndighet	18	24	75	50	113	456	736
Totalt	641 820	146 049	51 682	10 522	4 669	1 775	856 517

Källa: SCB, Centrala företags- och arbetsställningsregistret 2003 (31/12).

1) Antalet företag som saknar branschbeteckning ökade kraftigt i företagsregistret från och med 1997 p.g.a nya regler för momsregistrering.

2) I offentligäggt verksamhet räknas affärsverk, kommunala och statliga bolag in.

Sex av tio företag är verksamma inom tjänstesektorn

Sex av tio företag är verksamma inom tjänstesektorn, ca 422 000 stycken. 99,4 procent av tjänsteföretagen har färre än 50 anställda och de sysselsätter drygt 875 100 personer. Det motsvarar ca 61 procent av sysselsättningen i privat tjänstesektor och 53 procent av hela tjänstesektorn.

De flesta nya företag som startas är tjänsteföretag, 84 procent (2003).

Uppdragsverksamhet är den enskilt största branschen inom den privata tjänstesektorn, 36 procent av företagen finns här. Därefter följer *detaljhandel* med 13 procent av företagen och *partihandel/varuförmedling* tio procent. Det är också dessa branscher som sysselsätter flest personer.

Tjänsteföretag och sysselsatta fördelade på näringsgren och storleksklass, 2003

Näringsgren		Utan anställda	Storleksklass					Summa företag
			1-4	5-19	20-49	50-199	200-	
Byggnadsbantverk	företag	19 327	7 897	3 081	449	126	34	30 914
	sysselsatta	17 393	16 755	27 856	13 054	11 064	21 956	108 078
Fordon och drivmedel	företag	11 475	5 084	2 307	262	134	35	19 297
	sysselsatta	9 491	11 594	18 802	7 904	12 372	16 056	76 219
Partihandel och varuförmedling	företag	24 157	10 972	5 140	1 167	366	81	41 883
	sysselsatta	15 165	22 435	47 129	34 959	32 571	39 761	192 020
Detaljhandel	företag	35 345	14 181	5 778	771	240	70	56 385
	sysselsatta	30 172	32 973	49 467	22 785	20 414	69 266	225 077
Restaurang och hotell	företag	12 432	6 755	3 180	593	163	17	23 140
	sysselsatta	9 799	16 965	28 237	17 246	13 212	16 231	101 690
Samfärdsel	företag	16 285	10 394	3 777	703	260	88	31 507
	sysselsatta	13 091	22 704	33 566	20 979	23 269	77 167	190 776
Uppdragsverksamhet	företag	113 024	30 732	7 182	1 499	661	187	153 285
	sysselsatta	86 841	54 164	63 950	44 907	59 418	134 961	444 241
Renhållning	företag	498	167	99	31	7	3	805
	sysselsatta	398	355	844	835	684	1 824	4 940
Rekreation	företag	30 664	6 537	1 797	230	89	11	39 328
	sysselsatta	24 742	12 174	15 279	6 723	7 414	4 101	70 433
Reparation och service	företag	22 506	2 368	496	32	8	5	25 415
	sysselsatta	22 047	5 541	3 993	992	656	4 051	37 280
Summa privat affärsverksamhet	företag	285 713	95 087	32 837	5 737	2 054	531	421 959
	sysselsatta	229 139	195 660	289 123	170 384	181 074	385 374	1 450 754
Offentligägd affärsverksamhet ¹	företag	845	284	410	335	275	110	2 259
	sysselsatta	133	615	4 398	10 666	26 125	175 098	217 035
Totalt	företag	286 558	95 371	33 247	6 072	2 329	641	424 218
	sysselsatta	229 272	196 275	293 521	181 050	207 199	560 472	1 667 789

Källa: SCB, Centrala företags- och arbetsställeregistret 2003 (31/12).

1) I offentligägd verksamhet räknas affärsverk, kommunala och statliga bolag in.

Småföretagen – en viktig arbetsgivare

Småföretagen spelar en viktig roll som arbetsgivare och företagen med färre än 50 anställda står idag för 52 procent av privat sysselsättning. Av landets totala sysselsättning står småföretagen för nära vart tredje arbetstillfälle.

Inom *övriga tjänster* står företagen med färre än 50 anställda för 85 procent av branschens sysselsatta och inom *byggnadsindustrin* och *ofördelade* branscher vardera två av tre arbetstillfällen.

Antal sysselsatta fördelade på näring och storleksklass 2003

Näringsgren	Utan anställda	Storleksklass					Summa företag
		1-4	5-19	20-49	50-199	200-	
Gruvor	197	359	834	484	547	3 138	5 559
Tillverkning	25 937	25 840	72 153	69 572	129 575	369 514	692 591
El, gas och vatten	190	187	566	587	1 187	3 852	6 569
Byggnadsindustri	31 204	32 774	53 267	27 418	22 361	53 509	220 533
Handel och hotell	64 627	83 967	143 635	82 894	78 569	141 314	595 006
Samfärdsl	13 091	22 704	33 566	20 979	23 269	77 167	190 776
Banker, uppdrag mm	105 984	72 545	78 899	53 459	78 043	200 248	589 178
Övriga tjänster	46 789	17 715	19 272	7 715	8 070	8 152	107 713
Ofördelade branscher ¹	77 644	24 389	44 196	36 658	41 585	56 332	280 804
Summa företag exkl. jordbruk	365 663	280 480	446 388	299 766	383 206	913 226	2 688 729
Jordbruk	160 556	19 017	10 062	2 600	2 374	3 711	198 320
Summa företag	526 219	299 497	456 450	302 366	385 580	916 937	2 887 049
Offentligägd affärsverksamhet ²	133	615	4 398	10 666	26 125	175 098	217 035
Summa affärssektor	526 352	300 112	460 848	313 032	411 705	1 092 035	3 104 084
Offentlig myndighet	-	57	879	1 696	12 959	1 215 205	1 230 796
Totalt	526 352	300 169	461 727	314 728	424 664	2 307 240	4 334 880

Källa: SCB, Centrala företags- och arbetsställeregistret 2003 (31/12).

1) Antalet företag som saknar branschbeteckning ökade kraftigt i företagsregistret från och med 1997 p.g.a nya regler för momsregistrering.

2) I offentligägd verksamhet räknas affärsverk, kommunala och statliga bolag in.

Från IVA: Produktionens betydelse. Sammanfattningen.

“Tillverkningsindustrin är av avgörande betydelse för det svenska välförhållandet. En stark produktionssektor bidrar till ekonomisk tillväxt och bär upp ekonomin i många svenska regioner. Industriproduktionen bidrar till en god tillväxt i den svenska ekonomin på tre sätt:

1. För det första sker huvuddelen av Sveriges internationella handel i industrivaror. Det är alltså i första hand genom industrin som vi kan dra nytta av de produktivitetsvinster som uppkommer genom internationell handel.
2. För det andra är den tillverkande industrin den mest konkurrensutsatta delen av den svenska ekonomin. Detta driver på effektivitet och produktivitetsutveckling.
3. För det tredje sker 80 procent av näringslivets FoU-investeringar inom industrin. Det finns ett starkt samband mellan investeringar i FoU och ekonomisk tillväxt.

I Sverige finns det gott om regioner vars ekonomi bärs upp av ett par tre producerande företag. Kring dessa företag finns en infrastruktur av underleverantörer, lokala industrinära tjänster och verksamheter som betjänar dem som är anställda i företagen. Alla delar hänger ihop i ett ömsesidigt beroende. En viktig skillnad mellan den producerande verksamheten och övriga aktiviteter är att den producerande verksamhetens försäljning närmast i sin helhet sker utanför orten, medan övriga verksamheter i huvudsak genererar sina intäkter genom lokala affärer. Det är sålunda den producerande verksamheten som skapar det nödvändiga tillflödet av pengar till orten. Om den producerande verksamheten försvinner från orten, försvinner också den ekonomiska basen för den lokala infrastrukturen av tjänster. Penningflödena till

orten får i ökad utsträckning ske genom olika former av offentliga transfereringar.

Inom de etablerade produktionsblocken har Sverige en världsledande ställning. Det är här huvuddelen av Sveriges forskning och utveckling bedrivs, det är här huvuddelen av investeringarna sker och det är här svenska företag har en internationellt sett stark ställning. En stor del av dynamiken och utvecklingskraften i svensk ekonomi återfinns sålunda här. Förnyelsen inom industrin kommer i huvudsak att ha sin utgångspunkt i dessa block.

Den andra sidan av myntet är att svensk ekonomi är starkt beroende av dessa produktionsblock. Om något av dem skulle slås ut, eller flytta sin tyngdpunkt utanför Sverige, kan det få stora negativa konsekvenser. Om internationaliseringen leder till en utflyttning av utvecklings- och konstruktionsverksamheten kan detta få mycket negativa konsekvenser för Sverige som produktionsland.

En viktig slutsats är att om Sverige ska behålla sin ställning som ett framstående produktionsland måste betingelserna vara sådana att det är attraktivt för internationella företag att lokalisera konstruktion och utveckling till Sverige. Samtidigt måste det finnas goda förutsättningar för nya svenska företag med teknisk spjutspets att växa fram i landet. I annat fall är risken stor att Sveriges ställning på produktionsområdet eroderar. Vi måste därför aktivt arbeta med att utveckla vår forskarmiljö på ett sådant sätt att landet förblir attraktivt för denna typ av verksamhet. Det är också viktigt att politiken stimulerar utvecklingen av nya tekniska företag i Sverige, så att FoU-verksamheten på sikt får en bredare bas bland de svenska företagen än den har i dag.”